

KRUH V TUJINI JE GRENAK

— Kot smo že poročali, so se 18. januarja na pobudo občinskega odbora SZDL v Metliki zbrali na razgovor v tujini začasno zaposlitev občani metliške komune. Ta razgovor ni bil posvet ali konferenca tiste vrste, kot smo jih vajeni. Ni bilo nobenega uvodnega referata; vse kar je bilo povedano, pa je bilo rečeno iz srca in tako kot je. V tujini začasno zaposleni so lahko spoznali, da v rodni kraji in domači občini mislijo na njih in da jih ne pozabljajo. Povedali so marsikaj, kar dokazuje, da na tujih tleh ni vse tako svetlo in blesteče, kot nekateri se predači mislijo. Lahko rečemo, da je bil razgovor ploden in da bi bilo želeli še več sproščenih pomenkov. Videti je bilo, da so v tujini začasno zaposleni občani razvijali marsikaj nejasnega, za o pa so odhajali zadovoljni in vedri.

Domači kraj se razvija, ne gre brez težav, toda uspehi so vidni!

V začetku je predsednik občinske skupščine Franc Vrvišar povedal nekaj misli o razvoju metliške komune. Poudaril je, da se tudi domača občina razvija, s težavami sicer, pa vendar. V tovarni Beti na primer so osebni dohodki resda nizki, kar se tovarna še razvija. Naštel je gospodarske uspehe v ostalih delovnih kolektivih v domači občini in hkrati opozoril na kopico težav, ki jih morajo premagovati. Omenil je stanovanjsko izgradnjo, omenil je sredstva, ki jih daje občina za potrebe socialnega varstva, za razvoj družbenih služb, šolstva, zdravstva in ostalega ter se dotaknil tudi napredka v komunalni ureditvi, ki je zlasti v zadnjih letih že kar precejšen.

Poudaril je, da jim našteva uspehe in opisuje razvoj domače občine zato, da bi bili z njim seznanjeni in da bi vedeli, kolikšne težave je treba premagovati. Pri tem je omenil, da sicer redki posamezniki izmed teh, ki odhajajo na začasno zaposlitev v tujino ne delajo časti ne sebi in ne domači občini z življim obnašanjem, kadar se vračajo. So primeri, ko v gostilnah mečejo 5-tisočake po mizah in napajajo sosede, češ: »Plj, sirotinjak, hkrati pa se bahajo z avtomobili, ki so jih pripeljali iz tujine. Res je, da so zaslužki v naši občini nižji, toda še enkrat velja poudariti, da je delavec v domači občini, ki si odtrguje od ust zato, da gradi svojo tovarno, vreden vsega spoštovanja in ne zaničevanja!

V razgovoru o tem so v tujini začasno zaposleni opovedali o tem, kako delajo in kako živijo tam, kjer so zaposleni. Poudarjali so, da je delo povsod težje kot pri nas.

Obljubam o mleku in medu, ki se cedita v tujini, ne verjemite!

V nadaljevanju so v tujini začasno zaposleni pripovedovali o tem, kako delajo in kako živijo tam, kjer so zaposleni. Poudarjali so, da je delo povsod težje kot pri nas.

(Nadaljevanje na 4. str.)

DVAKRAT PREMISLI — ENKRAT STORI!

Spodbuda za razgovore med LABODOM, KROJAČEM in NOVOTEKSON

Res je, tako pravi ljudski pregovor. V našem gospodarstvu ga žal ne upoštevamo dovolj. V tujini delajo načrte za tovarno tri leta, nato pa jo v enem letu zgradijo. Pri nas je prav narobe: v enem letu naredimo načrte, nato pa tri leta gradimo. Med gradnjo moramo izpreminjati zelo veliko stvari, ker zadeva ni bila prej dovolj premišljena. Napake, pomisleki in dvomi se med gradnjo očitujejo iz dneva v dan. Investicija se izdatno podraži, proti koncu pa začenja navadno primanjkovati sredstev. Ko steče proizvodnja, se začne kazati napake v tehnološkem postopku, ki ni bil dovolj preštudiran in še marsikaj drugega se pokaže. Da ne bi bilo tudi tokrat tako, pričujemo z javno razpravo. Dobronamerna je, zato upamo, da bo naletela na odobravanje in da bodo prizadeti kolektivi prisluhnili.

V oktobru lani smo poročali o boju na življenje in smrt, ki se bije v tovarni perila LABOD v Novem mestu. Povedali smo, da je gradnja novih prostorov za več kot 200 delavk, ki delajo zdaj v nečloveških pogojih edina rešitev. To, da bi bilo z 210.000.000 investicij odpravljeno dosedanje ozko grlo v šivalnici, da bi se že po prvi stopnji re-

konstrukcije povečal bruto proizvod za 110 odst., število zaposlenih žena za 45 odst., izvoz v primerjavi z lanskim letom za trikrat in vrhu vsega še to, da gre v tem primeru za usodo 200 žena, ki bi, če do rekonstrukcije obrata ne pride, izgubile zaposlitev — vse to govori investiciji v prid.

delovali: direktor tovarne perila LABOD Novo mesto Zdravko Petan, direktor tekstilne tovarne NOVOTEKS Novo mesto Miran Simič, direktor Obrtnega podjetja KROJAČ Novo mesto Jože Murn, predsednik sveta za industrijo in obrt pri Občinski skupščini Novo mesto inž. Edo Tavčar in direktor Medobčinskega zavoda za zaposlovanje delavcev Novo mesto Jože Plavec.

Pobuda, katero razgrinjamo pred javnostjo, ni nova. O takšnih načrtih so se pogovarjali v Novem mestu že leta 1958. Začnimo zdaj v tovarni perila LABOD!

(Nadaljevanje na 3. str.)

Več glav je pametnejših kot ena sama!

Za koliko se je zadeva premaknila v dobrih dveh mesecih? Ko smo o tem pisali, ni kolektiv LABODA imel še nobenih sredstev razen 25 milijonov din, izločenih za investicijo na svojih skladih.

Kako kaže zdaj, kaj je z obetajočo se naložbo, kako z družbeno pomočjo, katero terja stanje v tem kolektivu? Tokrat načenjamo problem tovarne perila LABOD nekoliko širše. V razgovoru so so-

Sodoben likalni stroj, kakršnega vidite na sliki, je rešil kolektiv novomeškega LABODA že mnogih zadreg. V nemajhni meri je prav zasluha tega stroja, da so LABODOVE srajce tako lepe na oko, saj tržišče povprašuje predvsem po takozvanih visokolikanih srajcah. To so potrdila tudi največja priznanja, ki jih je LABOD dobil na sejmu MODA 1965 v Ljubljani.

V KOČEVJU: osem predlogov za zvezne poslance

Volilna komisija pri občinskem odboru Socialistične zveze v Kočevju je doslej

Vreme

OD 28. JANUARJA
DO 7. FEBRUARJA

Nekako od 28. januarja do 3. februarja v glavnem suho, deloma jasno in hladno vreme, le 31. januarja in 2. februarja je pričakovati manjše snežne padavine. Od 4. do 7. februarja bo prevladovalo oblačno vreme s padavinami, po večini sneg do nižin.

Dr. V. M.

zbrala že osem predlogov za zvezne poslance. Občina Kočevje tvori s Cerkljico, Ribnico, Grosupljem, Črnomljem, Metliko, Novim mestom in Trebnjem eno volilno enoto. V Kočevju so bili evidentirani naslednji kandidati za zvezne poslance: Roman Albreht, Drago Benčina, Tilka Blaha, inž. Marko Buč, Ignac Karničnik, Boris Mikoš, Julij Planine in Dragica Rome. S tem seveda evidentiranje kandidatov za zvezne poslance še ni zaključeno in jih občani lahko predlagajo še vedno. Izmed evidentiranih predlogov bomo na zborih volivcev — sporazumno z ostalimi občinami volilne enote — izbrali skupne kandidate za pet zveznih poslanskih mest.

Za državno prvenstvo na Gorjance?

Novomeško AMD se poteguje za izvedbo državnih gorskih motociklističnih in avtomobilskih dirk, ki poslej ne bodo več na Ljubelju. Dirka, ki naj bi bila 4. julija, na dan borca, se bo štela v točkovanje za šampiona Jugoslavije. Če se AMD Novo mesto ne bo mogel sporazumeti z AMZ za ta datum, bodo dirke vseeno, vendar samo kot državno medklubsko prvenstvo.

Gorjanci so že tradicionalen teren za gorske dirke in novomeško društvo je dirko sposobno izpeljati. Cesta je po mnenju strokovnjakov iz Ljubljane ena najboljših za take dirke v državi.

OD 1. DO 26. JANUARJA 1965.

667 novih naročnikov

Tokrat se je po zaslugi uslužbencev PTT na našem področju in po zaslugi nekaterih krajevnih organizacij SZDL, ki so se v akcijo že vključile, na našem področju naročilo na DOLENJSKI LIST 217 novih naročnikov: iz pošte Ribnica smo prejeli 34 naročilnic, iz pošte Leskovec 13, iz Koprivnice 11, iz Sentruperta 18 naročilnic itd. — Tedenski »prirastek« po občinah pa je takšen: BREŽICE — 14 novih naročnikov, ČRNOMELJ — 3, KOČEVJE — 7, KRŠKO — 37, METLIKA — 6, NOVO MESTO — 34, RIBNICA — 53, SEVNICA — 11, TREBNJE — 21, razne pošte — 27 in tujina — 4. Po 26 dneh akcije je stanje po občinah takole:

BREŽICE:	53
ČRNOMELJ:	24
KOČEVJE:	12
KRŠKO:	88
METLIKA:	22
NOVO MESTO:	111
RIBNICA:	62
SEVNICA:	30
TREBNJE:	50
Razne pošte:	192
Tujina:	23

Kakor vidite, so v zadnjem tednu pridobili precej novih naročnikov v ribniški, v novomeški, v krški in v brežiški občini, pa tudi trebanjska in druge ne zaostajajo veliko. Kot vse kaže, se je tekmovanje za lepe nagrade, ki jih obljublamo, že močno razvilo. Pretekli teden so tudi krajevne organizacije SZDL na krškem, ribniškem in kočevskem koncu začele pridobivati naročnike Dolenjskega lista.

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK čaka na tisto krajevno organizacijo SZDL, ki bo na svojem področju pomagala pridobiti največ novih naročnikov za Dolenjski list! Vsaki organizaciji SZDL bomo prišli »v dobro« vse tiste nove naročnike, ki bodo na kakršenkoli način pridobljeni na njenem področju.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

V SOBOTO KONFERENCA SEVNIŠKIH KOMUNISTOV

V Sevnici bo v soboto, 30. januarja, redna občinska konferenca Zveze komunistov. Občinski komite pričakuje kritično obravnavo dela komunistov v izredno razgibanem obdobju med sedanjo konferenco in konferenco v oktobru 1962. Osnovni namen sobotnega srečanja sevnških komunistov je, da ob analizi sedanjega dela spoznajo napake in slabosti, ki so jih spremljale. Pri izpolnjevanju nadaljnjih nalog naj bi se jih vsi po vrsti otresli, kar jim bo pomagalo k večjim uspehom ob spoprijemanju z vsakdanjimi problemi na delovnem mestu, v organizaciji, v krajevni skupnosti in drugod. Na konferenci bodo delegati sprejeli tudi delovni program za naslednje obdobje.

Pismo iz Podsrede

— Uredništvo Dolenjskega lista!

Nisem pismonoša in tudi ne uslužbenec PTT, sem pa najstarejši naročnik v Pečicah. Zato sem sklenil, da bom tudi jaz pridobil nekaj novih naročnikov, ker berem, da ste začeli z akcijo za 15. obletnico vašega lista. Dolenjski list mi zelo ugaja in ga vsak teden težko pričakujem. Lep pozdrav in veliko uspehov vam želi

Karel Grmšek,
Pečice 35

Temu pismu, katerega smo bili zelo veseli, so bili priloženi 4 naslovi novih naročnikov, ki jih je že pridobil tovariš Grmšek. Uredništvo in uprava našega lista se mu za njegovo pozornost zahvaljujeta in mu pošljata lep pozdrav!

Banke bodo pomagale novomeški STEKLARNI

V ponedeljek dopoldne so si predstavniki slovenskih bank ogledali novomeško steklarno, popoldne pa so na sestanku v Dolenjskih Toplicah razpravljali o načinu financiranja stroškov, ki so nastali s podražitvijo del pri gradnji. Na steklarni je opravljeno tri četrtine del, iz Poljske pa je prispela že tudi skoraj vsa strojna oprema. Za dokončanje objekta je potrebna še 1 milijarda 47 milijonov dinarjev. Bančni

smatrajo, da je steklarna objekt, ki je pomemben za celotno naše gospodarstvo in ga sprejemajo kot gradnjo skupnega investiranja. Zdrženje komunalnih bank bo skupno z Gospodarsko banko pripravilo konkreten predlog skupnega financiranja do 15. februarja. Če steklarna ne bo mogla do tega roka dobiti potrebnih garancij od bank, se vrnanje če bo protivodnja lahko stekla še letos.

m.

KDAJ BODO KANDIDACIJSKI ZBORI?

Ko bomo zaključili z evidentiranjem, bodo začeli sklicevati kandidacijske zbornice — zbornice volivcev in zbornice delovnih ljudi, da bi na njih sprejeli kandidate. Kandidate za občinske zbornice ter za republiške in zvezne zbornice bomo sprejemali na zborih volivcev na terenu; kandidate za zbornice delovnih skupnosti vseh skupščin — občinske, republiške in zvezne — pa na zborih delovnih ljudi v delovnih organizacijah. Ko bomo na teh zborih postavljali kandidate, nam bo olajšano delo s tem, da bomo imeli že ustvarjen razvid nad možnimi kandidati in da nam bodo že tudi znane potrebe skupščin.

Ali bo treba sklicati zbor volivcev oziroma zbor delovnih ljudi za vsako skupščino posebej? Ne, ne bo treba. Kandidate za vse skupščine bo mogoče postavljati na enih in istih zborih, le da bo potreben za vsako skupščino poseben postopek in da bo treba za vsako pisati poseben zapisnik. Bodo pa, kot smo že večkrat zapisali, redki primeri, da bodo na enih in istih zborih postavljali kandidate za vse tri skupščine. Pogostejši bodo primeri, da bodo v kakem kraju izbirali kandidate za občinsko in republiško skupščino, kjer se odborniku oziroma poslancu izteče mandat, ne pa tudi v zvezno skupščino, kjer traja poslančev mandat še dve leti. Možne pa bodo seveda tudi drugačne kombinacije.

Kdaj je zbor volivcev sklepčen? Takrat, če je navzoča vsaj ena desetina vseh volivcev z njegovega območja, a ne manj kot 50 volivcev. Ker pa je možno, da na območju zbora volivcev živi malo volivcev, je v volilni zakonodaji tudi določilo, da v primeru, če je na območju zbora samo 100 volivcev, zadostja za sklepčnost navzočnosti vsaj ene tretjine. Če pa se bo tu pa tam le zgodilo, da zbor volivcev ne bo sklepčen, bo treba kasneje sklicati nov zbor volivcev ali pa počakati eno uro in nato sklepati ob vsaki udeležbi.

Za vodenje zbora volivcev je treba izbrati — javno, z dviganjem rok — predsedstvo, to je predsedujočega in dva člana. Zbor izvoli tudi za-

pisnikarja, po možnosti tiste, ki ga je bil določil tajnik občinske skupščine, lahko pa tudi koga drugega. Izvoliti je treba tudi dva overovitelja zapisnika, ki bosta s svojim podpisom zagotavljala, da izraža zapisnik duha sestanka, tisto bistveno, o čemer je zbor razpravljal in odločal.

Vsak udeleženec zbora, ki ima volilno pravico in je vpisan v volilni imenik, lahko predlaga samo enega kandidata. Pri tem se mora sklicevati na podporo vsaj štirih volivcev. Na zboru bodo seveda tudi predstavniki družbeno političnih organizacij in volilne komisije pri Socialistični zvezi, ki bodo v razpravi navedli rezultate evidentiranja in pojasnili kriterije, po katerih so delovni ljudje

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

javno evidentirali možne kandidate. To pa seveda ne pomeni, da volivci ne bi smeli postaviti nobenega kandidata mimo tistih, ki so bili evidentirani kot možni kandidati.

Za to, da nekdo postane kandidat (zdaj ne bo več evidentiran možen kandidat), je potrebna večina na zboru navzočih volivcev. Glasovanje je javno — z dviganjem rok. Predsedujoči na koncu objavi, kdo je bil sprejet kot kandidat za to in to skupščino. Nato mora v določenem roku javiti rezultate glasovanja občinski volilni komisiji, da ta preveri, ali je bil postopek zakonit. Volilna komisija potrdi vsakega kandidata, ki je bil zakonito sprejet na enem ali več zborih volivcev, kateri obsegajo eno desetino vseh volivcev z območja volilne enote. Potrdene kandidate vpiše na kandidatsko listo po istem vrstnem redu, kakor so bili predloženi v potrditev, toda najprej tiste kandidate, ki so bili sprejeti na zborih volivcev in nato še tiste, ki so jih predlagale skupine volivcev. Če pa so bile v postopku bistvene pomanjkljivosti, mora volilna komisija pozvati zbor volivcev, da jih v treh dneh odpravi. Volilna komisija lahko razveljavi zbor volivcev, če ta ni bil zakonit, denimo, če je bil nesklepčen.

Podoben postopek, kot

V nedeljo, v devetdesetem letu, je ugasnilo življenje enega največjih državnikov naše dobe. — Winston Churchill se je deset dni boril s smrtjo kakor vojak na fronti. Ves svet je z največjo napetostjo prebiral poročila o njegovem boju.

V devetdesetih letih se je svet silno spremenil. Ko se je rodil Churchill, je bila Velika Britanija še gospodar morja, angleške vojne ladje so patrolirale v kitajskih vodah, Kitajska je bila monarhija, črna Afrika je bila misteriozna, še malo raziskana celina. Indija je veljala za krono britanskega imperija, angleški vicekralj je rezidirjal v razkošni palači v New Delhiju. Carska oblast v Rusiji je rezala kruh mušikom, centralna Evropa je bila del avstro-ogrske monarhije.

Prišla je prva svetovna vojna, za njo oktobrska revolucija, nato druga svetovna vojna, prebudila in osvobodila se je Azija, leta 1960 še Afrika. Evropa ni več središče sveta. Podrli se je stari svet, zdaj nastaja novi, njegove oblike šele slutimo. Britanskega imperija ni več, kolesa zgodovine so ga zdrobila. Ostal pa je Churchill, ostal je njegov duh.

Leta 1940, ko je Nemčija napadla Holandijo, Belgijo, Francijo, je prišla njegova ura. Stari premier Chamberlain je odstopil, predsednik je postal 65-letni Churchill. Od ust do ust je šel glas: »Winston is back« — Winston se je vrnil. In Churchill je bil kos situaciji, vedno je svaril pred nemško nevarnostjo.

Bil je vedno proti vojni, zdaj je živel samo za zmago. Pod obrambnim ministrom je imel bunker, kjer je delal in delal. Toda Churchill je tudi v teh napetih trenutkih an-

gleške zgodovine ohranil svoj stil življenja. Ni se odrekel ne cigari ne alkoholu — vendar je bil duša in motor odpora.

Njegovo mesto v zgodovini? Še prezgodaj za končno sodbo. Napo-

Svet je izgubil Churchilla

leon v angleških očeh ni bil nikoli velik, sovjetski tisk je posvetil velikemu Angležu le nekaj vrstic, Churchill je bil absolutno proti mladi sovjetski državi. Hotel jo je streti, zato je organiziral intervencijo. Toda isti Churchill je vedno visoko cenil veliko vlogo Rdeče armade v drugi svetovni vojni.

Poljaki pišejo že mirneje, predvsem poudarjajo njegove zasluge pri organizaciji antihitlerjevske koalicije. V Bonnu poudarjajo, da se je Churchill kot vojni končan vojni zavzel za rehabilitacijo Nemčije. De Gaulle mu je oprostil vse, kar je moral med vojno »pogoltniti«. Starost zbližuje ljudi.

Churchillovega pogreba se bo udeležila cela falanga (vrsta) uglednih državnikov. Naslo državo bo zastopal Edvard Kardelj. Tudi ob smrti Kennedyja je bilo tako, takrat so imeli v Washingtonu mali »summit«, malo vrhunsko konferenco. Tudi zdaj napovedujejo važne, čeprav samo formalne razgovore.

Konec lanskega leta je nastopilo v svetu polno novih momentov: v Veliki Britaniji, v Sovjetski zvezi imajo novo ekipo, pripravljajo se obisk Johnsona v Evropi, napovedan je obisk Kosigina v Londonu, v Aziji pa bo šel morda Mao Tse Tung v Indonezijo.

Medtem ko so oči sveta uprte v London, kjer bodo v soboto pokopali Churchilla, je spor med Indonezijo in Malezijo še vedno najvažnejša tema vseh razgovorov. Zdaj je sicer jasno, da vojne v jugovzhodni Aziji ne bo, vendar je ozračje vseno zelo napeto.

Spor med Indonezijo in Združenimi narodi se namreč poglablja. Predsednik Indonezije Sukarno odkrito govori, da je treba ustanoviti novo svetovno organizacijo. Izrazil je upanje, da bo Mao Tse Tung obiskal Džakarto. Povabil je predsednika kitajske vlade Ču En Laja, naj ob desetletnici bandunske konference obišče Indonezijo. To povabilo so v Združenih narodih sprejeli z veliko rezervno. Vse kaže, da Kitajska zdaj ni zainteresirana na tem, da postane članica svetovne organizacije. Očitno je, da bo skušala Kitajska organizirati azijsko-afriški blok in da bo izkoristila že bližnjo konferenco v Alžiriji za to.

Posledice indonezijskega izstopa iz OZN bodo dalekosežnejše kot smo mislili začetka. S kakšnim svečanim ceremonijalom so Združeni narodi sprejemali nove članice v svoje vrste. Kako čudno zvone sedaj obtožbe Indonezije, da je ta organizacija orodje ameriškega imperializma. Ali nimajo vendar azijske in pa afriške dežele večine v Združenih narodih!

Gasilci z Dvora: o avtomobilu in vodnjakih

Gasilsko društvo na Dvoru šteje 45 aktivnih članov, med katerimi je 8 žensk, v pionirski desetini pa dela 12 pionirjev. Na obnem zboru društva, ki je bil 10. januarja, so razpravljali največ o pomanjkljivi opremlitvi.

Oprema je že stara, predvsem pa jim primanjkuje cevi. Lani so porabili za nakup novih cevi 300.000 din. Tudi s prevozi na požarišča ni tako kot bi želeli. Predlagali so, naj bi Občinska gasilska zveza pomagala društvu nabaviti rabljen, toda še uporaben avtomobil. V Suhi krajini primanjkuje vode, gašenje pa je kljub požrtvovalnosti gasilcev nemalokrat oteženo. Menili so, da bi

gradili po vaseh vaške vodnjake, da bi bila voda za gašenje požara pri roki, pa tudi v sušnih dneh bi prišla vaščanom kar prav. Sredstva za gradnjo takšnih vodnjakov bi morali prispevati prebivalci, nekaj bi primaknile organizacije in društva na Dvoru, pa tudi drugod bi se morda kaj našlo.

Na obnem zboru so med drugim sprejeli novi statut društva. Ob zaključku je Vinčo Veselič, predsednik, izročil zaslužnemu, zdaj že častnemu članu GD na Dvoru, 97-letnemu Andreju Modicu skromno denarno nagrado. Čestital mu je za plodno delo v gasilski organizaciji v prejšnjih letih in mu zaželel še

mного srečnih dni. Vsi prisotni so izročitev nagrade toplo pozdravili.

Slavka Andrejčič

Javna tribuna v Suhi krajini

V soboto, 30. januarja, bo ob 7. uri zvečer v kino dvorani v Žužemberku javna tribuna o novi davčni politiki v kmetijstvu in o gradbenih problemih v Žužemberku in okolici. Obe vprašanji sta trenutno zelo aktualni in pričakujejo veliko udeležbo. Organizator tribune je Krajevna organizacija SZDL Žužemberk, prišli pa bodo tudi predstavniki občinske skupščine, ki bodo dajali občanom pojasnila na vprašanja.

M. S.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Poslanci in odbori zvezne skupščine so predlagali 50 amandmajev na tekst in določila predloga letošnjega družbenega plana. To je, kakor piše uvodničar »Dela« Jak Koprivc, le eden izmed zunanjih dokazov, da razprave v skupščini niso odtrgane od življenja, ter da jim je sedanje stanje gospodarstva in družbenih služb izhodiščna točka in pomoč. Predlog družbenega plana računa na stabilizacijo gospodarstva. To bo mogoče doseči s kompleksnimi spremembami v gospodarskem sistemu, zlasti s spremembami odnosov v cenah in v uvožno-izvoznem poslovanju s tujino. Te spremembe bodo po besedah Nikole Minčeva najdoslednejši in največji premik pri gradnji našega gospodarskega sistema v zadnjih nekaj letih. Vse spremembe so na liniji načel iz resolucije zvezne skupščine in VIII. kongresa ZKJ.

Naj navedemo nekaj najbistvenejših točk iz predloga družbenega plana za leto 1965: prvič, celotni obseg investicijske potrošnje bo za 4 odstotke manjši kot leta 1964; drugič, izvedena bo ponovna razdelitev dohodka v prid osebne potrošnje in življenjskega standarda; tretjič, sredstva gospodarskih organizacij se bodo znatno povečala itd.

Na zasedanju republiške skupščine socialnega zavarovanja je bil sprejet sklep o najvišjem znesku pokojninske osnove. Mejna najvišja pokojninska osnova bo odslej znašala 180.000 din (153.000 din polne pokojnine), najnižja pa 30.000 din (25.500 din polne pokojnine). Razmerje med najvišjo in najnižjo možno polno pokojnino bo sedaj znašalo 1:6, medtem ko so se doslej gibale pokojnine v razponu 1:7. Na skupščini so sklenili tudi o višini varstvenega dodatka, ki ga bo po novem deležnik okrog 30 odstot-

kov starostnih in 60 odstotkov družinskih upokojencev.

Predsednik centralnega odbora sindikatov industrijskih delavcev in rudarjev Jugoslavije Milan Rukavina je v svoji izjavi za tisk med drugim poudaril, da je tehnična zaščita v rudnikih v senci hitrega tehnološkega razvoja.

UGODNE OCENE PLANA

Zlasti zaskrbljuje naraščanje nezdor in bolezenskih izostankov v zadnjem času. Tudi zadnje nesreče v rudnikih nas opominjajo, da je treba več storiti za razvoj delovne zaščite. Ob rekonstrukciji je treba več misliti na varnost zaposlenih.

Odbor za družbeno nadzorstvo zveznega zbora je, kakor poroča beograjski dopisnik »Dela«, obsodil pogostne primere razpisavanja sredstev, kar se nikakor ne da opravičiti z reprezentanco. Nihče ni proti upravičeni reprezentanci kot normalnem pojavu v poslovnih odnosih med delovnimi organizacijami. Toda stvar gre že predaleč. Postali smo pravi mojstri za zapravljanje. Ni priložnosti, ki je ne bi ponekod izkoristili za draga slavlja. Enkrat je treba proslaviti jubilej tovarne ali osebnosti, drugič spet nam pride prav odhod ali prihod vodilnih kadrov. Organi delavskega samoupravljanja bi morali biti odločnejši v boju proti razsipavanju

sredstev, za to, da bo reprezentanca res reprezentanca, ne pa zapravljanje.

V Ljubljani je bilo te dni posvetovanje sociologov iz vse Jugoslavije. Udeležilo se ga je okrog 50 sociologov, ki so prispevali okrog 30 referatov in večje število razprav. Direktor sociološkega inštituta ljubljanske univerze dr. Jože Gorčar je v svoji uvodni besedi med drugim naglasil, da sociološko raziskovanje zaostaja za potrebami družbene prakse. Udeležence posvetovanja je sprejela v klubu poslancev predsednica glavnega odbora SZDL Vida Tomšič.

Za vzdrževanje in modernizacijo JLA bomo letos porabili 382 milijard dinarjev ali 6,45 odstotka vsega narodnega dohodka, kar je za 0,15 odstotka več kot lani. Do povečanja izdatkov za narodno obrambo je prišlo izključno samo zaradi novih gospodarskih ukrepov, se pravi zavoljo raznih podražitev, zastran povečanja osebnih dohodkov itd. Precejšen znesek od teh sredstev bo tudi letos, kakor vsa leta doslej, porabljen za namene, ki bodo neposredno koristili tudi potrebam gospodarstva in sploh družbenega življenja.

Ob 20-letnici obnove jugoslovanskih sindikatov in ustanovitve časopisa »Rad« je bila v Beogradu svečana seja centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Ob tej priložnosti so podelili glasilo sindikatov »Radu« red dela z rdečo zastavo za zasluge, ki jih ima ta časnik v povojni graditvi socialistične Jugoslavije.

V predlogu družbenega plana za letošnje zavezano pomembno mesto stanovanjska graditev. Predvideno je, da bi letos zgradili 136.000 novih stanovanj. To je vsekakor razveseljivo, treba se je samo vprašati, ali smo ustvarili potrebne materialne možnosti za to.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

Novi britanski zunanji minister, Komaj 100 dni je bil Gordon Walker britanski zunanji minister. Na volitvah v nekem londonskem predmestju je kandidiral za poslance v spodnjem domu. Izgubil je, po angleških parlamentarnih pravilih ni mogel več ostati v vladi. Zakaj je izgubil: preveč publicitet! Novi zunanji minister je postal 58-letni Michael Stewart.

Atentat v Iranu. Na predsednika transke vlade Mansura je oddal 20-letni atentator, verski fanatik Boharai, štiri strele, dva sta ga zadela. Niso se znani pravi motivi. Mansur je izven življenjske nevarnosti.

15 let indijske republike. Januarja 1950 je bila v New Delhiju proglašena indijska republika. Indija je še ostala članica Commonwealtha, vendar ne priznava več britanske kraljice. Skoraj vse britanske kolonije so medtem postale republike.

Nepalski premier odstopil. Ni znan, zakaj je odstopil Tusi Giri, ta nepalski premier je navedel, da je bil po sredi nesporazum s kraljem. Tudi v Butanu, drugi himalajski kneževini, so doživeli v zadnjih mesecih več netujih sprememb.

Zločini bodo zastarali. Zahodnonemško velenoslanstvo v Braziliji je sporočilo, da bodo nacistični zločini zastarali 8. maja. Svetovna javnost se s tem ne bo tako hitro sprijemala, v Zahodni Nemčiji se še najmanj 10.000 neznanovanih nacističnih zločincev. Bodo ti usli zasluženi kazni?

Dvakrat premisli - enkrat stori

(Nadaljevanje s 1. str.)

LABOD: 80.000.000 din za prvo stopnjo rekonstrukcije je že zbranih, toda...

Mudi se nam in z gradnjo novih prostorov bi radi začeli čimprej. Pri zbiranju sredstev je nekaj že opravljeno. Posebnega odziva na pisanje v vašem listu ni bilo. Letos bomo imeli na razpolago 25.000.000 svojih sredstev, 40.000.000 din posojila na 10 let smo dobili pri republiškem zavodu za zaposlovanje, 15.000.000 din pa nam bo dal novomeški zavod za zaposlovanje. Za prvo stopnjo rekonstrukcije potrebujemo 110.000.000 din. Manjka nam torej še 30.000.000 in te iščemo iz lokalnih virov. Lokacija za gradnjo je že odobrena pri Gasilskem domu ob Cesti herojev. Z gradnjo bi radi začeli čimprej, saj veste, v kakšni stiski smo v stavbi na Glavnem trgu, pa tudi to smo povedali, koliko nepotrebnih stroškov nam povzročajo prevozi, ker imamo skladišča raztresena po vsem Novem mestu.

Za koliko se bo povečala vaša zmogljivost v novih prostorih, upoštevaje predelane metre blaga in še to: ali je takšna zmogljivost za obrt lahke konfekcije perspektivna?

V novih prostorih bi pre-

delali približno poldrugi milijon tekočih metrov blaga, kar pomeni, da bi še vedno šte. med manjše konfekcijske obrate.

Kaj pravite k predlogu, da bi svojo konfekcijsko proizvodnjo povezovali s perspektivnimi načrti NOVOTEKSA, ki bo moral prej ali slej začeti ustvarjati svoj obrat teže konfekcije? Kaj menite o lokaciji pri Gasilskem domu, ki v tem primeru najbrž ne bi bila najboljša?

Za kakršnokoli obliko sodelovanja z NOVOTEKSOM bi bili takoj pripravljeni. Predlog prihaja malce pozno, ker imamo načrte za gradnjo že pripravljene in ker je tudi lokacija že odobrena, vendar stvar ni tako huda. V novem obratu, ki ga imamo v načrtih, bi lahko še naprej razvijali proizvodnjo lahke konfekcije, po sporazumu z NOVOTEKSOM pa bi lahko to proizvodnjo dopolnjevali s težko konfekcijo, ki pride v poštev za NOVOTEKS. Naše želje bi se zlahka priučile delu v obratu teže konfekcije.

Tako so nam povedali v tovarni perila LABOD v Novem mestu.

obrat. V njem dela 28 krojaških pomočnikov. Ta obrat izdeluje gozdarske obleke, uniforme za LM in železničarske obleke. Popolna konfekcija to ni, ker delamo po naročilih, vendar samo večje serije.

V drugih republikah imamo več kot 300 odjemalcev. Težko je dobiti blago, gume, razne podloge in pomožne materiale, ker smo pač premajhna firma. Naročili za delo pa je več kot preveč! Obiskujemo druge takšne obrate, si ogledujemo kako teče proizvodnja tam in velikokrat razmišljamo o popolni konfekciji, toda premajhni smo, da bi se tega lotili sami.

NOVOTEKS: »Za naš izvoz je resda najprimernejša rešitev v težki konfekciji...«

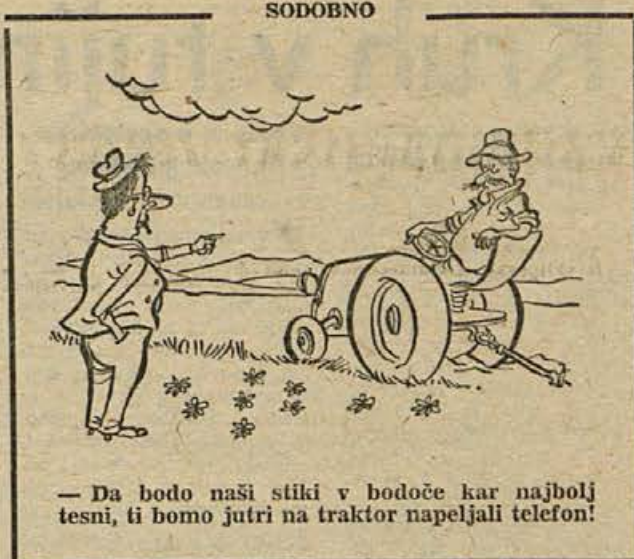
Kakšni so NOVOTEKSOVI načrti za dolgoročni razvoj proizvodnje?

Z dosedanjimi investicijami v naši tovarni je javnost seznanjena. V načrtih za bodoči razvoj pa je treba upoštevati več stvari. V Sloveniji se porabi za konfekcijo 15 odst. metrskega blaga, v Jugoslaviji pa 30 odst. Konfekcija se torej zelo uveljavlja, čeprav v Sloveniji manj kot drugod.

Drugo, česar ne smemo prezreti, je izvoz. Uvoz reprodukcijskega blaga (mi uporabljamo samo uvoženo volno) je vedno bolj odvisen od izvoza. Do pred nekaj leti smo brez vsakega naloga za izvoz uvažali vse surovine, kar smo jih potrebovali. Predani smo morali z izvozom svojih izdelkov že ustvariti 30 odst. tega, kar smo uvozili, lani je bilo razmerje enako, letos pa bomo morali z izvozom ustvariti 100 odst. tega, kar bomo uvozili.

Kaj pa bi rekli k predlogu, da bi se vi in LABOD povezali v konfekcijski obrat NOVOTEKSA? V LABODU je 200 usposobljenih šivilj, ki bi se zlahka priučile za težko konfekcijo, vaših 28 krojačev iz obrata za težko konfekcijo pa bi tudi nekaj zašle?

Predlog je premisleka vreden. Kolikor se spominjam, so o tem leta 1953 že razpravljali. Mi smo premajhni in nimamo velikih upov, da bi lahko sami prerasli v tolikšen obrat, ki bi na tržišču nekaj pomenil. V razpravah o takšnem gospodarskem povezovanju pa bi bili pripravljeni takoj sodelovati z največjim veseljem!

— Da bodo naši stiki v bodoče kar najbolj tesni, ti bomo jutri na traktor napeljali telefon!

obstoječo konfekcijsko industrijo in se z njo dogovarjamo, da nam prepusti ustrezni delarski delež od izvoženih izdelkov.

V konfekcijo boste torej — kot vse kaže — morali prej ali slej ugrizniti. Vsekakor bo boljše prej kot pozneje! Kaj menite k predlogu, da bi iz tovarne perila LABOD (ki je tik pred gradnjo novih prostorov) in KROJACEVEGA obrata za težko konfekcijo v okviru NOVOTEKSA začeli ustvarjati svoj konfekcijski obrat? Osnovni kadri so, nekaj investicijskih sredstev je pri roki, takšen začetek pa bi bil vsekakor lažji kot če bi začeli popolnoma na novo?

Na to vprašanje ne bi mogel odgovoriti brez poprejšnjega posveta z našimi samoupravnimi in strokovnimi organi in brez osnovnih ekonomskih izračunov. Za razpravo pa je predlog vsekakor dober!

primerne kruha. Nadomestilo za 200 žensk v času, ko ne bi bile zaposlene, pa bi zneslo precej več kot to, kar nudimo kot posojilo! Poleg tega je za nas zelo ugodno, da bo lahko LABOD, ko bo zgradil nove prostore, zaposlil še več žensk.

Sredstva, ki smo jih namenili dati, bi v primeru, da se zadeva reši tako kot predlagate, dali še z večjim veseljem! Upal bi si celo trditi, da bi se v tem primeru dal poiskati kak dinar tudi kje drugod. Z razgovori o tem, kako speljati predlagano gospodarsko povezovanje, pa bi bilo treba začeti takoj! In tudi to bi bilo dobro, ko bi že letos poslali na specializacijo v inozemstvo nekaj ljudi! Naš zavod bi bil prav tako pripravljen prispevati sredstva za specializacijo v inozemstvu.

Pobuda je sprožena, s stvarnimi razgovori pa kaže takoj pričeti

VIII. kongresu ZKJ v Beogradu je tovarš Kardelj med drugim, ko je govoril o gospodarstvu posebej poudarjal, da moramo vedno in povsod iskati dolgoročne rešitve. V vsem kar smo našli, se srečujemo s težnjami treh delovnih kolektivov. Vse kaže, da bi bilo dobro, ko bi vsi trije ubrali korake skupaj! Na VIII. kongresu je bilo povedanega veliko o integraciji, o gospodarskem združevanju in povezovanju.

Z integracijo imamo pri nas slabe izkušnje... Če združujemo šibke podjetje z dobrim, je vpletje in kreg, ker kolektiva, ki mu gre dobro, takšno združevanje ne gre v račun. Tokrat gre za tri podjetja, od katerih gre vsem trem dobro. Ko je NOVOTEKS pred tremi leti nekoč že razpravjal o pripojitvi LABODA, so njegovi organi samoupravljanja pripojitev zavrnili. Toda zdaj je drugače: LABOD se je izkopal iz težav, razen tega pa ima pripravljenih 110.000.000 dinarjev za rekonstrukcijo. Morda bo tokrat v vseh treh, ali pa samo v katerem izmed prizadetih kolektivov slišati trditve: »Saj ni potrebe! Ne mudi se nam!...«

Ali se lahko s takšnim izgovorom zadovoljimo? Ali sme vsakdo zase določiti svojo gospodarsko politiko? To vprašanje si tu pač moramo zastaviti in si nanj odgovoriti pošteno in odkrito! Ne mislimo, da je pobuda, ki jo ponujamo, ostvarljiva preko noči. Najbrž bo potrebnih veliko naporov in razprav, da bo uresničena. Z razgovori pa lahko začnemo takoj in brez odlašanja.

Samo to: spodbuditi k razgovorom in k resnemu razmišljanju — pa je bil naš edini namen!

MILOŠ JAKOPEC

»KROJAČ«: dela je dovolj, s surovinami je težav na pretek, sami pa smo premajhni...

Odkar se je tudi pri nas začela uveljavljati konfekcija, ugotavljamo, da je naročil za delo po meri vedno manj. Pred dvema letoma na primer smo imeli vsako zimo zaposlenih po 15 ženskih krojačev, ki so imeli toliko dela z ženskimi zimskimi plašči, da niso zmogli vseh na-

ročil. Zdaj jih imamo v največji sezoni 5, pa še ti nimajo preveč dela. Konfekcija si utira pot, zlasti ženski svet zelo rad posega po konfekcijskih plaščih.

Križemrok seveda ne stojimo, čeprav smo majhni, si iščemo novih poti. V podjetju razvijamo konfekcijski

Bitka za svetlobo bo rekel vsakdo, ko stopi v konfekcijski obrat novomeškega KROJAČA. V prostoru, ki je sicer še kar velik, že na prvi pogled ugotoviš, da svetlobe ni na pretek. Skromni fantje in dekleta, ki znajo narediti lepe konfekcijske izdelke, pa pravijo »da še kar gre...«

SVET ZA INDUSTRIJO IN OBRT: »Takšen načrt velja samo pozdraviti!«

O LABODU je svet za industrijo in obrt precej razpravljal v letih 1962 in 1963, ko je bilo tam stanje kritično. Odkar se je lani izboljšalo, o LABODU nismo več razpravljali, o njem pa so govorili lani dvakrat v zboru delovnih skupnosti. Ko naštevate stvari v zvezi z nameravano rekonstrukcijo, moram reči, da kaj natančneje tega o tej zadevi ne vem. Lani smo sklenili, da bomo o kritičnih podjetjih v svetu posebej razpravljali in jih

o. kovali. Žal doslej tega sklepa še nismo začeli uresničevati.

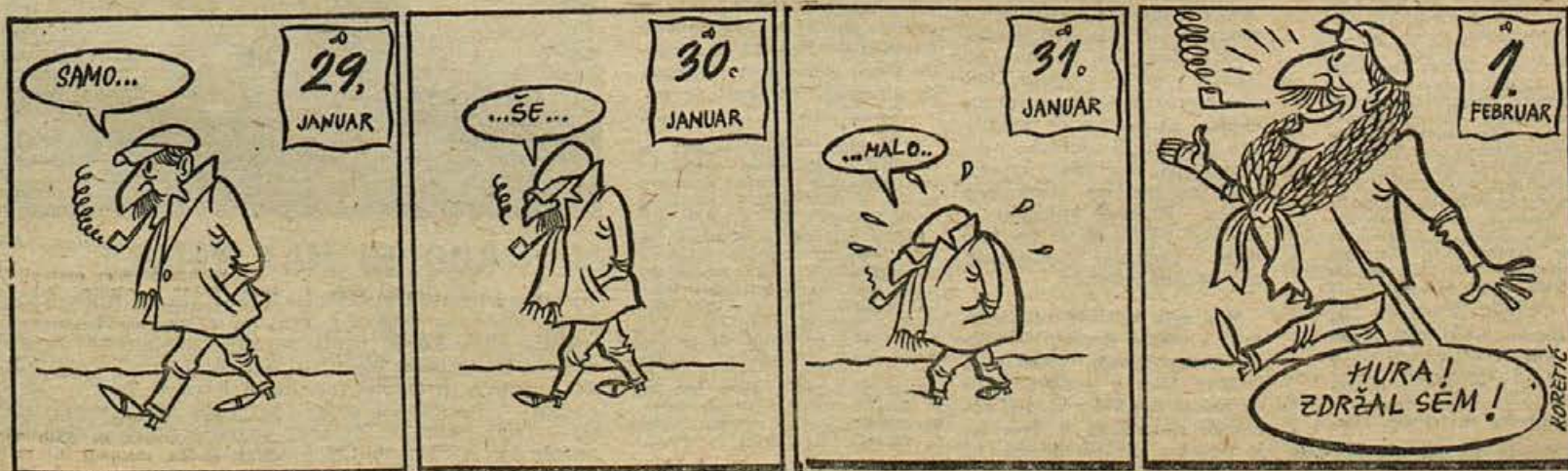
O LABODU ter o perspektivni združitvi njegove in KROJACEVE konfekcije v okviru NOVOTEKSA lahko rečemo samo to, da se bo svet za industrijo in obrt brez dvoma s takšno rešitvijo strinjal že zato, ker je dolgoročno. Upamo lahko, da se bodo vsi prizadeji kolektivni zlagali o tem razumno pogovorili in da bodo takoj pričeli z akcijo.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE: »Če se zadeva obrne tako, bomo prispevali še z večjim veseljem!«

S predlogom o takšnem gospodarskem povezovanju se brez pomislekov strinjamo! Republiški zavod za zaposlovanje je LABODU že odobril 40.000.000 din posojila na 10 let, naš zavod pa bo v kratkem, kot upam, odobril 15 milijonov pod enakimi pogoji. Oba zavoda, tako naš kot republiški, sta se lotila tega, ker upoštevamo znano modrost: boljše je preprečevati kot pa gasiti!

Znano je, kolikšne težave so v LABODU, ker nimajo primernih proizvodnih prostorov. Kolektiv se v takšnih pogojih ne more razvijati in če bi prišlo do tega, da bi moral nehati obratovati, bi moral naš zavod prevzeti v oskrbo blizu 200 žensk, ki tam delajo. Zaposlitev drugod bi jim težko našli, saj imamo že zdaj prijavljenih 120 žensk, ki iščejo zaposlitev, pa jim ne moremo naj-

KLOPOTEC

Kruh v tujini je grenak

(Nadaljevanje s 1. strani)

in omenjali, da mora vsakdo, ki se poda v tujino, prebroditi nemajhne težave. Jugoslovane povsod zelo cenijo, zato ker sloviyo kot dobri delavci. Na delovnem mestu je tam vsakdo deležen spoštovanja, če se pri delu izkaže, toda po delovnem času je prepuščen sam sebi. So težave s prehrano; težko je, dokler se človek ne nauči tujega jezika in ne spozna tamkajšnjih navad. Omenili so, da ostane marsikateri obljuba, ki je napisana v delovni pogodbi, neizpolnjena. To velja zlasti za nadurno delo. Več jih je povedalo, da je zaslužek vsekakor enak, pa najsi imaš še toliko nadur in nočnega dela. Težko je tudi to, ker moraš že pred odhodom podpisati pogodbo, da boš ostal 6 mesecev zaposlen pri isti tvrdki. Ta pogoj dopušča kakršnokoli izkoriščanje, ker s takšnimi pogodbami iščejo delavce pri nas največkrat take tuje tvrdke, ki so pred polomom.

Človeku je težko tudi zategadelj, ker je od doma vajen družinskega življenja, v tujini pa ni žene, da bi ti oprala srajco, da bi ti zlikala hlače, zaslila gumb in skuhala kosilo. Vse to moraš opraviti sam, če hočeš, da boš prihranil kakšen dinar in ga prinesel domov. Tam ni obratov družbene prehrane, v katerih bi dobil dopolne tople enolončnice in opoldne kosilo, ampak si moraš kuhati sam, ko se vrneš z dela...

OTROŠKI ODDELEK - pridobitev brežiške bolnišnice

S 1. januarjem 1965 so v brežiški bolnišnici odprli pediatrični oddelek. Na to so se pripravljali že vse leto. Za najmlajše bolnike so zdaj na razpolago tri sobe s 25 posteljami. Prej, ko ni bilo samostojnega otroškega oddelka, je bila zanje namenjena le ena bolniška soba. Potem so izpraznili šivalnico in še eno sobo internega oddelka. Preuredili so jih, napeljali vodovod in napravili na hodniku mlečno ter čajno kuhinjo. Šef oddelka je dr. Marija Ježeva. Razen nje je na oddelku zaposlenih še 6 otroških negovalk.

Bolnikov je na oddelku skoraj redno več, kot je na razpolago postelj. V takih primerih ne gre drugače, kakor da na eno posteljo sprejmejo po dva. Povečanje števila postelj bi bilo nujno potrebno, vendar v sedanjih pogojih to ni možno. Otroški oddelek bo dobil ustrezne prostore šele potem, ko bo dograjena nova posteljna stavba.

Kri, ki rešuje življenja

Zadnjih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Jože Lukšič, posestnik iz Jurne vasi; Marija Kralj, gospodinja iz Pristave; Stanke Stanliš, posestnik s Konce; Jože Prime, posestnik iz Koroške vasi; Ivan Stanliš, posestnik iz Podgrada; Martin Hrovat, delavec s Konce; Jože Cimermančič, posestnik iz Vinje vasi; Jože Božič, posestnik iz Jurne vasi; Marija Jenč, gospodinja iz Vinje vasi; Jože Gazvoda, posestnik s Konce; Francka Turk, gospodinja s Konce; Marija Gazvoda, gospodinja s Konce; Ana Pomeč, gospodinja iz Mihovca; Jože Mežnar, upokojenec iz Vinje vasi; Karel Celč, član kolektiva Dinos Novo mesto; Niko Kulovec, Ivan Jakše, člana kolektiva IMV Novo mesto; Marija Jankovič, gospodinja iz Vinje vasi; Marija Murgelj, gospodinja iz Dolnjih Kamenc; Ivan Ambrožič, posestnik iz Podgrada; Marija Kmet, gospodinja iz Mihovca; Albina Gazvoda, gospodinja iz Podgrada; Marija Ambrožič, gospodinja iz Podgrada; Alojz Turk, Ivan Surla, člana kolektiva G. G. Novo mesto; Franc Muhič iz Komunalnega podjetja Novo mesto; Marija Cimermančič, gospodinja iz Jurne vasi; Janez Cimermančič, posestnik iz Jurne vasi; Angela Rudeglj, gospodinja iz Velikega Cerozca; Ana Kulovec, gospodinja iz Podgrada; Alojz Cimermančič, posestnik iz Koroške vasi; Marija Jenč, delavica iz Pristave; Marija Cimermančič, gospodinja iz Koroške vasi; Ana Lukšič, gospodinja iz Jurne vasi; Martin Malenšek, član kolektiva Stanovanjska skupnost Novo mesto.

Cveta Siemenik, Ana Progar, Milana Zore, Marija Markelj, Marija Medoš, člani kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Pavel Golob, Ivan Gorenc, člana kolektiva Iskra Novo mesto; Janez Golob, Alojz Volčjak, Franc Paderšič, člani kolektiva Kremen Novo mesto; Jože Bašelj, posestnik iz Gornjega Kamenja; Karel Andreščič, član kolektiva Gozdni obrat Novo mesto; Alojz Metelko, član kolektiva Gozdna uprava Novo mesto; Martin Saje, posestnik s Dolnjega Kamenja; Alojz Kebelj, delavec s Dolnjega Kamenja; Ana Lazar, gospodinja iz Gabrja; Anton Kraševce, Janez Nikolič, IMV Novo mesto; Viktorija Košir, gospodinja iz slej, Anton Marolt, Rudolf Zagar, Stanko Rajk, člani kodojne Straže; Julka Kulja, gospodinja iz Gabrja; Martin Erjavce, posestnik iz Gabrja; Jožeta Boltes, gospodinja iz Gabrja; Franc Rukšec, posestnik iz Gabrja; Franc Lazar, upokojenec iz Gabrja; Jože Franko, delavec iz Gabrja; Jože Korjane, delavec iz Gornjega Suhodola; Jožeta Četelč, gospodinja iz Gornjega Suhodola; Alojzja Brule, gospodinja iz Gornjega Suhodola; Marija Sašek, gospodinja iz Gabrja; Rozalija Jaklič, gospodinja iz Gabrja; Anton Srebrnjak, delavec iz Velikega Slatnika; Janez Mavsar, delavec iz Velikega Slatnika.

Predpisi o socialnem in pokojninskem zavarovanju so zapleteni

Tako so pripovedovali v tujini začasno zaposleni občani iz metliške komune, nato pa načeli več stvari, za katere menijo, da bi se dale urediti. Predlagali so, naj bi naša država, tako kot nekatere druge, podpisala z Avstrijo in Nemčijo posebne pogodbe, ker bi nato naši prebivalci, ki delajo tam, bili deležni posebnih pravic in bi prejeli višje prejemke.

Precej razprave je bilo o pravicah iz socialnega zavarovanja in pokojninskega zavarovanja, ki jih imajo tudi v tujini začasno zaposleni. Poudarili so, da se ta vprašanja rešujejo veliko lažje in boljše, odkar so v tujini naši atašeji za socialno zavarovanje. Iz tega, kar so pripovedovali, je bilo razbrati, da so naši predpisi s področja socialnega in pokojninskega zavarovanja vse preveč zapleteni in da imajo zavoljo tega naši državljani v tujini precej nepotrebnega tekanja za raznimi potrdili, pa navsezadnje še ne vedo, če je zadeva urejena kadar se vračajo in če jim ne bo manjkalo še kakšno potrdilo. Ker je bil lani sprejet novi zakon o pokojninskem zavarovanju, bi bilo prav, ko bi republiška skupščina predpise, ki jih bo sprejela za pokojninsko zavarovanje, čim bolj poenostavila.

Zakaj s togimi carinskimi predpisi oviramo uvoz manjših kmetijskih strojev?

Še dve stvari sta izstopali v pomenku: carinski predpisi in pa postopek za izdajo viz. V tujini začasno zaposleni iz občine Metlika so večinoma kmetje. V tujino odhajajo vsako leto za nekaj mesecev, vračajo pa se domov, kadar je treba opraviti kmečko delo. V tujini vidijo razne manjši kmetijske stroje, ki zelo olajšajo kmečko delo, pa tudi to, da je kmečko delo tam skrajšano v celoti mehanizirano. Mnogi bi takšne stroje radi kupili in jih pripeljali domov, pa jih ne morejo zaradi togosti carinskih predpisov in zaradi previsokih carin. Prav bi torej bilo, ko bi predpise glede uvoza manjših kmetijskih

Z OBČINSKE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV V BREŽICAH:

KOMUNISTI IN SAMOUPRAVLJANJE

V soboto, 23. januarja, je bila v Brežicah občinska konferenca Zveze komunistov. Prisotnih je bilo 86 delegatov in 16 gostov. Med gosti so bili: Sergej Kraigher, zvezni poslanec in član CK ZKJ; Franc Kimovec, član CK ZKS; ing. Andrej Marinc, sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje; predstavnik JLA podpolkovnik Franc Jordan in major Jože Barič ter drugi.

Konferenca v Brežicah je bila sklicana v obdobju med dvema kongresoma. Za delo komunistov je zlasti pomemben mejnik, ki ga je postavil VIII. kongres ZKJ v svoji resoluciji. Uresničevanje teh napotkov je za slehernega komunisto najboljša priprava na bližajoči se V. kongres ZK Slovenije.

Sekretar obč. komiteja ZK Vinko Jurkas je v svojem referatu kritično ocenil samoupravo v brežiški občini in poudaril, da naj postane to izhodišče za povečano aktivnost komunistov. »Z intenzivnim delom v samoupravnih organih bodo člani ZK lahko največ prispevali k uresničevanju smernic osmega kongresa,« je dejal tovariš sekretar.

Vodstva podjetij in komunisti pogosto pozabljajo na to, da je izvrševanje planskih nalog odvisno od zavzetosti in ustvarjalnosti slehernega člana kolektiva. Predlog delovnega načrta sicer res povsod pretresa delavski svet, niso pa predhodno seznanjeni z njim vsi proizvajalci in zaradi tega v njem niso upoštevana njihova mnenja in predlogi. Potem je razumljivo, da se ne počutijo v pravi vlogi upravljavcev.

Ze na zadnji občinski konferenci ZK so se komunisti dogovorili, da se morajo zavzemati tudi za perspektivne razvojne načrte posameznih delovnih organizacij in gospodarstva ter družbenih služb v občini. Samoupravni organi organizacije ZK in komunisti žal niso pri tem napredovali dovolj. Spričevalo njihovega dela na tem področju je slabo. Tako imajo na primer daljnoročnejše osnutke razvoja samo Kmetijsko gozdarsko podjetje, KZ Brežice in KZ Bizeljsko. Tovarna počišča, trgovski podjetji Ljudska potrošnja in Krka ter občinska skupščina za kmetijsko panogo. Ti osnutki so pomanjkljivi, ker niso napredovali na podlagi strokovnih analiz. Delovni kolektivi v brežiški občini so se pri tem delu premalo posluževali znanstvenih ustanov.

Med zelo kritične probleme sodi v občini Brežice še vedno pomanjkanje strokovnih kadrov tako v gospodarskih organizacijah kot v upravi občinske skupščine. S tem pa je povezan niz problemov, ki

strojev sprostili in poenostavili. Kmet si z avtomobilom, ki ga pripelje iz tujine, na kmetiji pač ne more pomagati.

Precej tarkanja je bilo na račun postopka za izdajo viz za potovanje v tujino. Menili so, da bi bil lahko ta postopek enostavnejši. Povedali so, da so pred novoletnimi prazniki pred našimi konzularnimi predstavništvi čakali naši državljani v zelo dolgih vrstah, da pa so predstavništva delala samo od osmih do dvanajstih. Ponekod je prišlo do neredov in je morala intervencirati celo policija. Predstavništva ostalih držav so delala od 6. zjutraj neprekinjeno tako dolgo, dokler so bile stranke. Menili so, da bi se dalo urediti tudi na naših predstavništvih tako in da bi bilo prav, ko bi postopke za izdajo viz poenostavili.

se porajajo pri vsakodnevnem delu.

V razpravi so delegati posegli na mnoga področja dejavnosti komunistov in dali vrsto predlogov za sklepe o nadaljnjem delu. Govorili so o delu komunistov odbornikov občinske skupščine in delu skupščine v minulem obdobju, o problematiki kmetijstva, o mladi generaciji in delu z mladino, o integracijah v gospodarstvu in dosedanjih rezultatih združevanj, o nalogah komunistov v obdobju predvolilnih priprav in o samoupravljanju v delovnih organizacijah.

Ob načrtovanju pomanjkljivosti v delovnih organizacijah so ugotavljali slabo obveščanje kolektivov o delu samoupravnih organov. Informiranje bi moralo potekati z dveh strani. Ni dovolj, če so o dogajanjih v podjetju obveščeni vsi člani kolektiva, ampak bi le-ti morali imeti možnost, da informirajo o svojih problemih in stališčih tiste, ki odločajo v njihovem imenu.

Zanimiva je bila tudi razprava s področja šolstva, ki je pokazala izredno težke pogoje dela na osnovni šoli BRATOV RIBARJEV v Brežicah. Otroci obiskujejo pouk v treh izmenah in zaradi pomanjkanja prostorov niso deležni nobene dodatne pomoči pri poučevanju. Onemogočeno je tudi vsako izvenšolsko delo.

Delegati so razpravljali še o izobraževanju, o dejavnosti komunistov v bolnišnici, o problemih kulture in prosvete, o vlogi občinske uprave in o nekaterih negativnih pojavih v medsebojnih odnosih članov ZK.

V razpravi je sodeloval tudi tov. Sergej Kraigher, ki je ugodno ocenil celovito obravnavanje družbenega in gospodarskega razvoja v referatu in diskusiji. Poudaril je po-

■ Ljubljanski Agrokombinat je dal lani v pogodbeno rejo kmetom 600 glav goveda stvarjave pasme. V domačinski in kuminski občini to pasmo zelo uvajajo.

■ Tovarna »Rade Končar« je začela graditi turbogeneratore in turbogeneratore za termoelektrarno Plomin, ki bo začela delovati že prihodnje leto. Turbogenerator za Plomin bo približno štirikrat večji od tistih, ki so jih doslej izdelali. Hladil ga bo vod.

■ V decembru je Iskra izvozila za 247.212 dolarjev svojih izdelkov, kar je največ v enem mesecu do zdaj. Ti izdelki so šli na trideset držav.

ZB V ŠKOCJANU: z združenimi močmi lahko veliko napravimo

Na občnem zboru ZB in NOV v Škocjanu so 10. januarja letos ugotovili, da delo sicer ni bilo najbolj plodno, da pa so lepo uspele tiste akcije, v katerih so sodelovali vsi člani. Lani je bil odkrit spomenik padlim, ki je lahko kraju v ponos. Na zboru so se pomenili, da bi morali v žalnih svečanostih ob grobovih padlih sodelovati tudi svojci, saj je bilo do zdaj največkrat videti samo šolske otroke in učiteljstvo.

Predstavnik občinskega odbora ZB iz Novega mesta je prisotnim borcev povedal marsikaj o novi borčevski zakonodaji. Omenil je posojila za gradnjo novih ter za dograditev in popravila starih hiš, ki jih lahko dobe borci. Povedal je, da je spomenik v Škocjanu veljal nekaj več kot poldrugi milijon dinarjev in je pohvalil nabiralno akcijo,

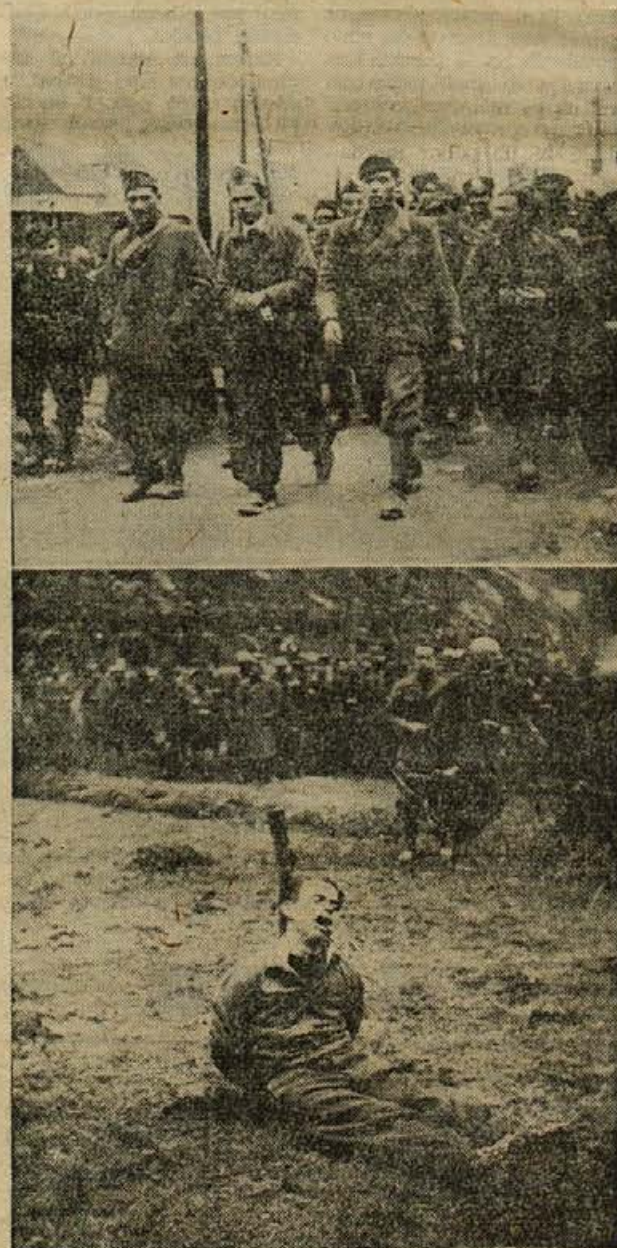
ki so jo izvedli člani ZB za postavitev spomenika. Ko so govorili o priznanju delovne dobe, so ugotovili, da mora imeti vsaka priča priznane dvojno dobo, ker je šele nato lahko njeno pričanje verodostojno. Aktivisti NOB in borci, ki doslej niso socialno zavarovani, imajo po novem občinskem odloku pravico do brezplačnega ambulantnega in bolničnega zdravljenja. Za partizanske mamice, ki so med vojno veliko žrtvovali in prispevale, bi bilo treba kaj pokreniti; organizacija njih ne sme pozabljati. Predlogi za priznavalnino, kar so jih dale krajevne organizacije, se rešujejo in bodo priznavalnino, če bo središtev dovolj, do marca letos urejene.

P.

Vse bolj delavna mladina

Topliška mladina je prišla do spoznanja, da je uspeh in napredek odvisen od skupnega in organiziranega dela. Zato so mladinci iz Dolenjskih Toplic začeli s športnimi igrami v telovadnici, dogovorili so se s prosvetnim društvom za redne plesne vaje na prostornem odru in začeli so se pripravljati, da bi prirejali gledališke predstave. Mladina prav gotovo zasluži za iniciativo vso pohvalo, potrebuje pa tudi pomoč odraslih in organizacij.

D. G.

KDO BI KAJ VEDEL?

Muzej ljudske revolucije hrani gornji fotografiji, ki pa sta brez vsakih podatkov. Verjetno spadata v poletje 1942, ko je proti narodnoosvobodilni vojski divjala italijanska ofenziva. Ker bi ju radi uporabili za razstavo, prosimo vse, ki bi karkoli vedeli o dogodku — italijanski vojaki ustrelijo ujetega partizana — naj podatke čimprej sporoče Muzeju ljudske revolucije, Ljubljana, Celovška cesta 23.

ŠESTSTO LET NOVEGA MESTA

Sergij Thorževskij, predsednik občinske skupščine v Novem mestu, odgovarja na vprašanja našega uredništva o pripravah na 20. obletnico osvoboditve in 600-letnico ustanovitve Novega mesta

VPRAŠANJE: Tovariš predsednik kako bodo potekale proslave ob 20. obletnici osvoboditve in 600-letnici Novega mesta? V čem bo njihov glavni poudarek in kaj naj bi vedeli vsi prebivalci ob teh dveh velikih jubilejih?

ODGOVOR: Letos praznujemo dva pomembna jubileja. S praznovanjem 20. obletnice osvoboditve se vključujemo v splošen program praznovanja v naši državi, ko se spominjamo težkega zgodovinskega obdobja, ko so se v nenehemem boju ustvarjali pogoji za ves naš povojni gospodarski in družbeni napredek. Tudi praznovanje 600-letnice ustanovitve Novega mesta ne sme dobiti zgolj lokalno obeležje, saj je mesto dalo in je v njem živela ter delala vrsta pomembnih slovenskih mož, da ne bi posebej navedel bogato zgodovinsko preteklost mesta ter njegovo vlogo v kulturnem, političnem in ostalem razvoju naše države.

Sočasnost obeh obletnic je dobila svoj odraz tudi v programu, ki ga je sprejel odbor za proslavo 600-letnice ustanovitve mesta ki ga je imenovala občinska skupščina. S tem, ko je program v osnovi sprejet, pa to seveda ne pomeni, da ga ni možno še dopolniti in sprejeti vrsto pobud, ki bi jih odbor morda še dobil. Vsaka nadaljnja pobuda, ki jo bo možno uresničiti, je tudi v bodoče dobrodošla.

Zamišljeno je, da bi se vrsta praznovanj in prireditev pričela na dan ustanovitve Novega mesta to je 7. aprila, in zaključila 29. novembra s praznovanjem dneva republike. Preobširno bi bilo, da bi navedel vse proslave in prireditve ter njihove programe. Zato mi dovolite, da se opredelim le na nekatere. Opravičuje naj me pri tem dejstvo, da bo javnost kasneje seznanjena s celotnim programom in obveščena preko tiska in drugih oblik informacij o vseh dejavnostih, ki sodijo v sklop priprav ali pa pomenijo realizacijo iz programa dela odbora.

Na predvečer ustanovitve mesta bo slavnostna akademija, naslednji dan pa razširjena slavnostna seja občinske skupščine, kjer bosta sprejeta tudi statuta o častnem občanstvu in o podelje-

vanju spominskih plaket Novemu mestu.

Razumljivo je, da je poudarjeno praznovanje dneva ustanovitve Osvobodilne fronte in 8. maja, dneva osvoboditve Novega mesta. Za praznične dni od 1. maja bo vrsta organiziranih izletov v partizanske kraje ter internih praznovanj delovnih kolektivov.

Meseca maja in junija se bo poleg praznovanja dneva mladosti zvrstila vrsta prireditev, srečanj in tekmovanj, ki jih organizirajo ZMS, šole, športna društva, taborniki, ljudske tehnike, jamarji itd.

Za dan bora je razen drugih praznovanj predviden koncert del domačina Marjana Kozine, predvsem njegovih partizanskih kompozicij. V istem mesecu je predviden tudi zbor šoferjev Slovenije v Žužemberku, kjer je bila osnovana prva partizanska motorizirana enota. 14. julija je po nekajletnem premoru predvidena podelitev Trdinovih nagrad za posamezne stvaritve, dosežke in aktivno delo na področju umetnosti, prosvete ter izobraževanja. Na dan vstaje slovenskega naroda bo (kraj še ni določen) večji zbor partizanov.

V septembru predvidevamo izvajanje opere na prostem in koncert del Ignacija Hladnika ter drugih dolenskih komponistov.

Na predvečer občinskega praznika bo slavnostna proslava s predvajanjem opernega ali dramskega dela. Na slavnostni seji občinske skupščine bodo podeljeni nazivi častnega občana in spominske plakete Novemu mestu. S slavnostno akademijo na dan republike bi se program praznovanj in prireditev končal.

Odbor je že določil nosilce programa. Omenim naj še, da bo v tem času še vrsta razstav s posebnim poudarkom obeh jubilejev, katerih glavna nosilca sta Dolenska galerija in Studijska knjižnica. V Novem mestu se v tem letu predvideva še več kulturnih in drugih manifestacij, kot npr. zborovanje društva knjižničarjev in slovenskega zgodovinskega društva, zlet Ljudske tehnike Slovenije, zborovanje slovenskih gasilcev itd., za kar pa še niso določeni točni termini.

Predvidena je postavitev vrste obeležij iz časa NOB, obeležij zaslužnim umrlim jav-

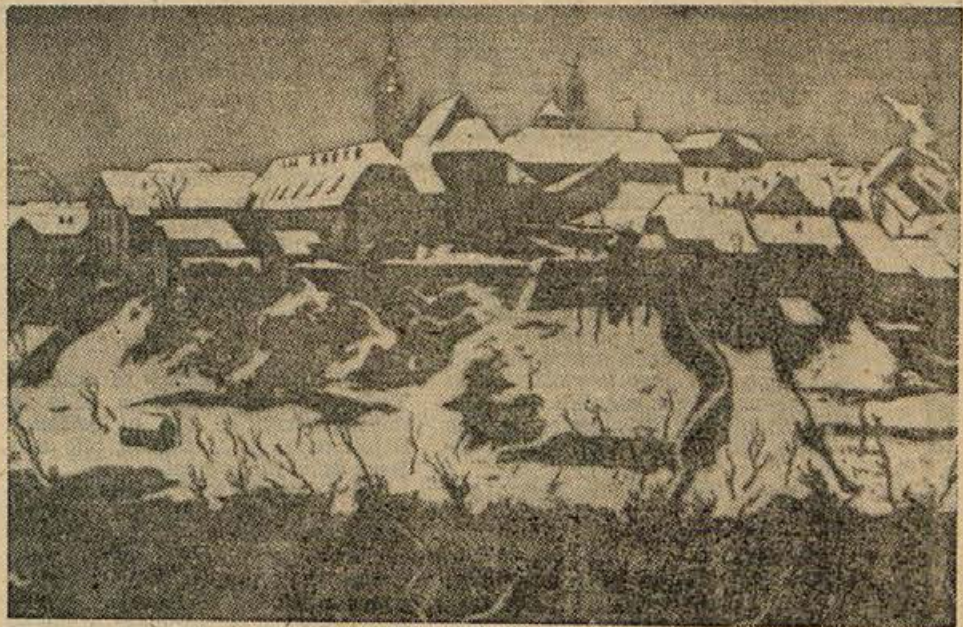
nim in kulturnim delavcem v Novem mestu, izdaja Zbornika razprav o zgodovini Novega mesta, organizacija vrste predavanj in filmskih večerov z omenjeno tematiko v okviru Delavske univerze, izdaja dia-filma o zgodovini Novega mesta kot učni pripomoček za šole, posebna spominska znamka, izdaja turističnega prospekta Novega mesta, Vođič po Dolenski itd. Vsi pomembnejši objekti, ki bodo v tem letu odprti, naj bi dobili tudi primerno obeležje.

Poleg omenjenega programa proslav in prireditev je bil predlagan tudi program del, ki bodo sprejeta v družbeni program občine ter so v povezavi s praznovanjem obeh jubilejev.

VPRAŠANJE: Ali nam lahko poveste, kaj vse je bilo doslej že narejenega za dostojen potek praznovanja obeh pomembnih obletnic in kako dela odbor za pripravo proslave in njegovi organi?

ODGOVOR: Doslej se je v glavnem delalo na pripravah za dokončno redakcijo programa proslav in ostalega. Delo je oteženo predvsem zaradi tega, ker še danes ne vemo, s kakšnimi namenski-mi sredstvi bomo razpolagali. Od teh pa je odvisna izbida širšega ali ožjega programa. Odbor je imenoval posebne komisije za program svedenosti in prireditev, za propagando in gospodarska vprašanja kot pomožne organe za uresničitev programa in akcij odbora. Vrsta razgovorov, sodelovanj, izmenjave mnenj in slično je bila potrebna, da smo lahko koordinirali vse dosedanje zamisli, kar je vzelo precej časa vsem ki so sodelovali pri pripravah. Pravo delo pa se seveda šele pričinja.

Zdi se mi, da je bila dostojen uvod v praznovanje dograditev Dolenske galerije, ki že nosi trajno obeležje obeh praznovanj, čeprav je zamisel za izgradnjo nastala še v času obstoja novomeškega okraja. Sem štejemo tudi ureditev pionirske knjižnice in s tem pričetek realizacije programa ureditev celotne Studijske knjižnice, kakor tudi sistematično urejanje lokalov na Glavnem trgu, ki bodo poleg koristnosti prispevali k lepši-

Božidar Jakac: NOVO MESTO POZIMI

zunanji podobi mesta in podobno.

VPRAŠANJE: Naštetje, prosimo, nekatere konkretne gospodarske in kulturne akcije, ki so namenjene obeh obletnicam.

ODGOVOR: Novinarji radi prehitujejo, kar je po svoje tudi prav. Težko pa je dati kakršnekoli izjave, dokler nimajo določene zamisli, težnje ali hotenja svoje materialne osnove. Zato bi morda na to vaše vprašanje lahko pogumneje odgovoril šele čez čas, po sprejemu družbenega plana, ki ga šele izdelujemo. Naneslo pa je, da bo v letu 1965 izročena svojemu namenu vrsta objektov, za katere so bili izdelani programi in se je pričelo z izgradnjo lani ali že več let nazaj. Naj omenim samo nekatere: v kratkem bo otvoritev nove sodobne bolnišnice, ki bo izpopolnila večletno vrzel v naši stacionarni zdravstveni službi. Dograjena bo steklarna, novi proizvodni prostori za Kovinarja, adaptiran bo gostinski objekt na Bregu, adaptiranih in zgrajenih bo kar več novih prodajnih trgovskih lokalov. V glavnem so že zbrana sredstva za izgradnjo I. etape za preselitev LABODA, v banki so vloženi nekateri programi

za nadaljnji razvoj turistično-zdravstvenih objektov v Dolenskih in Smarjeških toplicah, »KRKA« bo nadaljevala z izgradnjo proizvodnih prostorov za CTC itd.

Predvidevamo, da bomo v letu 1965 pričeli z izgradnjo nove ekonomske šole in šole za zdravstvene delavce, za kar že dalj časa zbiramo sredstva. Nadaljevalo se bo z urejanjem Studijske knjižnice, v sklopu Dolenskega muzeja pa se pripravlja ureditev oddelka NOB, v katerem bi bil prikazen razvoj narodnoosvobodilnega gibanja na področju širše Dolenske. V razgovorih smo, da bi pričeli tudi z gradnjo osnovne šole v Mirni peči, če bodo sredstva na razpolago, za kar obstaja nekaj upanja.

V zaključni fazi je zbiranje sredstev za izgradnjo zdravstvene postaje v Sentjerneju. O drugih akcijah, za katere potekajo določeni razgovori in zbiranje sredstev, pa bi obvestili javnost takrat, ko bodo stvari bolj jasne.

VPRAŠANJE: Kaj se pripravlja, da bi mesto tudi na zunanjo nosilo lepšo podobo v svojih svečanih dneh?

ODGOVOR: Lotili se bomo intenzivneje komunalne ureditve Novega mesta. Zaradi pomanjkanja bomo izvajali predvsem tista dela, ki terjajo manj sredstev, a vendar

v znatni meri prispevajo k lepši podobi mesta. Mnogo bi bilo v tem pogledu lahko storjenega že, če bi vsi bolj upoštevali in izvajali predpise odloka o zunanjem izgledu mesta in naselij. V tej zvezi bo potrebno proti onim občanom in organizacijam, ki ne bodo hoteli sodelovati pri skupni akciji za lepšo podobo mesta, izvajati ustrezne sankcije. Predvidena je ureditev zunanosti določenih stavb v mestu, ureditev nekaterih mestnih ulic in pločnikov, izboljšava javne razsvetljave predvsem proti Ločni in Smihelu ter v strnjjenih naseljih, nadaljnja ureditev parkirnih prostorov za motorna vozila in podobno. V starem mestnem jedru, pa tudi drugje, bo nujno treba odstraniti razne razpadajoče objekte in drugo, kar moti podobo mesta. V tem pogledu pričakujemo sodelovanje delovnih organizacij, krajevne skupnosti in občanov. Nadaljevalo se bo tudi z nadaljnjim urejanjem trgovskih lokalov po posebnem programu, kar bo poleg drugega pripomoglo k lepšemu Glavnemu trgu. O vsem ostalem zaenkrat še ne bi govoril.

Naša skupna akcija pa naj v letu 1965 dā Novemu mestu resnično novo, lepšo podobo!

SERGIJ THORŽEVSKIJ
predsednik občinske skupščine
Novo mesto

Glasbeno leto ob 600-letnici

Ceprav je do začetka praznovanja 600-letnice Novega mesta še nekaj mesecev, vmes je tudi zima, že nekaj časa zorijo programi, ki dajo vedeti, da to praznovanje ne bo počaščeno z mrtvilom. Kulturniki se še posebej zavzemajo za to, da bi ob tej priložnosti pripravili pestro manifestacijo vsega, kar se lahko spravi pod skupni imenovalec kulture.

Glasbeni delavci iz Novega mesta so izdelali okvirni načrt prireditev, na katerih bodo v jubilejnem letu izvajane vokalne in instrumentalne stvaritve avtorjev, ki so kakorkoli povezani z dolensko metropolo, bodisi da je Novo mesto kraj njihovega rojstva oziroma ustvarjanja, bodisi da so pisali glasbena dela, inspirirani od samega mesta ali njegove bližnje ter daljnje okolice. Tako bo predvidoma 7. aprila 1965 zvečer koncert instrumentalno-vokalne glasbe z izvedbo Sattnerjeve »Jefferejeve prispega«. Tega dne bo na Glavnem trgu v Novem mestu promenadni koncert združenih godb, na katerem bodo izvajali dela starejših glasbenih ustvarjalcev, medtem ko bodo dela mlajših in sodobnih ustvarjalcev na sporedu v promenadnem koncertu 29. oktobra. Tedaj bo občinstvo lahko slišalo Gobčovo kantato »Svobodna zemlja«.

1. maja je predviden kon-

cert treh novomeških ansamblov — moškega in mešanega pevskega zbora ter orkestra. 25. maja pa festival mladinskih pevskih zborov s sodelovanjem nekaterih belokranjskih zborov. 4. julija, na dan bora, bo koncert glasbenih stvaritev Marjan-

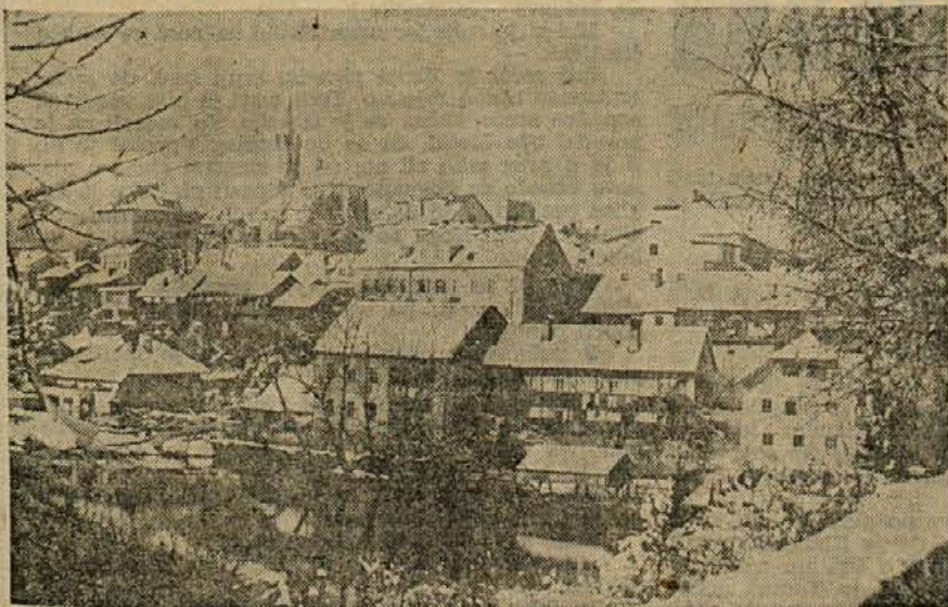
Kozine, ljubljanska opera pa bo na prostem na Grmu uprizorila Kozinov »Elvinkokcijo«.

Poseben užitek bo poslušati dela Ignaca Hladnika, ki jih nameravajo izvajati v septembru. Najprej bo pripravila koncertni večer glasbena šola, ki se bo posledje začela imenovati po Ignacu Hladniku, koncert za orgle pisanih Hladnikovih del pa bo najbrž v kapiteljski cerkvi. Ob tej priložnosti nameravajo v Novem mestu odpreti Hladnikov muzej, komponistu pa vzdati spominsko ploščo.

Najboljša igralska družina tovarne KRKA

Na konferenci aktivna ZMS v tovarni zdravil Krka v Novem mestu so poudarili, da so bili lani doseženi največji uspehi v kulturnoprosvedni dejavnosti. Lepe uspehe je žela zlasti igralska družina, ki je tudi gostovala. Zaskrbljeno pa so ugotavljali, da je mladina premalo zastopana v organih upravljanja. Temu vprašanju bodo poslej posvečali večjo pozornost. O proizvodnji nameravajo v prihodnje večkrat razpravljati.

Predsednik občinskega komiteja ZMS Uroš Dular, ki je tudi sodeloval v razpravi, je nakazal nekaj nalog, katerim mora novi odbor predvsem posvečati pozornost. Delovni program za naslednje obdobje upošteva med drugim izpeljavo ankete, ki bo odgovorila, kje vse dela mladina tovarne Krka. Na prvi seji sekretariata so določili kandidature, ki naj bi vodili razne akcije in krožke, ki jih bodo želeli anketiranci. M. G.

Starodavni Breg v januarskem zimskem popoldnevu (Foto: Branko Lukić)

Hentschel je potegnil svojo veliko uro iz žepa: natanko deset. Sedel je na neko prevrnjeno cizo, da bi pomalical. Odvil je ličen papir z Butterbrota in z rdečimi ustnicami sladkosnedno ugriznil v obložen kruhek. Medtem ko je žvečil, so blodile njegove majhne oči po vsej Baustelle; bil je podoben zadovoljnemu živorejcu, ki ocenjuje veliko čredo goveda na svojem pašniku. Tok živčne marljivosti galvanizira stotine deklet, sklonjenih nad svojim delom:

»Pazite! Pazite! Luna budno gleda.«

10

Parada. Vse novinke so gole razvrščene na dvorišču. Svetlolasa zver Jaga in glavni nemški zdravnik za njo pregledujeta novi transport.

potem šele je pokazala na Danijelo in jezno zarohnela: »Tako rožico pošiljate na težko delo? Ali imate preveč tega blaga v svojem bordelju?«

Od tega trenutka je spadala Danijela k Diviziji veselja.

1

TISTI dan se Harry ni dotaknil Tedkovih treh krompirjev; ni se jih dotaknil, niti se jim ni približal. Kljub temu pa Tedku ni bilo usojeno, da bi jih pojedel.

Skozi bodočo žico bolniškega oddelka je Harry slišal peti jetnike: »Obožujem deklice...« — znamenje, da prihajajo z Baustelle. Izmed pesmi, ki jih morajo peti med potjo v taborišče, je ta zadnja. Pravzaprav je nekaj nadpolnega in obetajočega v tej pesmici, tako v besedilu

križem na rokavu. Njegove oči iščejo med vrstami: Kje neki je Tedek? Zakaj ga ne vidi?

Iz nemške kasarne prihaja Maček. Zdaj je že brez puške. Naenkrat se nečesa spomni, pokliče židovskega starešino in mu da v roke kos papirja. Na njem sta načrtani imeni dveh jetnikov, ki jih ukazuje kaznovati z vso potrebno strogostjo. »Dvajset po riti! Si razumel, Spitz?« Z brezzobimi usti zlobno zarenči Maček židovskemu starešini.

Maček je star SS-ovec, povsem brez zob, z žalostno visečimi zmernimi brki, ki obrobijo našobljena usta; od tod njegov vzdevek — Maček. Ves dan sedi in dremlje na soncu na Baustelle. Toda kadar med dremanjem poskoči in hoče prepričati vse naokrog — svoje tovariše in svojo vest — da pravzaprav ni spal, pograbi svojo črno beležko, pokliče enega izmed jetnikov in si zapiše njegovo ime in številko. Pozneje v taborišču se tega spomni, odtrga listek iz beležnice in ga da židovskemu starešini. Ta ima nalogo, da ga prebriča drugim v opomin. Maček je prestar in prelen, da bi sam kaznoval ljudi. Pa nič ne de, to prepusti Spitzu. Niti en jetnik se še ni dvignil z lesene klopi potem, ko mu je Spitz naštel »dvajset po riti«.

In naj si vsakdo zapomni, da Maček nikoli ne dremlje.

Kje neki je Tedek? Vsakokrat, ko pogleda Harry po vrstah, se sreča s prosečimi očmi arhitekta Weisbluma, ki trde: »Tukaj sem, lej, tu sem.« Zeli, da bi ga Harry videl, da ga ne bi pozabil. Ovrtnik arhitektovega suknjica je sparan in razcefran. Suknjič je preperel in se para po šivih. Skozi krpe je videti golo umazano ramo. Njegova obrbita glava je poškrabljena s posušeno umazano in blatom z Baustelle. V svojih veselih trenutkih ga je Sanja nekoč klicala »Prince of Wales«. In on je bil zelo ponosen na ta vzdevek. Rada ga je imela zaradi njegove elegancije, pa tudi zato, ker se je z lastnimi močmi dokopal do svojega visokega in varnega položaja v življenju. Najmodernejša zgradba bogatega Metropolisja so bile zgrajene po njegovih načrtih. Celo antisemitski mestni svet Metropolisja ga je moral poklicati zaradi načrtov za mestne hiše. Dvakrat na leto je odpotoval v tujino, da bi se na licu mesta seznanil z najnovejšim razvojem moderne arhitekture in nikoli ni pozabil poslati Sanji razglednic, pa naj je bil v New Yorku ali v Parizu. Brž ko se je vrnil s potovanja, se je prišel pokazati Sanji v elegantni obleki, ki jo je bil kupil v tujini. »Prince of Wales«. Ta vzdevek se mu je res prilegel. Njegova sijajna moška pojava je bila ravno primer na za smelo krojene obleke, ki so vedno vzbujale zavist. »Weisblumove kravate«, »Weisblumovi čevlji«, »Weisblumov klobuk«, vse to je narokovalo modo metropoliskim gizdalim. Može so se pogovarjali o njegovih oblekah z enakim občudovanjem, kot govorijo o originalnem Biedermeierju. Bil je ljubljene me-

tropoliskih snobov. In bil je vaje, da so ga v uglajeni družbi razvajali s prilizovanjem in koketiranjem. Kljub temu pa se je vedno za hip prikazal v Zakopanih, v zasneženih gorah, kadarkoli se je odšla Sanja tja smučat. Smučanje je bilo njen najljubši šport. Nihče mu ni povedal, kdaj je šla, pa je vedno nekako vedel.

Zdi se, da je bil res zaljubljen vanjo.

Zdaj stoji ta »Prince of Wales« tukaj v zboru in upira moledujoči pogled v Harryja: Naj se vendar Harry zaradi njunih skupnih čustev do Sanje spomni in mu da nekaj žlic svoje juhe!

»Jetniki! Poo-ozor!«

Na vrsti je apel.

Jetniki odreenijo, ne dihaajo in se ne ganejo, kot da bi bili mrtvi. Vsi — razen resnično mrtvih, ki še naprej mirno ležijo na tleh, ravnodušni, z rokami prekrizanimi na udrtih trebuhih; njih zbor ne zadeva več. Zdaj so svobodni ljudje in to tudi javno izpričujejo. Ob ukazu »Pozor!« ne trenejo z očmi, temveč strmi v nebo, ki se boči nad njimi kot bela odeja. Tako sanjajo svobodne, mirne, smrtne sanje.

Razen tistih, katerih obrazi so spačeni, kot da jih tlačijo mra. Nemara se je prikradel v njihove sanje spomin na nemško delovno taborišče in porušil mir na njihovih obrazih.

Židovski starešina teče k Sturm-bannführerju, salutira in poroča. Sturm-bannführer se obrne k taboriščnemu poveljniku, salutira in poroča. Poveljnik taborišča stopa ob prvi vrsti in šteje noge. Kjer se končajo noge, se začne lobanje; poveljnik jih šteje v isti sapi.

Število se ujema. Vse je v redu. Zbor je končan. Jetniki začno teči in se gnešijo v barako, kjer se postavijo v vrsto za juho. Vsak želi priti prvi k okencu. Ko stojijo v vrsti, jih lakota vedno bolj muči.

Harry se ne premakne. Jetniki drivijo mimo njega kot voda okoli zavirajočega kamna. On pa še vedno pozorno gleda in išče Tedka. Zeli ga odpeljati v bolniški oddelek. Arhitekta odnaša množica s seboj. Ko zagleda Harryja, se ozre, kot da bi se hotel ustaviti. Ne more se odločiti, ali naj teče naprej ali naj malo postane, da bi ga Harry zagledal. Ozira se za njim, kakor da bi mu hotel povedati nekaj važnega. Navsezadnje se pusti odnesti z množico proti baraki. Očitno se ne more odločiti, da bi bil prvi v vrsti za juho.

Zborno mesto se prazni. Harryja prevzame strašna slutnja, vendar jo odganja. Ob sami misli nanjo se mu zašibijo kolena. Iz barake je slišati hrup. Ko stojiš zunaj, slišiš vrvenje drugače kot znotraj. Jetniki se postavljajo v vrsto ob zvenketanju in ropotanju kositrnih kročnikov, čeprav vedo, da bo njihova lakota po zaužitju vodene juhe tisočkrat hujša.

KA-CETNIK 135633

baraka s punčkami

Glavni zdravnik je počasi hodil mimo deklet in vsako natanko opazoval. Ob Danijeli se je ustavil, pogledal črne podplutbe na njeni levi rami in na desni strani trebuha — spomin na bič glavne nadzornice. Potem se je namrščil: Kaj je to? Bičanje? Tu? V nemškem delovnem taborišču? Bil je osupnjen, kot da je nekdo ostudno prekršil postavbe nemške etike. S prstom je pokazal na njeno ramo. »Kdaj se je to zgodilo?«

Danijela se je spomnila medaljona, skritega pod cunjami na tleh barake. Ni odgovorila.

Glavni zdravnik je natančno preiskal njeno telo in se ni mogel dovolj načuditi. To mora biti pomota. Brez dvoma — pomota. Ukazal ji je, naj odpre usta, ji pogledal v oči, jo prijel za prsi in se končno obrnil k poveljnici taborišča ter ji nekaj zašepetal.

Jaga je stopila k Danijeli, jo prav tako pozorno pregledala in jo vprašala: Ali je imela kakšne notranje bolezni? Ali je imela kdaj kakšno nalezljivo bolezen? Je poročena? Ista vprašanja, ki so jih pred dvema dnevi zastavljale uradnice v Servisni baraki.

»Ne,« je odgovarjala Danijela na vsako vprašanje.

Poveljnica je ukazala Danijeli, naj se obleče in postavi v stran. Ko je bila parada končana in so se nove jetnice vrnile k Hentschlu, je vzela Jaga Danijelo v glavni stan. Tu je pogledala njen kartotečni list in poklicala slovaško zdravnico — prav tisto, ki je bila vpisala Danijelo v Seznam delavk.

Ko je stopila v urad, jo je Jaga pozdravila najprej z brco v trebuh,

kakor v melodiji. To čuti vsak jetnik. Kajti medtem, ko usta pojejo o »visokih prsih Gretel«, oči že vidijo menažke z juho, ki jih bodo vsak čas dobili v taborišču, in udje začutijo pogoždenje, kamor se bodo kmalu vlegli. Ko so SS-ovci spoznali, da pojejo jetniki to popevko z večjim užitek, ko druge — kar pomeni, da jih ni treba biti po glavi s puškinim kopitom, da bi jih prepričali, kako potrebno je petje med korakanjem na Baustelle in z nje — in odkar mislijo, da je vsebina pesmi tista, ki povzroča to veselje, vselej ukažejo peti ob vходу v taborišče »Obožujem deklice...« Naj sliši poveljnik taborišča, kako poželjivo pojejo jetniki.

Harry odide na zborna mesto. Kmalu jih bodo začeli šteti; takrat bo taboriščni poveljnik prejel poročilo. Toliko in toliko mrtvih, toliko in toliko živih. Vsi morajo biti prisotni in preštet.

Prve vrste že korakajo v taborišče in se po pravilih postavijo na zborna mesto: majhni spredaj, veliki zadaj. Usta še vedno pojejo zadnje vrstice: »Obožujem deklice...«, medtem ko korakajo skozi vrata zadnje vrste z mrtvimi tovariši na ramenih. Trupla polagajo pravokotno k nogam prve vrste. Tako ležijo drug poleg drugega, z iztegnjenimi nogami in z rokami, prekrižanimi na udrtih trebuhih. Nihče ne sme kaziti vrste. Nikakor ni pravilno, da leži veliko truplo poleg majhnega. Glavno je, da so glave mrtvih v isti vrsti z nogami živih, ki stojijo v prvi vrsti.

Harry stoji na drugem koncu, malo stran od vrst, kot pristojni dostojanstvu njegove bele halje z rdečim

»Zakaj ne! Danes nisem ničesar zaslužil.«

»O, jaz pač! Pa jejava!«

Klandru je bila Tomaževa radodarnost vedno bolj neumljiva, toda pil in jedel je z veseljem in z izvrstno slastjo.

Sobica je bila že skoro prazna, ko pokliče Tomaž še zganja. Oba moža sta bila že nekoliko pijana.

»Ej, Klander, skoro bi bil pozabil! Gledi, gledi, sinoči sem našel kos papirja tam doli ob cesti in nekaj je bilo pisanega gori. Škoda, da nimam papirja tu, doma sem ga pustil. Pa čakaj, samo nekaj čakaj, če je bilo, blizu takole. Saj veš, da sem nekaj črke poznal, pa zdaj jih nič več ne zmagam.«

Rekoč je izkušal z raztegnjenim kazalcem pisati po mizi.

»Vidiš, tako je postavljen en steber in gori na vrhu eden počez kakor križ v kozolcu — takole!«

»I, to je morda t, veliki, začetni T.«

»V začetku stoji pač, sam sem prav obrnil, ker je zadaj tista čačka, pika se ji menda pravi. Ej, jaz tudi nekaj poznam. Vidiš, za tem križem pa pride E, to dobro vem, ker je podoben čevljarskemu krivicu, kateremu se ročaj navzgor zavije. To so rajnki šentožboltski gospod pripovedovali in dobro je bilo, kajti še sedaj pomnim. Za tem nekaj okroglega, zavitega kakor slepec, če ga čez sredo stisneš. To je pa s, ne li?«

»Seveda!«

»Potem pa spet takšen križ, ki ga ne poznam! Tako je.«

Rekši, je zopet vlekel s prstom po mizi.

»To je t, mali t, de je oni, ki je bil tudi jako pozoren postal, kajti sodil je navzlic pijanosti svoji, da utegne sedaj uganiti, od kod ta radodarnost Tomaževa.«

»Kaj pa bo to? To se pravi do sedaj test, kajne, test, in zatem pride zopet nekaj okroglega?«

Janko Kersnik: TESTAMENTI

»Morda o — potem je testo; morebiti je kaka baba, ki se je vozila po pošti, testo zavila v tisti papir,« zasmeje se Klander na ves glas.

A Tomaž je v tem trenutku stisnil jezik med zobe tako, da je nekoliko še ven pomolil, razširil je oči, in potem tanko med zobmi zabrljal.

»Kaj ti je, Tomaž? Kaj si uganil?«

A Tomaž je bil že zopet prejšnji.

»Spomnil sem se, da moram Topolščakovi Urši nekaj trakov kupiti. Naročila mi je.«

»Zakaj ni Miklavžu naročila?«

»Ne vem.«

Klander je spoznal, da se oni laže in da je v tistem pisanju zvedel ali uganil, česar je prej želel. Pa kaj bi bilo to? Zakaj bi tudi on, Klander, tega ne mogel uganiti? Vrh vsega pa je tukaj šlo gotovo za imenitno stvar. Praznih, umazanih papirjev tudi Tomaž ne bo ob cesti pobiral.

Vse to je brodirlo Klandru po glavi in silil je še nekoliko v onega, ali zama. Če je Klander govoril o papirju, odgovarjal je Tomaž o Uršinih trakovih; če je oni zinil o pisanju, povedal je Tomaž nekaj o debelih Topolščakovih kravah. Naposled je pijanost premagala Klandra, glava mu je omahnila na mizo in zaspal je mirno.

Tomaža pa je bila tista nenadna rešitev pisane uganke popolnoma iztreznila. Plačal je in krenil proti domu; zunaj pa je že mrak legel na zemljo.

»To je nekaj posebnega — nekaj posebnega!« govoril je s seboj. »Da je testament, o tem ni dvigati, pa kaj je notri, da ga Topolščak skriva? In pokazati ga ne smem nikomur! Da bi znal brati! Pa, počakajmo, videti hočemo, kaj bo Topolščak ukrenil. Oj, Miklavž — Miklavž!«

Mel si je roke ter urno stopal navzdol po klancu čez Učak.

Isti večer je Brnot povedal svoji ženi, da snubi bratranec njuno rejenko. Tudi mati je bila vesela te nenadne sreče, kakor se je izrazila. Po večerji pa je povedal oče Metki, da se bo možila. Vprašal je ni, ji je li prav tako ali ne; on je smatral stvar z njegovo besedo za dognano. Niti zapazil ni, kako je deklica prebledela in da se je s tresočo roko uprla ob klop pri peči. Noge so se ji šibile in beseda ji ni hotela iz ust.

»Kaj si se ustrašila, kaj?« vprašala je mati. »Spat pojdi, spat; pa vesela bodi, da se ti tako dobro ponuja!«

S polglasnim »lahko noč!« odšla je Metka in stara dva sta tudi legla spat.

Okoli polnoči pa je stala črna postava pod nizkim okencem v zadnjem koncu hiše, nema in nepremakljiva kakor steber, z okna pa se je čulo tiho litanje, bridek, zatrt jok.

»Ubil ga bom, ubil, če je tudi stric moj — ta norec stari; kaj hoče s teboj?«

Tako se je rotiti oni pod oknom.

»Oh, Gotard, kako je meni hudo!« zajeknila je deklica.

In tako sta ostala še dolgo, dolgo; — vedela si nista pomoči, niti tolažbe. In pri vsej bolesti — kako sladko, kako krasno je bilo to, ko sta si mogla podati roke in časih kak tih poljub!

»Z materjo bom govoril!« rekel je Gotard.

»Oh — vse je zamán!«

Kulturna dejavnost v sevniški občini

Kulturno življenje je bilo pred tremi leti in nazaj v sevniški občini dokaj razgibano. Zlasti aktivna so bila kulturno prosvetna društva v Sevnici, v Zabukovju, na Blanci, na Bučki, Studencu, Loki, v Tržišču, v Sentažanju, v Krmelju in Boštanj, pa tudi po manjših vaseh so se razvijale različne kulturne manifestacije. Občinski svet Svoboda in prosvetnih društev je bil eden najbolj aktivnih v bivšem novomeškem okraju.

Naenkrat pa je zavladalo mrtvilo, tako v nekaterih krajevnih centrih, zlasti pa še v Sevnici. Ljudje pogrešajo predvsem amaterske dramske, pevske in druge kulturne prireditve. Ni več nobenih likovnih razstav, niti raznih oblik klubskega dela, od katerega so nekateri naivno pričakovali novo kulturno pomlad v Sevnici. Občinskega sveta Svoboda in prosvetnih društev dejansko ni več; obstaja zgolj še formalno. Enkrat ali dvakrat na leto gostuje v Sevnici Celjsko ljudsko gledališče in to predvsem takrat, ko je potrebno zamašiti praznino v programu akademij, ki so ob raznih pomembnih obletnicah, tu in tam pa še gostuje kakšen zabavno — narodni ansambel.

Tako stanje je povzročilo precejšnjo zaskrbljenost v občini tako pri posameznikih, kot pri družbeno-političnih

organizacijah. Vzroke nedejavnosti in mrtvila na področju kulturnega življenja so pričeli iskati zlasti občinski odbor SZDL, aktiv komunistov, ki delujejo na področju kulture ter delno tudi občinski svet Svoboda in prosvetnih društev. Tudi posamezni občani so pričeli iskati vzroke takega stanja. Nekateri so menili, da primanjkuje sredstev, drugi spet, da ni sposobnih kadrov ali pa da so amaterske »klasične« oblike preživele in da ni več publike, da se vse bolj širi televizija, ki priklepa ljudi na dom. Nekateri pravijo,

Miro Kugler: DEKLICA

da ni amaterjev, ki bi kulturna dela izvajali in končno, da se je tudi človek spremenil v tem smislu, da se po razgibanju in naporni službi vse bolj zapira v lastni dom.

Res je precej med naštetimi tehtnimi vzroki, da kulturno življenje ni bolj razgibano. Za kulturo je bilo v naši občini namenjenih vsako leto iz občinskega proračuna borih 400.000 din, kar predstavlja izredno majhen delež celotnega proračuna. Res pa je tudi, da so ta minimalna sredstva ostala po navadi do konca leta neizkoriščena. Iz tega lahko sklepamo, da finančni problem ni edina ovira za pestrejšo kulturno dejavnost.

Vsekakor je precej tehtna trditev, da vse večji razmah

televizije veže ljudi na dom. Toda nobena televizija ne more dati našemu delovnemu človeku tiste vsestranske kulturne izobrazbe, ki bi jo moral vsakdo imeti.

Vzroki kulturnega mrtvila so vsekakor globlji od gornjih. V naši občini pogrešamo predvsem preštudirani in perspektivni koncept razvoja kulture v občini. Svet za kulturo in telesno vzgojo pri občinski skupščini se le redkokdaj sestane, pa še takrat je razprava zelo površna. Čudno se nam tudi zdi, da občinska skupščina doslej še niti enkrat ni poglobljeno razpravljala na svoji seji o tem tako perečem problemu.

Samoupravni organi v delovnih organizacijah bodo morali vsekakor spoznati, da s tehnično enostransko izobraženim proizvajalcem ni mogoče doseči optimalnih proizvodnih rezultatov. Ker nastaja vse večja potreba, da je vsak proizvajalec hkrati umski in fizični delavec, bo kulturna dejavnost morala postati potreba vseh delovnih kolektivov. Socialistična družbena ureditev potrebuje predvsem proizvajalca s srčno kulturo in z visokimi moralnimi in etičnimi vrednotami. Take kvalitete pa si lahko pridobi samo skozi najrazličnejše kulturne manifestacije.

Prav tako je nujno, da bomo imeli v bodoče v občini več kadrov, ki bodo sposobni voditi in organizirati kulturno dejavnost. Take kadre bomo morali primerno stimulirati, jim preskrbeti stanovanja, skratka: nuditi jim je treba take materialne pogoje, kot jih nudimo drugim deficitarnim kadrom.

Na račun klasičnih oblik kulturne dejavnosti je padlo precej kritik, češ da so to preživele oblike, ki jih ni treba gojiti, kolikor njihov razvoj celo ne zaviramo. S tem smo si naredili samo veliko škodo. Stare oblike že tako izumirajo, o novih pa največkrat samo govorimo! Težko je dati en ten recept oblik za vso republiko, saj so lahko oblike zelo različne, pogojene pa

so od kulturnega nivoja prebivalstva. Kar je nekje neprimerno, je lahko v drugem kraju zelo primerno in koristno. Mislim, da bi morali pričeti z enostavnejšimi oblikami kulturne dejavnosti in s takimi, ki so ljudem po godu. Tako bi si ustvarili široko publiko, ki bi ji potem lahko brusili okus in jo kulturno izobraževali skozi težje in zahtevnejše oblike.

V občini obstaja tudi problem stagniranja občinske knjižnice, ki se s knjigami le malo izpopolnjuje in nima dovolj sposobnega kadra. Problemov na kulturnem področju v občini je mnogo, mnogo pa je tudi misli, predlogov in konceptov. Prav bi bilo, da bi se tega problema polemično še kdo lotil, kar pričakujemo zlasti s strani prosvetnih delavcev.

DUSAN BRELIH

»Radi bi samo to, kar drugi že imajo!«

Prosvetno društvo »Oton Zupanič« iz Artiča je eno izmed najbolj delavnih v občini. Ob zimskih večerih se v šoli leto za leto zbirajo ljubitelji petja in dramatike. Konec minule sezone so se postavili celo s samostojno krajevno revijo.

Ob srečanju s tovarišem Mihom Halerjem, ki je prizadeven član tega društva, sem se pozanimala za letošnje načrte in želje organizatorjev kulturnega življenja v Artiču.

»V okviru našega društva delajo tri sekcije: dramska, pevska in knjižničarska,« je pojasnil tovariš Haler. Nato je začel pogovor o pogojih, v katerih delajo. »Naša želja je predvsem ta, da bi prišli do tega, kar drugi že imajo. Imamo dom, ki pa žal ni dograjen. V garderobi stanuje hišnik in še mlečno kuhinjo smo v sili uredili tam. Za vaje nam preostanejo le šolske učilnice.«

»Koliko denarja pa bi potrebovali za dokončanje prosvetnega doma?«

»Za ureditev pritličja z društvenimi prostori je bil napravljen predračun za osem milijonov dinarjev. Nekaj bi prispevali prebivalci sami, nekaj pa bi morala primakniti zraven občinska skupščina. Računamo, da bomo na zborih volivcev izglasovali krajevni samopri-spevek in da bo tudi občina

skupščina izpolnila svoje obljube. Če se bodo te želje uresničile, potem bomo z veseljem prišli za delo. Naše društvo je pripravljeno vložiti precej naporov za izpolnitev dolgoletnih načrtov o lastnem domu. Samo z dvorano, ki jo imamo zdaj, si res ne moremo veliko pomagati.«

»In kako potekajo priprave na revijo, s katero nameravate na pomlad spet presenetiti vaše občinstvo?«

»Nismo se še dokončno odločili. Revijo bomo priredili le, če z gradnjo prosvetnega doma spet ne bo nič. V primeru, da bomo dobili sredstva za dozidavo doma, se

bomo posvetili samo tej nalogi. Lepo urejen dom nam pomeni osnovo za razmah kulturno prosvetnih dejavnosti. Kolikor ne bomo zapolnili z domom, se bomo kmalu lotili priprav za revijo. Z vajami morajo v tem primeru pričeti vsi trije zbori, pionirski, mladinski in moški pevski zbor. Člani dramske sekcije bodo verjetno nastudirali komedijo. To bo le del programa, ki ga bomo dopolnili s športnimi in zabavnimi prireditvami.«

»Ste res razmišljali, da bi z dograditvijo doma rešili tudi vprašanje učiteljskih stanovanj?«

»Da, ker je stanovanjska stiska pri prosvetnih delavcih zelo velika. Predvidevali smo, da bi bila stanovanja za učitelje lahko v prvem nadstropju doma nad društvenimi prostori. Investitor za to bi moral biti občinski stanovanjski sklad. Koliko je možnosti za uresničitev te gradnje ne vem, pripominjam pa, da v sedanjih razmerah marsikateri prosvetni delavec ne bo več pripravljen ostati v Artiču.

J. Teppey

Mariborski slikarji v Beogradu

V glavnem mestu Jugoslavije so pred kratkim odprli razstavo del mariborskih likovnih umetnikov L. Pandurja, J. Sibila in J. Vidica. Slovenski slikarji so se beograjske mu občinstvu predstavili z motivi iz Slovenskih gor, Prekmurja in drugih severnoslovenskih krajev.

»Humoristova petletka«

»HUMORISTOVA PETLETKA« izpolnjena leto dni pred rokom, ki je izšla pred kratkim pri Delavski enotnosti, prinaša izbor 103 karikatur, s katerimi je sodelavec in politični karikaturist Milan Maver v Delavski enotnosti od 1961 do 1964 švrkal po nepravilnostih, ki so se dogajale v splošnem, predvsem pa v gospodarskem in političnem življenju pri nas.

Miloš Mikelin, ki je knjigi napisal uvodno besedo, zaviha Maver kot karikaturista, češ da njegovo sporočilo preskoči na bralca kot električna iskra, v trenutku, in ga prav v tem trenutku že nanelektiri. Maver interes v karikaturah velja javnim zadevam, zato ga lahko označimo kot političnega karikaturista.

Če nekateri še vedno trdijo, da Slovenci nismo rojeni za humor, je Maver dokazal nasploh in je ena glavnih razbremenilnih prič, ki drugače ne trditve učinkovito pobija. O tem se lahko prepričamo, če vzamemo v roke njegovo zbirko karikatur. Nasmejali se jim bomo z njim vred, saj je znal tako živo zadeti vsakega izmed nas.

Doklej igralci v garderobi?

Koliko časa še bo Novo mesto brez primernih prostorov za kulturne prireditve? Doklej se bo morala igralna družina vaditi v gledališčni garderobi in pevci iskati prostor v vajeniški šoli? Tako so se med drugim spraševali člani DPD Svoboda — Dušan Jereb 23. januarja na občnem zboru, ki je dosedanje delo društva kljub perečim težavam ugodno ocenil. Zadovoljivo so delale vse tri skupine: dramska sekcija, moški pevski zbor in orkester, saj govorijo o tem šte.

vilni nastopi, ki so jih prirejali v samem Novem mestu in širšem podolenjskem. Tudi načrti društva za bodoče delo so lepi in kažejo, da ne bo manjkalo prireditve ob 600-letnici Novega mesta. Vendar bo treba tudi letošne premagovati težave, ki spremljajo njegovo kulturno dejavnost. Da bi se vsaj deloma odpravile pomanjkljivosti, kaže posvetiti posebno pozornost režiserskemu kadru, glasbenim delavcem in prostoru. Jerebovcem nujno potrebujejo poklicnega režis-

serja. O tem je razpravljali že svet za kulturo pri občinski skupščini in priporočil, da bi režiser lahko vodil tudi poslovalnico za kulturne prireditve. S stipendiranjem kadrov za glasbeno vzgojo bi rešili težave, ki jih ima Novo mesto pri glasbeni dejavnosti. Najbolj zahtevno je seveda vprašanje prostorov, ki ga rešujejo že vsa povojna leta, rezultatov pa še ni. Seveda zanima vse, ali bo prišlo do prelomnice letos, ko praznuje Novo mesto 600-letnico obstoja.

Novi člani združenja književnikov Srbije

Upravni odbor združenja književnikov Srbije je na nedavni seji obravnaval 52 prošenj za sprejem v članstvo. Sprejetih pa je bilo le 14 književnikov. Združenje šteje zdaj 329 članov.

Vlado Lamut: OBNOVA NOVEGA MESTA

Obrat družbene prehrane in več vrtcev!

Ze 4 mesece potekajo občni zbori v vseh sindikalnih podružnicah črnomaljske občine. 29 sindikatov je doslej obravnavalo svojo problematiko, vsi pa smatrajo kot problem št. 1. ureditev družbene prehrane in otroškega varstva. V razpravah se je vse premalo slišala beseda neposrednega proizvajalca. Čemu? Ocenio dosedanjih občnih zborov je za naše bralce podal predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Kolenc:

— Ali so se sindikalne podružnice dobro pripravile na občne zборе?

— Nekatere prav dobro, druge manj. Najbolj so uspeli občni zbori sindikalnih podružnic v Rudniku, pri gostinskem podjetju in v Kovinarju.

— O čem so proizvajalci največ razpravljali?

— Obravnavali so proizvodnjo, doseženo realizacijo, izostanke od dela, HTV službo, odnos do vajencev, kjer jih

imajo, in medsebojne odnose znotraj kolektiva. Precej je bilo govora tudi o voznih karti K-15. Večina članov naših sindikalnih podružnic je za to, da bi namesto te olajšave ustanovili v podjetjih poseben sklad, iz katerega bi delili sredstva za potovanje na letni dopust posameznim članom kolektiva.

Ni pa bilo slišati glasu proizvajalcev o gospodarskih problemih, o nagrajevanju po učinku tako pri proizvajalcih, kot pri strokovnem in vodilnem kadru. Prav tako sem pogrešal razprav o odkrivanju notranjih rezerv in tudi resnih prizadevanj za uvedbo 42-urnega delavnišča.

— Kateri problem je najbolj pereč za vse sindikaliste, tako za rudarje, kot kovinarje in delavke v Beti?

— Brez dvoma je to družbena prehrana in otroško varstvo. O tem so govorili povsod. Nekatera podjetja že imajo organizirano svojo družbeno prehrano, toda ta ne ustreza ne po količini, ne po kvaliteti, še manj pa glede cene. Če bi sredstva združili v občinskem merilu, razen tega najeli še posojilo, bi lahko ustanovili sodoben obrat družbene prehrane, ki bi zadovoljeval vse potrebe.

Otroško varstvo je drugi problem, posebno za matere samohranilke. Otroke dajejo v varstvo sosedom in morajo pri njih mnogo več plačevati kot za varstvo v vrtcu. V Črnomlju imamo samo eno vrtec, ki je že zaseden.

— Ali so se v splošnem člani sindikalnih podružnic pridno oglašali k besedi?

— Razprave je bilo povsod dovolj, vendar so največ govorili vodilni kadri v podjetjih, medtem ko so se neposredni proizvajalci zelo redko oglašali.

— Zakaj?

— Težko je odgovoriti zakaj, mislim pa, da zaradi tega, ker niso dovolj seznanjeni z obravnavanimi problemi, morda imajo slabe izkušnje, če pridejo na dan s povsem odkrito besedo, najbrž pa jim je tudi nerodno govoriti pred tolikimi ljudmi.

— Kaj smatrate za glavno

Občinska konferenca ZK: 30. I.

30. januarja bo v Črnomlju občinska konferenca Zveze komunistov, na kateri bo okoli 80 delegatov obravnavalo predvsem vlogo komunistov po smernicah VIII. kongresa vseh gospodarskih problemov.

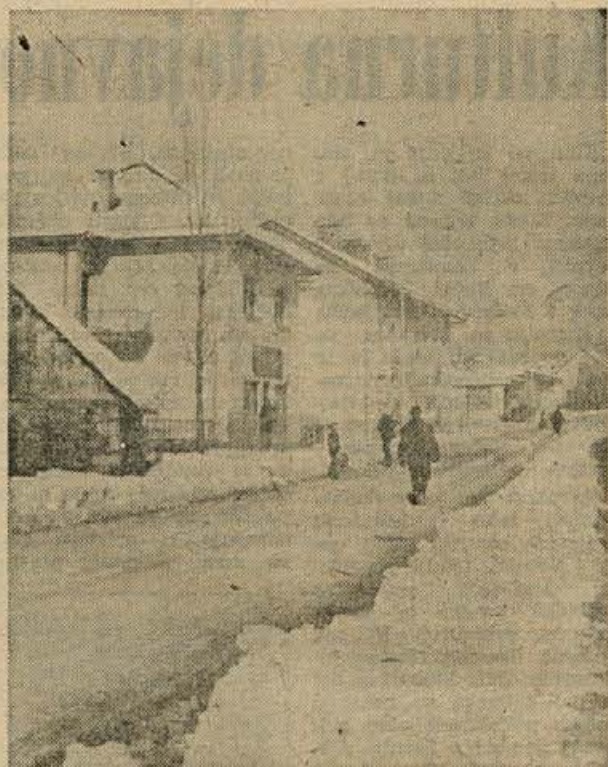
Razpravljali bodo med drugim tudi o problemih komunistov v družbenih službah, posebno na področju šolstva, o vlogi članov ZK pri krepitevi samoupravljanja, razčlenjevali pa bodo tudi problematiko mladine in kmetijskega v občini.

pomanjkljivost v dosedanjem delu sindikalnih podružnic?

— V vseh podjetjih so premo pozornost posvečali kulturnemu in športnemu življenju članov kolektiva, kakor tudi političnemu in strokovnemu izpopolnjevanju. Pri delu na tem področju pa bi morale sodelovati vse organizacije znotraj kolektiva, ne samo sindikat, čeravno naj bi ta v svojem delovnem programu zajel tudi to.

Dijaki v BELTU

Dijaki III. letnika črnomaljske gimnazije so med zimskimi počitnicami na enotedenski praksi v železnicah BELT v Črnomlju. Razdeljeni so po obratih in pisarnah ter se ob strokovnem vodstvu seznanjajo z delom, težavami in uspehi tega kolektiva. Delajo tudi sami in nekateri so prav radi zamenjali šolsko delo z industrijskim. S prakso bodo v poletnih počitnicah nadaljevali.

Te dni na črnomaljskih ulicah: cesta in pločniki so očistični snega, velike kupe, ki so se nabrali ob robu cestišča, pa s kamioni odvažajo v Lahinjo.

Ker je zapadel sneg...

● Komunalno podjetje v Črnomlju ne čaka, da bo sonce stopilo sneg, ki se je nabral ob vseh glavnih cestah pri pluzenju. Delavci komunalne uprave ga vsak dan pridno odmetavajo, nalagajo na kamione ter sproti odvažajo. Vsi pločniki v mestu so že lepo očisti.

● Ze prvi dan šolskih počitnic je bilo na vseh hribočkah v mestu, tako ob stanovanjskih blokih, na poti proti Flekovemu mlinu in tudi drugje vse polno sankacev in smučarjev. Mladina pravi, da je sneg zapadel ob pravem času.

● Bencinska črpalka ima te dni mnogo manj prometa kot sicer. Goriva natakajo predvsem kamioni in druga vozila državnega sektorja, medtem ko zasebni avtomobili počivajo v garažah. Kadar so ceste lepe, iztržijo tudi 150.000 do 180.000 na dan, te dni, ko je bilo po vseh cestah dovolj snega pa so prodali goriv in maziv le za okoli 70.000 d.n.

Semiški drobiž

● 15. januarja je bila prva seja novovoljenega vodstva krajevne organizacije SZDL. V novem odboru je več mladincev in mladink, ki doslej še niso aktivno delali v političnih in družbenih organizacijah, vendar so že na prvi seji pokazali voljo do dela in sprejeli določene naloge. Na tem sestanku so po izvolitvi funkcij v odboru SZDL razpravljali še o krajevni problematiki in skupščinskih volitvah.

● Aprila poteče mandatna doba odborniku občinskega zbora za vasi Semič, Mladin-

ca, Trata in Vavpca vasi. Kot kandidata za bodočo odbornika sta bila doslej predlagana Jože Kočevar iz Semiča in Anton Lukežič iz Vavpce vasi.

● Za boljše preskrbo prebivalcev Semiča in okolice je bila predlagana, naj bi STP Potrošnik iz Črnomlja uvedlo v svoji prenovljeni prodajalni non-stop delovni čas. Pristojni organi pa naj bi dovolili v tej trgovini tudi prodajo brezalkoholnih in žganih pijakov ter hladnih jedi. Edini gostinski lokal v Semiču ne zadošča potrebam občanov in prehodnim gostom.

● Zelja vseh občanov je, da bi čimprej začel uspešno delati svet krajevne skupnosti, ki je bil izvoljen na zadnjem zboru volivcev. Čaka ga namreč obilo dela z reševanjem drobnih zadev in težav, s katerimi se občani vsakodnevno srečujejo. L. M.

Viničani žrtev osebnih intrig

Pred nedavnim je bila seja delovne skupnosti osnovne šole Vinica, ki sta ji prisostvovala tudi predsednik občinske skupščine Črnomelj in načelnik oddelka za družbene službe pri občinski skupščini.

Razprava je potekala o šolskem proračunu za leto 1965, o pomanjkanju učnih moči, o dograditvi šole, o ureditvi šolske okolice, o samoupravljanju itd. Pogovor pa je na nesel tudi na prevoz šolskih otrok iz oddaljenih krajev in na šolsko mlečno kuhinjo, ki ne more nuditi otrokom primerne malice, čeprav vsi vemo, da bi jo nujno potrebovali. Zakaj je nima? Ker zadenemo spet ob stari, ne samo šolski, temveč splošni vinski problem: preskrbo s kruhom. Koliko razprav o tem je bilo že na sestankih in konferencah krajevnih organizacij, na zborih volivcev, koliko predlogov so dali občani za ureditev tega problema, bilo pa je vse brez uspeha!

Kje je razlog za tako stanje? Eden izmed pomembnih razlogov za neurejeno preskrbo s kruhom je menda v tem, da se STP Črnomelj in Pekarija ne moreta zmeniti, kdo od njiju bo

dal izdelati zaboje za prevoz kruha iz Črnomlja na Vinico!!

Ob tem dejstvu pa se lahko Viničani zamislimo in ostro obsodimo tak birokratski odnos do zadovoljevanja potreb občanov. Ali je to v skladu z družbenimi odnosi, ki se čedalje bolj uveljavljajo? Ali mora biti zavoljo tega res toliko prebivalcev Vinice prizadetih in da zaradi tega šolarji ne dobe primerne malice?

Krajevne družbeno-politične organizacije si prizadevajo, da

bi čimveč občanov vključile v reševanje krajevne problematike, taka dejstva pa občane pasivizirajo, ker pravijo, da ni vredno hoditi na sestanke, če se njihovi predlogi ne upoštevajo.

Upajmo, da se bo zadeva vsemu navkljub le uredila in da se bosta omenjeni dve podjetji le zmenili, kdo bo dal delati zaboje za prevoz kruha. Če bo pa to predolgo trajalo, so Viničani pripravljeno izdelati zaboje sami!

J. PERKO

Iz Starega trga in okolice

● V preteklem tednu je gozdni obrat Črnomelj pričel popravljati pota. Na razpotju je dal vrtni stroj in minerja tako da je delo lepo napredovalo, vse dokler ga ni prekinil sneg. Ljudje so zelo zadovoljni, da so pota vendarle začeli popravljati in da jim na ta način gozdarstvo vrača vsaj del vloženi pri-
spevkov.

● Na zboru volivcev je bilo precej govora o razširitvi ceste Radenci—Sodevci, da bi jo napravili dostopno turistom. Ti kraji so namreč zelo lepi, Kolpa je tod bogata z ribami, zato bi bilo prav če bi strokovnjaki raziskali vse

možnosti za razvoj turizma v teh krajih.

● Kmetovalci se čedalje več pogovarjajo o nabavi strojev in mehanizacije za kmetijska dela. Sedanji carinski predpisi onemogočajo nabavo teh strojev iz tujine, zato želijo kmetijski proizvajalci, da bi jim zadruga omogočila najetje posojil.

RUDOLF KOBE

Pozdravite svoje v tujini z Dolenjskim listom! Hvaležni vam bodo za pozornost!

LJUDJE MED SEBOJ

»Rešilca hočem, da bo oni več plačal!

»Tu Stari trg«, je klical nekdo po telefonu pred dnevi Zdravstveni dom v Črnomlju in nadaljeval: »Zelo nujen primer je, nekdo je ranjen, krvavi, zato naj pride takoj zdravnik z rešilcem!« Zdravnik je takoj odhitel z rešilcem, sofer pa je pritiskal plin do deske. Pot preko Tanče gore je bila zasnežena in avto iznenada ni mogel nikamor več, ker so kolesa drsela. »Človeško življenje je v nevarnosti,« sta ugibala zdravnik in sofer ter zato sklenila poizkusiti po drugi poti. Obrnila sta se nazaj ter odhitela proti Staremu trgu čez Milderje. Po tej poti je šlo in rešilni avto je ustavil pred pacientovo hišo.

Na pragu je stal mlajši možki in mirno povedal, da je ponesrečenec on. »Kaj vam pa je, da je bilo tako nujno?« je vprašal zdravnik. »Sosed me je udaril po glavi!« je odvrnil oni še vedno lagodno. Zdravnik je pregledal rano in ugotovil, da je samo manjša praska, za katero ni bil potreben noben kirurški poseg!

»Zakaj kličete rešilca za takšno malenkost? Lahko bi prišli sami v Črnomelj, je menil zdravnik. »Veste, nalašč sem klical rešilca in zdravnika, samo zato, da bo oni več plačal, ker me je udaril!« je povedal poškodovanec.

In kaj bi bilo, če bi se primerila v tem času kakšna resna nesreča ali nujen primer, v katerem bi zares šlo za življenje ali smrt? Zdravnik je moral v Poljansko dolino z rešilnim avtomobilom po zasneženi cesti samo zato, da bo nekdo več plačal in da bo zopet ena tožba več na sodišču! Nekdo, ki bi bil res v sili, pa bi lahko ostal brez pomoči! Ali je razgreti »ponesrečenec«, ki ga je nekdo udaril po glavi, pomislil na to?

Res samo zaradi prevelikih zahtev?

V Beli krajini primanjkuje strokovnjakov. Iščejo jih na vse načine, nudijo jim ugodne pogoje, kljub temu jih zelo težko dobijo. Po drugi strani pa se vedno znova šušlja med mlado delovno inteligenco o razmerah in odnosih do mladih strokovnjakov, zaradi katerih menda ti ne prihajajo oziroma odhajajo.

V časopisu smo brali oglas: »BELT Črnomelj išče vodjo tehničnega sektorja — inženirja metalurga ali strojnega inženirja; vodjo gospodarsko računskega sektorja — ekonomista, in vodjo splošnega sektorja — pravnika.«

Pa drugi: »ZORA, lesno predelovalna industrija Črnomelj, razpisuje mesto komercialnega direktorja z visokošolsko izobrazbo. Nudimo stanovanje itd...«

Minili so tedni, obe podjetji pa doslej nista dobili niti ene ponudbe.

— Janez, ali veš, da v Črnomlju nudijo stanovanje in dobro mesto v tovarni BELT? Prijavi se na razpis, saj imaš že diplomu v žepu! — je v Ljubljani povedal prijatelj inženirju Janezu. Ta pa mu je odvrnil:

— Ze res, da krvavo potrebujem stanovanje, ampak da bi šel v Črnomelj, bogu za hrbtom? Sploh ne, nikoli! Pa še to: ne veš, da tam prej

ali slej vsakega strokovnjaka naženemo? Saj jih sploh ne marajo, to sem že večkrat slišal. V take razmere se pa res ne bom spuščal!

RES SAMO ZARADI PREVELIKIH ZAHTEV?

Taki sta torej obe plati zvona. Z željo, da bi ugotovili, kaj je res in kaj ne, smo se odločili obiskati direktorja tovarne BELT Vladimira Lončarja, direktorja ZORE inž. Staneta Pečavarja in predsednika občinske skupščine inž. Rada Dvoršaka. Preberite, kaj so o kadrovski problematiki povedali oni:

DIREKTOR BELTA: »NI RES, DA STROKOVNJAKOV NE MARAMO!«

— V zadnjih letih je res več strokovnjakov odšlo iz naše tovarne, vendar ni res, da si jih ne želimo! Nekaj odgovorov je bilo med temi na račun neurejenih notranjih odnosov v podjetju, a tudi ta problem ne gre poenostavljati.

Če mlada, razvijajoča se tovarna nima na vodilnih mestih dobrih strokovnjakov s prakso, prej ali slej zaide v težave. Ker pa strokovnjaki s prakso ne pridejo v Črnomelj zavoljo tega, ker jim v večjih mestih nudijo boljše delovne pogoje, večje osebne dohodke in imajo razen tega na voljo visoke in druge šole za svoje otroke, dobivamo največ mladih ljudi, ki so študij komaj končali.

Tudi mlad človek je lahko na vodilnem položaju, toda ker ne pozna delovnega procesa v tovarni, se mu mora šele privajati. Pri tem bi moral imeti mlad strokovnjak več posluha do želja in pripomb praktikov z bogatejšimi delovnimi izkušnjami.

Ko pa mlad strokovnjak pride (če pride), navadno takoj zahteva visoke osebne dohodke. V prvih mesecih službovanja zaradi uvajanja v delo ne more pokazati posebnih delovnih uspehov — delavci to dobro vidijo, zato začno godrnjati zoper takega strokovnjaka. Ne zaradi drugega, temveč samo zaradi njegovih, za njihove pojme prevelikih osebnih dohodkov, ki niso v skladu z njegovimi uspehi.

Pošamezniki v kolektivu res precekujejo svoje znanje in hočejo morda kdaj na kdaj uveljavljati nepravilne težnje do mladih strokovnjakov, vendar

Paketov ni več, delo je ostalo

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki je uspešno zaključil 1964. leto. Lani so bili ustanovljeni aktivni RK po delovnih kolektivih, po vaseh pa so člani na letnih konferencah razpravljali o organizacijskih problemih. Rdeči križ je kot organizacija razočaral samo tiste posameznike, ki so se včlanili in delali tedaj, ko so dobivali pakete. Zdaj paketov ni več, delo pa je ostalo in ga je treba opraviti.

Za svoj največji uspeh v letu 1964 šteje občinski odbor RK ustanovitev aktivov po kolektivih, kjer je doslej včlanjenih že preko 800 občanov. V Beli, Novotoku in v Kometu so organizirali že več 20-urnih tečajev za prvo pomoč. Pri zbiralni akciji za pomoč poplavljenecem so se člani RK v delovnih organizacijah zelo potrudili. Svoj delovni načrt so zastavili tako, da se v njem prvenstveno

odraža skrb za delovnega človeka.

Dobro obiskane konference na terenu

Vse letne konference RK so bile na terenu doslej dobro obiskane, najbolj pa sta uspeli konferenci v Gradcu in na Radovici. Ob tej priložnosti so članom RK pojasnili, da ima organizacija zdaj povsem druge naloge, kot jih je imela med vojno

in prva leta po njej, ko se je ukvarjala največ z delitvijo paketov. Tega mnogi vse do sedaj niso razumeli.

Glavne naloge Rdečega križa so poslej skrb za človeka vse od rojstva do starosti, ko postane bolehen in onemogel, nadalje organizacija zdravstvenih tečajev in predavanj, ter skrb in priprave za krvodajalske akcije.

Zanimivo je, da se kmečko prebivalstvo v mnogo večjem

številu udeležuje v krvodajalstvu kot pa Metličani in prebivalstvo večjih krajevnih središč. Ob novi krvodajalski akciji letos spomladi pričakujejo boljše uspehe, tudi zato, ker računajo na pomoč članov RK v delovnih kolektivih.

Nekateri prav požrtvovalno delajo

Med aktivisti RK v občini

Metlika je nekaj prav požrtvovalnih tovarišev in tovarišic, ki v glavnem nosijo celotno breme delovanja organizacije. Tako medicinska sestra Marica Omerzel, katere že več kot 30 let aktivno deluje v organizaciji, vedno požrtvovalno pomaga v krvodajalskih akcijah, razen nje pa so posebno delavni še: Minka Črnogelj, Anica Kure, Nežka Dragoš in Stanka Škof v Metliki, Rudi Dim in Zofka Bajc v Gradcu, Ivanka Šavor na Radovici, Marija Krštinec v Dragomlju vasi ter mlada predsednica RK v Rosalnicah Rezika Vrančar. Po dobrih požrtvovalnih, tihih in skritih aktivistov pa ima Rdeči križ še precej.

Tudi v metliški organizaciji, ki je zadnji dve leti v delu nekoliko popustila, lahko pričakujemo novega polja, saj je bil na občnem zboru izvoljen tak odbor, od katerega se lahko nadajamo zaželenih uspehov.

Anice Trčkove ni več

V nedeljo, 17. januarja, smo se na metliškem pokopališču poslovili od dobre žene, matere in tovarišice Anice Trčkove. V dneh, ko je naše ljudstvo stalo pred težke preizkušnje, je s svojo družino našla pravo pot in se vključila v vrste borcev proti fašizmu. Vse njeno in možovo imetje je bilo vedno na razpolago partizanom. Pokojna Anica pa je poznala tudi druge ljudi pridobivati za boj, saj je s svojim požrtvovalnim delom bila vsem za vzgled. Bila je sekretarka APZ in članica rajohskega odbora v Metliki. Mnogi borci ter terenski delavci in aktivisti, pa tudi kurirji ne bodo nikdar pozabili njenega dobrega srca, ne toplega nasmeha in radodarnih rok, saj so bila vrata njene hiše vedno odprta partizanom.

Pokojna Anica je ostala aktivna tudi po vojni: več let je bila odbornica ljudskega odbora v Metliki, sodelovala je v združenem svetu in v upravnem odboru ZK v Metliki. Dlje časa je vodila sekcijo žena združenic, z bogatimi izkušnjami, ki si jih je pridobila v življenju, pa je bila vselej dobra svetlovalna tistim, ki so jo prosili za nasvet.

S toplo besedo smo se poslovili od nje. V srcih vseh, ki smo jo imeli radi in smo jo spoštovali, bo lik pokojne Anice živel še dolgo kot lik zavedne slovenske žene.

R. F.

Jože Dular:

4

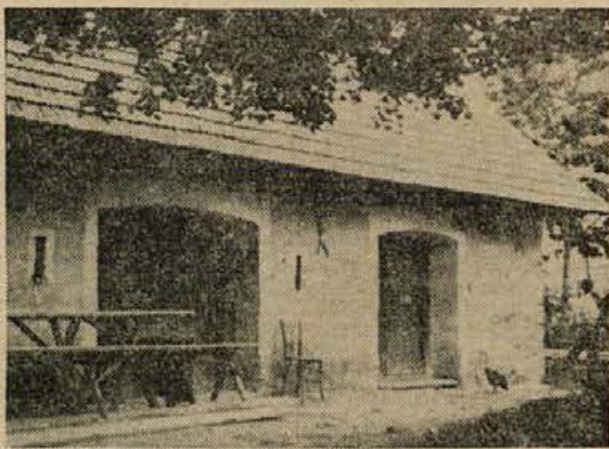
SOSESKE ZIDANICE V VZHODNI BELI KRAJINI

Manjše posode so bili polnoljaki, ki so držali po 5 do 8 veder, lodrice (10 do 20 firklov), présike, to so sodi, ki so imeli na vrhu dog vrata, zaprte brente in barili. Odprte posode so bile vedro (25 do 26 firklov), polvednik (15 firklov) in kébli oziroma keblice. Vedro je imelo na zunanji strani dva železna ročaja, na notranji strani pa je bila včasih na steno pritrjena železna palica. Na njej so bili urezani zob — za vsak firkel en zob — in tako je vedro služilo za mero pri izdajanju ali vračanju vina. Zanimivi so bili polvedniki, ki so imeli na gornjem koncu »brke«, to je: dve nasproti si ležeči dogi sta imeli zarezan majhen jarek, čez katerega se je moralo pocediti vino v dokaz, da je mera pijske zvrhana. Vse te posode so bile lesene in so jeseni z njimi pri dolžnikih pobirali vino.

Posode, s katerimi so pijske merili oziroma izposoja

krajane so poznali šekutorja (Radovica, Krašnji vrh, Vidošči, Drašiči, Božakovo, Bojanja vas, Boldraž, Slamna vas, Rosalnice). Na Lokvici so uporabljali obe imeni: šekutor in čekmešter. Pripomniti moramo, da je šekutor (eksekutor, to je izvrševalec) v Bušnji vasi, kjer so poznali čekmeštra, pomeni davčnega izterjavalca, birčica. Po krajši ali daljši dobi opravljanja svoje službe sta se imenovala starejši in mlajši, stari in mladi, prvi in drugi šekutor ali čekmešter. Izbirali so ju z glasovanjem, to je, volili so ju na glase, in sicer za eno leto. Le redkokoli so ju volili za dve ali celo za tri leta. Po navadi se nista izmenjala oba šekutorja hkrati, temveč je moral eden ostati, da je vpeljal v delo novo izvoljenega šekutorja.

Izjeme v tem ustaljenem poslovanju, ki je značilno skoraj za vso Belo krajino (le da so drugod šekutorje

Soseska zidanica na Lokvici

li, so bile firkle (mazarna bočali), polč in maselje. Te votle mere so bile nekoč bakrene in cinaste, v zadnjem času pa so že uporabljali pločevinaste litrske mere. Te mere, ki so imele roč in nosce, so držale po 5 litrov en liter in pol. Na gornjem robu je bil včasih priložen košček svinec z uradnim pečatom. Po prvi svetovni vojni so si ponekod na primer v Drašičih omislili lončene firkle, vendar te posode pri pivcih niso bile priljubljene, ker niso imele točne mere. Pločevinaste mere je v zadnjem času izdeloval metliški klepar Ziga Hanzel, lončene pa gradaški lončar Franc Graf.

V zidanicah, kjer so poleg vina izposojali tudi žito (Bereča vas, Bušnja vas, Dobrave, Dragomlja vas), so bile poleg vinskega orodja tu di skrinje za žito oziroma predali ali ferslōge (nem. Verschlag), kamor so spravljali koruzo, pšenico ali proso. Merili pa so žito s kupljenikom (mernikom) in firklom.

Šekutorji (cekmeštri)

Vse to premoženje je moral nekdo varovati in zanj skrbeti. Zato so člani soseske (vsako hišo je na glavnem letnem sestanku zastopal en član) izmed sebe izvolili dva moža (včasih tudi tri), ki sta upravljala skupnim premoženjem, izdajala in pobirala vino oziroma žito, sklicevala ljudi na sestanke, na skupno delo itd.

Imenovala sta se čekmeštra (Gabrovec), čekmeštra (Dragomlja vas, Suhor, Dobrave, Krivoški vrh), čekmeštra (Bereča vas, Bušnja vas). Prav na vzhodni meji Bele

imenovali ključarje, cerkvene naše, cerkvenjake ipd.) so bile soseske Krivoški vrh, Božakovo in Rosalnice. Te soseske so volile po tri moške za dobo treh let. Na Krivoškem vrhu (cerkven hram) je prenehal delati že pred prvo svetovno vojno) so jih imenovali starejši, srednji in mlajši čekmešter. Na Božakovem so namesto nekdanjih šekutorjev vodili poslovanje v cerkveni hiši predsednik, blagajnik in kletar, v Rosalnicah pa je kletarja že izpodrinil tajnik. Te funkcije v obeh zadnjih soseskih zidanicah pa kažejo že na najmlajši obliko tega upravljanja, saj so vaščani za to novo imenovanje nekdanjih šekutorjev našli vzorec v odborih narodnih čitalnic in v drugih sorodnih društvih.

Šekutorji (cekmeštri) so ob izvolitvi dobili ključ soseske zidanice; navadno sta bila dva ključa in je vsak šekutor imel po enega, tako da drug brez drugega ni mogel odpreti zidanice. Ponekod je imel oba ključa tudi starejši šekutor, zlasti če je to funkcijo opravljal že vrsto let in so mu vaščani zaupali. Obenem je hranil tudi soseskin denar, kolikor ga niso nekatere soseske oddajale v Prvo dolensko hranilnico in posojilnico v Metliki (ustanovljena 1874) ali rajfajznovko v Suhorju.

Šekutorja sta posojala vino na poldrugo ali poldrugo (Radovica, Bojanja vas, Slamna vas), na poldrugo (Bereča vas, Dragomlja vas, Suhor, Krivoški vrh) ali na podžirjo (Drašiči, Vidošči, Božakovo), to se pravi: za vsak izposojeni firkel vina je moral dolžnik jeseni vrniti poldrug firkel púdršćine, to je mošta. Vse izposojeno vino sta šekutorja zarezala na leseni rovaš.

Metlika stoji pred šeststoletnico

V petek, 8. januarja, je bila prva seja razširjenega odbora za proslavo 600-letnice Metlike, ki mu načeljuje predsednik občinske skupščine Franc Jakljevič. Hkrati je bila navzoča tudi večina članov vseh treh komisij, od katerih vodi komisijo za propagando Jože Dular, komisijo za program Ivan Zele, gospodarsko komisijo pa Frenk Molek.

Sprejet je bil širši okvirni načrt, ki je zajel delo vseh treh komisij, ki bodo že prihodnji teden izdelale podrobne načrte. Rečeno je tudi bilo, naj se v okviru tu-

ristične dejavnosti oživi nekdanje znano metliško pusto-vanje, ki je bilo po zadnji vojni še zelo živo, pa je zaradi nerazumevanja in nasprotovanja posameznikov zadnja leta — z izjemo šolske maskarade — čisto zamrlo.

V okviru turizma naj se letos obnovi tradicionalni pomladanski nastop domače folklorne skupine in tamburašev, ki naj se pod nazivom »Igraj kolce« tudi vneše v koledar turističnih prireditvev. Zato bo potrebno dobiti precej novih oblek, zlasti če bodo v ljudskih nošah nastopali tudi mladi tamburaši. Gospodarski komisiji je bilo naloženo, da čimprej prikrbi potrebna denar-

na sredstva, kajti letošnji folklorni nastop naj bi bil že v začetku maja.

29. aprila — to je na dan, ko je bila pred 600 leti Metlika v listini goriško-tirolske grofa Albrehta prvič imenovana mesto — pa bo otvoritvena proslava, združena še z drugimi manifestacijami — kulturnimi, športnimi in društvenimi, ki naj bi se potem raztegnile čez vse leto. Da bodo v to vključene tudi razne gospodarske akcije, povezane z ureditvijo različnih predelov mesta s težnjo, da bi tako Metlika dobila čim boljše estetsko podobo, je razumljivo samo o sebi.

O vsem tem pa bomo še poročali.

Umrli je Dominik Picelj

Pokojni Dominik Picelj je bil sin delavskih staršev, ki so le stežka preživljali številno družino. Izučil se je za zidarja, ker pa v tem poklicu ni mogel najti zaposlitve, je pred vojno delal kot železničar.

Za narodnoosvobodilno gibanje je začel delati že v začetku druge svetovne vojne. Na razne načine je sodelaval pri pomoči prvim partizanom. V februarju 1943 je tudi sam vstopil v NOV. Ko je bila pri Glavnem štabu NOV in POS osnovana godba na pihala, je pokojni Dominik postal njen član. Po osvoboditvi je bil demobiliziran in se je zaposlil kot zidar. S tem se mu je izpolnila želja, za katero je bil prikrščen v predvojnem času. Zadnja leta je začel bolehati, zato je odšel v zaščitni pokoj. Ni ga užival dolgo, saj ga je kmalu strla iscrpanost, posledica težkih in naporovnih let zadnje vojne. Na zadnji poti na pokopališče v Metliki so ga spremljali vojni tovariši, mnogi prijatelji in sorodniki iz Čurli in Rosalnic. V spominu vseh bo živel kot zaveden bорец za pravice delovnih ljudi in kot dober tovariš.

R. F.

Iz Metlike v Novo mesto:

Ko smo se dijaki v vlaku, ki pelje proti Črnomlju in Novemu mestu pogovarjali, kako dolgo se že kdo izmed stalnih vozačev vozi v šolo in nazaj, smo prišli do zanimivih ugotovitev.

Pričeli smo računati, koliko se po železnici prevozi tisti, ki se iz Metlike v Novo mesto vozi polnih 5 let šolanja. Razdalja Metlika — Novo mesto meri po železnici 45 kilometrov; tja in nazaj vsak dan pomeni to 90 kilometrov. Šolsko leto ima 210 delovnih dni, kar v petih letih nanese 1050 dni. To smo pomnožili z devetdesetimi kilometri in dobili številko 94.500 kilometrov. Torej je tak šolar prepotoval dvakrat Zemljo po ekvatorju, ker meri obseg Zemlje 41.842 km. Na vlaku pa je v tem času presedel dobrih 131 dni po 24 ur ali skupaj 3.150 ur. Lep rekord!

-ni

temu ni treba pripisovati posebnega pomena, ker se te stvari dogajajo v vseh industrijskih kolektivih v Sloveniji.

Kdor je prišel v Belo krajino in je bil res strokovnjak v svojem delu, mu visoki dohodki nihče ni zavidal. Povedati moram, da tudi vseh mladih inženierov ne gre spravljati v en koš. Kot primer navedem inženirja metalurga, katerega smo pred kratkim dobili. Zadovoljil se je z dohodki, primernimi za začetniško delo, in ker zna tudi poslušati nasvete izkušenih visokokvalificiranih delavcev, nihče ni maral nič zoper njega. Vsi ga imamo radi!!

DIREKTOR ZORE: STROKOVNJAKI SE TEZKO PRILAGAJAJO...

— Problem, zakaj strokovnjakov v Belo krajino ni oziroma zakaj odhajajo, je po mojem v tem, da se mlada delovna inteligenca težko privadi našim ljudem in potrebam na svojem delovnem mestu. Dostikrat so morda preobremenjeni z delom in mislijo, daso za svoje delo premalo plačani. Ker jim v naših razmerah nudimo, kar pač moremo, drugje pa imajo na razpolago dosti boljše pogoje, gredo.

V Črnomlju strokovnjake lepo sprejememo in si tudi prizadevamo, da bi jih obdržali. Pred nekaj leti pa je med stipendisti veljalo mnenje, da so študentje od drugod v domači občini bolj cenjeni kot doma-

čini, zato so se ti po končanem študiju odhajali drugam.

Moram pa reči, da se je v zadnjem času kadrovska politika zelo spremenila. Tudi sam sem kot mlad strokovnjak prišel v Črnomelj in iz svojih izkušenj lahko povem, da v začetku marsikdaj res nisem imel rožnatega položaja, zdaj pa se je odnos do strokovnjakov precej spremenil. Zakaj? Ker je večina tovarišev že doumela, da naša mlada industrija brez strokovnjakov z visokošolsko izobrazbo nima perspektive.

PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE: »DELOVNO INTELIGENCO SI MORAMO VZGOJITI SAMI!«

— Kar se govori, ima navadno svojo osnovo. Navzven poudarjamo, kako si strokovnjakov želimo, navznoter pa prav vsi še niso razčistili nekaterih pojmov. Rekel bi, da so imeli v Beltu s strokovnjaki v preteklosti nekaj smole in da z nekaterimi izjemami niso imeli srečne roke pri izbiri. Problem pa je v tem, da izbere sploh ni!

Vedno manj je namreč slovenskih patriotov — inteligentov, ki so pripravljeni priti v Belo krajino delat. Jasno nam mora biti, da jih tudi zlahka ne bomo dobili, ker jim drugod več nudijo kot jim lahko mi. Če pa koga le dobimo (lani smo dobili 3

zdravnike in 1 stomatologa), pa se najbrž ne more pritoževati glede odnosov.

Delovno inteligenco si moramo vzgajati sami s pravilno stipendijsko politiko! Mlade ljudi moramo šolati, jih po potrebi poslati tudi na prakso v inozemstvo in si tako zagotoviti kader, ki bo strokovno res usposobljen, hkrati pa voljan delati.

Do strokovnjakov, ki le prihajajo od drugod po naključju, pa bi morali v kolektivih pokazati malo več strpnosti in jim nuditi vse možnosti, da bi spoznali podjetje in organizacijo dela, šele nato pa bodo res lahko uveljavili svoje sposobnosti in znanje.

Glede dohodkov mlade delovne inteligence mislim, da ni prav, če ti izredno odstopajo od dohodkov v nekem kolektivu samo zato, ker je pač nekdo prišel v »zaostalo« Belo krajino. Če je mlad inteligent kolikaj pošten, v začetku tudi ne bo postavljaj pretiranih zahtev.

Nedvomno pa je, da bo kadrovska problematika rešena šele tedaj, ko bomo izboljšali pogoje dela in pripeljali proizvodnjo na tako višino, da se bodo osební dohodki v Beli krajini na splošno dvignili in približali republiškem povprečju. Ker pa tega ne bomo dosegli ne danes in ne jutri, si moramo torej strokovnjake vzgajati sami.

metliški tednik

Nadaljnja krepitev idejne vloge ZK

V soboto bo v Kočevju občinska konferenca Zveze komunistov — številne težave lahko uredimo le s kvalitetnim sistemom samoupravljanja

V soboto, 30. januarja, bo v dvorani množičnih organizacij v Kočevju občinska konferenca Zveze komunistov, ki se je bo udeležilo 85 delegatov ter člani komiteja, kontrolne in revizijske komisije. Pred konferenco smo zastavili sekretarju občinskega komiteja Miru Heglerju naslednje vprašanje:

— Kaj boš v svojem referatu na konferenci posebej podrobno obravnaval in kateri so glavni problemi, o katerih bo — po tvojem mnenju — na konferenci največ govora?

— V referatu na konferenci bom govoril predvsem o bodočih nalogah komunistov pri utrjevanju socialističnih družbenih odnosov, ki se odražajo tudi v nekaterih nerešenih problemih na gospodarskem področju občine. Medtem ko beležimo v večini gospodarskih organizacij znaten razvoj na področju gospodarstva, opažamo, da manjše število organizacij tem nalogam ne sledi z enakim tempom, kakor je bilo poudarjeno že v predkongresni aktivnosti in kar je v resoluciji potrdil tudi VIII. kongres ZKJ. Se vedno je nerešenih precej vprašanj, kot npr. produktivnost, večja, a cenejša proizvodnja,

izvoz, nekateri problemi integracije v gospodarstvu itd. Do teh in še vrste drugih problemov bo morala konferenca, po temeljiti obravnavi, seveda, podati jasna stališča.

Cepprav beležimo v preteklem letu znaten napredek v gospodarstvu, se nam vzporedno s tem odpira vedno več problemov v družbenih službah, zdravstvu, zlasti pa še v zadnjem času v šolstvu. Komunisti bodo morali tudi v prihodnje odločno podpirati prizadevanja družbenih činiteljev v občini po hitrejšem in odločnejšem reševanju številnih problemov na tem področju. Dosedanje obširne razprave v organih

Miro Hegler, sekretar Občinskega komiteja ZKS Kočevje in poslanec v republiškem organizacijsko političnem zboru

upravljanja jim bodo v teh prizadevanjih nedvomno velika opora.

Drugo pomembno vprašanje, o katerem menim, da bo dalo vse konferenci še posebej poudarek, je nadaljnja krepitev delavskega in družbenega samoupravljanja. Poročilo komiteja za obdobje med zadnjo in sedanjo

konferenco ugotavlja, da je sistem samoupravljanja v naši občini dosegel velik napredek, kar nedvomno potrjujejo rezultati, o katerih sem že govoril. Delavsko in družbeno samoupravljanje je bilo tudi eno poglavitnih vprašanj, ki so jih obravnavale osnovne organizacije na zadnjih letnih konferencah. Komunisti se dobro zavedajo, da številna vprašanja, ki nam danes še povzročajo težave, lahko uredimo le s kvalitetnim sistemom samouprave, z neposrednim, resničnim odločanjem proizvajalca in občana. Birokratski in nesocialistični pojavi, ki so že v preteklosti večkrat doživeli poraz, bodo v kvalitetnem samoupravnem sistemu tudi v prihodnje našli najhujšega sovražnika.

Če lahko trdimo, da je delavsko upravljanje v gospodarskih organizacijah postalo že vsakdanja praksa in edini način reševanja številnih problemov delovnih ljudi, potem tega ne moremo trditi za družbeno upravljanje, v katerem posamezniki še vedno čutijo potrebo po administrativnem urejanju kakršnihkoli stvari.

Tretje vprašanje, o katerem bo na konferenci prav gotovo precej govora, je nadaljnja krepitev idejne vodilne vloge Zveze komunistov pri utrjevanju socialističnih družbenih odnosov. V preteklem obdobju smo v občini uspeli dati komunistom o vodilni vlogi ZK jasnejšo podobo. Borba proti miselnosti posameznikov, ki so zagovarjali gnenje, da mora ZK odločneje in bolj operativno reševati določene naloge, ter borba proti tistim, ki menijo, da je ZK v sedanjem sistemu neposredne socialistične demokracije opravila svojo vlogo, je bila kratkotrajna in uspešna. To pa tudi dokazuje, da komunisti vedno bolj iščejo reševanje vsakršnih problemov v delavskem in družbenem samoupravljanju, da iščejo oporo v delovnem človeku ter z njegovo pomočjo gradijo nove socialistične družbene odnose. FRANCE GRIVEC

Smučarski tečaji v Kočevju

V zimskih počitnicah so šole organizirale več tečajev. Osnovna šola Marka Bračiča ima dva tečaja. Začetniškega, v katerem je nad 30 mladih smučarjev, vodi Breda Košir. V tečaj, kjer otroci že znajo smučarske osnove, pa hodi 15 pionirjev. Ta skupina se vsak dan vozi z avtobusom v Ortnik, kjer imajo idealna smučišča na terenih Girmade nad V. Poljanami. Tečaj vodi prof. Tone Adamc. Zvečer se otroci vračajo domov, tako da je tečaj precej cenejši. — Osnovna šola Jože Šeško ima tečaj, ki ga obiskuje nad 35 otrok, po okoliških smučiščih. Tečaj vodi Nada Smola. Gimnazijski tečaj vodi prof. Saša Bižal. Tu je sicer manj

tečajnikov, zato pa bolj obvladajo smučanje, tako da je tečaj intenzivnejši. — Vodniki tečajev so opazili, da imajo nekateri otroci že dotrajano opremo, — Zaradi ugodne zime so prišli na plan tudi sankci. To sekdlo pri Partizanu vodi Lojze Janežič. Razdelili so tudi tekmovalne sankce. Če bo vreme držalo, bomo videli prav lepe društvene tekme. — Gimnastična sekcija pionirjev kočevskega Partizana je povabila na prijateljski dvoboj vrstnike iz Partizana Tabor-Ljubljana. Tekmovali bodo na bradli, drugo, krogli, preskoku čez kozo in v talni vadbi.

A. ARKO

LJUDJE MED SEBOJ

»Tovariš direktor, to je svinjarija!«

V napornem delu in ob vsakdanjih drobnih in velikih skrbih se je mesec skoro neopazno zavrtel tja do prvega oz. »plačilnega« dne. Šla je v blagajno po zaslužek. Najprej so ji napisali na zelen »blagajniški izdatek« znesek, ob katerem je bila le beseda »plača«, nato pa pripisali odtegljaje za hrano, posojilo ipd., sešeli in odšteli od »plače« ter ji ostane izročili. — Potem je videla, da je kolegica, s katero ves čas delata skupaj, dobila večjo »plačo« — za enako delo.

Pohitela je nazaj. Vprašala je, zakaj ni dobila s »plačo« tudi obračuna z vsemi postavkami, vrednostjo točke itd., da bi vsaj vedela, koliko in kako je zaslužila — in zakaj je kolegica zaslužila več. Da je plačilna lista tajna podjetja, je zvedela in da ji je pač ne morejo pokazati, ker je, tajne, ne sme videti!

Razburila se je, dejala, da gre k direktorju. Le-ta je prav tedaj vstopil. V jezi mu je dejala, da je to svinjarija, da mora vsak delavec poleg osebnega dohodka dobiti »plačilno listo«, da delitev osebnih dohodkov ni tajna podjetja, pač pa stvar vseh zaposlenih, ki jim sicer tako radi pravimo upravljalci. Povedala je tudi, da smo »plače« že davno zamenjali z osebnimi dohodki in da jo zanima, zakaj je kolegica prejela za enako delo večji osebni dohodek.

Tovarišu direktorju je bilo preveč. Tak nastop! Pa svinjarija! Užaljena tovarišica je prišla pred disciplinsko komisijo, češ da se je nedostojno vedla proti direktorju. Kaznovana je bila z ukorom. Zato, ker bi rada vedela, koliko zasluži, ker bi rada videla plačilni seznam, ker je glasno povedala, s čim se ne strinja. Pritožila se je na občinsko komisijo, ki je »ukor« seveda razveljavila.

Kako smo že rekli? Birokratizem? Samoupravljanje? Nova ustava in človek v naši družbi? Spodbudno nagrajevanje?

V istem podjetju so volili delavski svet. V enem izmed obratov so predlagali štiri kandidate, na kandidatno listo je prišla ena tovarišica in šef obrata, ki ga ni nihče predlagal. Izvoljen je bil šef obrata, tovarišica, ki jo je predlagal kolektiv, pa ne. So ga izvolili ljudje, volivci? Demokratično?

Kako smo že rekli? »Svinjarija?« Morda res malce hud izraz, za marsikatero uho boleč, nedostojen. Užaljena tovarišica je tako rekla. Upravičeno.

Delajmo za ljudi, z ljudmi, za nas vse. Ne proti ljudem! FRANC GRIVEC

Kočevska „Tekstilana“ izvaža

Kolektiv Tekstilane, tovarne sukna iz Kočevja, je lansko leto zaključil s prvo milijardo, ko pa je delavski svet obravnaval osnutek plana za letošnje leto, je poudaril, da je treba izhajati predvsem iz rezultatov, doseženih v drugem polletju lanskega leta. Le tako postavljen plan bo realen za kolektiv, ki proizvaja z močno zastarelimi stroji (povprečna starost strojev je nad 30 ali pa še več let!). Če bodo delali s takim polem kot zadnje mesece leta, ga bodo prav tako izpolnili. Delavski svet je tudi sklenil, da bodo letos močno skrbili število izdel-

kov in jih prilagodili tehnični opremljenosti in zmoglosti strojev.

Plan proizvodnje za letošnje leto so postavili v višini milijarde in 250 milijonov dinarjev, višino plačane prodane proizvodnje pa ocenjujejo na milijardo 50 milijonov dinarjev. Precej večji proizvodni plan bodo morali izpolniti z istim številom zaposlenih — upoštevajoč nezmanjšano produktivnost. Dosegli ga bodo toliko lažje, če bodo preprečili vsakoletni padec proizvodnje in produktivnosti v mesecih maj — avgust.

Letos se bo Tekstilana vključila tudi v reden izvoz. Če hoče tovarna dobiti dovolj reprodukcijskega materiala iz uvoza (volno, barve in kemikalije, dele strojev itd.), mora izvoziti 35 odstotkov vrednosti uvoženega materiala, kar predstavlja

155.000 dolarjev letno. Po dosedanjih dogovorih (prihodnji mesec bodo podpisali še pogodbo) bodo izvažali v Saudovo Arabijo odoje. Kljub temu, da odoje niso zahteven artikel v primerjavi z drugimi blagi, tudi to pomeni za kolektiv veliko obveznost prav zaradi izredno starih strojev.

Razen milijarde, dosežene konec leta, in priprav na izvoz so v kolektivu ponosni še na sodelovanje na sejmu Moda 65 v Ljubljani. Na ljubljanskih modnih sejmih redno nastopajo že nekaj let in vedno s precejšnjim uspehom. Tako kakor lani so tudi letos dobili za dva vzorca blaga za spomladanske ženske plašče zlati kolajni. Z ozirom na to, da so poslali le pet vzorcev, sta dve zlati odličji kar pomembno priznanje. (VEC)

V Kočevju je še 34 prošelj borcev za stanovanja

115 upravičencev do priznavalnine — Bo letos najmanjša priznavalnina 10.000 din? — Veliko zanimanje za novo davčno politiko med člani ZB v občini — Organizacija ni molzna krava! — O konferencah ZB v kočevski občini in o problemih borcev pripoveduje tehnični sekretar občinskega združenja ZB Rudi Orel

Od 14. januarja dalje je v Kočevju gostinski tečaj, ki bo trajal do 26. februarja. Obiskovalci tečaja se učijo strežbe in kuhanja, pridobili si bodo temeljne osnove iz poslovne tehnike poznavanja prijač, nauka o prehrani, družbeno ekonomskih ved in turizma. Tečaj, ki ga je organizirala Delavska univerza, obiskuje 35 tečajnikov in tečajnic, zaposlenih v družbenem sektorju gostinstva, med njimi pa je tudi 6 deklet, ki še niso zaposlene. V tečaj jih je poslal Zavod za zaposlovanje delavcev, da bi tako lažje dobile zaposlitev. —

Konec decembra in v januarju so se člani organizacij Zveze borcev v kočevski občini spet shajali na rednih konferencah svojih organizacij, da bi se pogovorili o delu organizacij in o številnih problemih borcev. Za konferenco — doslej so bile že v Osilnici, Banja loki, Vasi, Fari, Kužlju, Dragi, Travi, Novem Kotu, Starem logu, Strugah in Kočevski Reki — se pravi v vseh oddaljenih krajih, lahko trdimo, da so bile uspešne, tako po tehtnosti obravnav kakor tudi po obisku. Na

konferencah so v večini primerov govorili o sedanjem stanju organizacije, predvsem pa o priznavalninah borcev. Predvidoma bodo letos prejeli priznavalnine vsi, ki so upravičeni; občinski odbor Zveze borcev zbira od krajevnih organizacij zadnje prijave. Po dosedanjih podatkih bo prejelo letos priznavalnino okrog 115 upravičencev. Višina priznavalnine je od 3.000 do 10.000 dinarjev, v prihodnje pa bo verjetno najnižja 10.000 dinarjev, najvišja pa ni določena; presoja je prepuščena upravnemu odboru sklada za borce. Največ upravičencev za priznavalnino je izven Kočevja: v Kostelu, Kolpski dolini, deloma v dragarskem koncu.

Člani Zveze borcev so tudi s velikim zanimanjem spreje-

li odlok občinske skupščine o novi davčni politiki, o odpisu davkov v 4. kategoriji zemljišč in o občinskih davčnih olajšavah borcev — kmetov. Znano je, v kako težkih razmerah živijo prav borci — kmetje v odročnih predelih, kjer je zemlja slaba, zaradi starosti pa je tudi ne morejo primerno obdelovati. V občini je še 229 borcev — kmetov, ki skoro vsi živijo v tako imenovani 4. kategoriji in posledično ne bodo plačevali davkov. Čeprav sredstva, katerim se je skupnost na ta način odpovedala, ne predstavljajo veliko niti za skupnost niti za posameznika, je veliko pomembnejši odnos, pozornost družbe do ljudi, ki so toliko žrtvovali za osvoboditev in ostali na svoji skopi kraški zemlji, večinoma ostareli, ne-

zmožni za intenzivnejšo proizvodnjo. Zanimiva je tudi starostna struktura borcev — kmetov v občini: do 40 let starosti jih je le 27, do 50 let 37, do 60 let 75 in nad 60 let starosti kar 90 članov Zveze borcev, ki so prav gotovo nujno potrebni kakršnekoli pozornosti in podpore družbe.

S posebnim dodatkom do 45.000 dinarjev za zaposlene borce se je njihovo materialno stanje močno izboljšalo. Borci — delavci, ki prejemajo posebne dodatke kot razliko od mesečnega zaslužka do 45.000 din in živijo večinoma v Kočevju ali okolici, je okrog 200, vendar še niso vsi. Marsikdo še ni vložil zahtevka ali pa je v postopku.

Nekateri člani neupravičeno kritizirajo organizacijo, predvsem kadar iščejo priznanje za delovno dobo, za enojo ali dvojno štetje. Čeprav so to le posamezni pojavi in jih ni moč posploševati, je treba povedati, da kritizirajo predvsem tisti, ki do priznanja delovne dobe med vojno niso upravičeni. Ni moč namreč priznati »malo tistemu, ki se je res boril ali ves čas aktivno sodeloval in pa tistemu, ki je le tu in tam pomagal. Ponekod so na konferencah obravnavali tudi

sprejemanje novih članov, vendar go za sprejem postavili zelo ostra merila. Če namreč nekdo želi postati član ZB šele po 20 letih, je upravičen sum, da se za njegovo željo skrivajo koristiljubni nameni, najsi bo za podporo, priznavalnino, delovno dobo ali karkoli. Organizacija Zveze borcev ni molzna krava, pač pa združjenje vseh tistih, ki so kakorkoli pomagali osvoboditi domovino, je organizacija borbenih tradicij in ne ljudi, ki naj jim pomaga do pokojnine ali boljšega materialnega stanja. Vsakdo, ki želi postati član ZB zaradi tega, se hudo moti, ker ni vseeno, ali sodeluje v njej od začetka ali pa si jo opazil šele po dvajsetih letih.

V kratkem bodo konferenca ZB še v Kočevju in bližnjih krajih. V mestu in na Rudniku, pa tudi v okoliških vaseh bodo obravnavali predvsem stanovanjsko problematiko borcev, ki kljub velikim prizadevanjem in ob izdatni podpori občine še vedno ni rešena. Samo v Kočevju je še 34 prošelj borcev za stanovanja, v zadnjih dveh letih pa se je v boljša stanovanja preselilo 42 članov organizacije, letos pa bodo dobili še pet ali osem stanovanj.

F. G.

Partizanskim vdovam dostojne pokojnine!

Kako je bilo na zboru krajeve organizacije ZB v Sodražici

Odbor, ki se je v enem letu sestel 15-krat lahko trdi, da je bil delaven. Na konferenci krajeve organizacije Zveze borcev v Sodražici je bilo med drugim povedano, da je odbor skrbel za zadeve bivših borcev. Pri odboru deluje tudi sekcija internirancev, ki namerava letos organizirati izlet na Rab. Tam je pokopanih večje število internirancev iz ribniške občine.

Kandidati v Loškem potoku

V Loškem potoku so zadnje dni evidentirali več kandidatov za občinsko skupščino: V volilni enoti 24 — Hrib — Svegova vas: Jože Bartolj s Hriba, Alojz Vesel s Hriba in France Kordiš iz Svegove vasi. V VE 26 — Mali log sta evidentirana Filip Pajnič s Hriba in Alojz Car iz Retje.

O osnovni šoli v Ribnici sta za zbor delovnih skupnosti evidentirana Janez Debeljak in Anka Lovšin. V šoli so evidentirali tudi dva kandidata za republiški kulturno prosvetni zbor: dosedanjo poslanko Mileno Borovac in Dragana Goljo.

Gasilci v Dolenjih Lazih so zadovoljni z uspehi

V ribniški občini pravkar potekajo občni zbori v gasilskih društvih, 17. januarja je bil med drugimi tudi občni zbor gasilcev v Dolenjih Lazih. Tromesečnega tečaja pri občinski gasilski zvezi se je udeležilo 6 članov, vsi pa so s pravdo- brim uspehom opravili izpit. Na občnem zboru so udeleženci tečaja na slovesen način prejeli diplome. Društvo je z novo motorno brizgalno, ki je bila kupljena s prispevki vaščanov, sodelovalo pri reševanju v nedavni poplavi v Zagrebu, 12 pionirjev in mladincev, ki so bili prisotni na občnem zboru,

proslavili. V proslavo bodo vključili tudi svoj krajevni praznik — 25. maj. Zgodovinsko dejavnost nameravajo letos spraviti na zeleno vejo. Imenovali so širši odbor, ki bo zbral gradivo iz dogajanj narodnoosvobodilne vojne. Gradivo bodo zbrali tako, da bodo pripovedovanja prvoborcev posneli na magnetofon in potem zbrano gradivo ponovno pregledali in izdali kroniko. Slikovnega gradiva imajo že precej zbranega. Pri tem delu jih bo materialno podprl občinski odbor združenja borcev.

Člani so na zboru predlagali, naj bi v tem letu prenehali priznavati posebno delovno dobo za sodelovanje v NB, ker je že čas, da s tem končamo. Vsi tisti, ki tega niso še uveljavili in imajo za to pogoje, naj posebno dobo takoj uveljavijo. Partizanske vdove so se pritoževale, da pokojnina v višini 1200 din na mesec ne pomeni nikake materialne oskrbe za ostarele ljudi. To vprašanje bo treba rešiti. Hišica in nekaj arov zemlje ne bi smela biti ovira za dodelitev primerne pokojnine partizanskim vdovam, da se bodo lahko preživljale. Prav tako so živahno razpravljali o problemih borcev — kmetov in pozdravili odlok občinske skupščine, v katerem so predvidene znatne davčne olajšave za udeležence NOV.

Novi odbor, ki so ga izvolili na konferenci, naj bi sproti spremljal vso navedeno problematiko in pomagal članom z nasveti in drugim.

PREDVSEM: VPRAŠANJA SAMOUPRAVE

Jutri zjutraj ob 8. uri se bo v prostorih nove restavracije v Ribnici zbralo skoro 80 delegatov osnovnih organizacij ZK ter članov občinskega komiteja. Pred konferenco smo vprašali sekretarja občinskega komiteja Lojzeta Petka: Katero vprašanje boš v svojem referatu na konferenci posebno podrobno obravnaval in zakaj?

Referat bo posvečen predvsem naslednjim vpraša-

njem: problemi, ki so neposredno povezani z našim gospodarskim sistemom, z dosedanjimi in s prihodnjimi ukrepi na področju gospodarstva in problemi v zvezi s perspektivo gospodarskega razvoja; odnos do intelektualnega dela, do problemov, ki se pojavljajo na področju kulture, prosvete, šolstva ipd.; nadaljnji razvoj samoupravnih organizmov od SZDL preko skupščine, sindikatov do delavskih svetov in drugih samoupravnih organov; notranji problemi ZK: odnosi, organizacijske oblike, metode dela in drugo.

Ob vsem tem pa bom v referatu še posebej natančno obravnaval nadaljno krepitev družbenega in delavskega samoupravljanja in sicer iz več razlogov: to je prenos odločanja o razširjeni reprodukciji na delovne kolektive in sploh novi gospodarski sistem, ki postavlja v močno

spremenjene pogoje dela tudi skupščino. S prenosom davščin iz proizvodnje tudi na potrošnje se bo namreč morala občina, se pravi skupščina, zavzemati razen za nadaljnjo krepitev gospodarstva tudi za razvoj tako imenovanih terciarnih dejavnosti (trgovina). Da pa bo skupščina te naloge lahko uspešno opravljala, je potrebna temeljita reorganizacija, nadaljnja kadrovska krepitev. Ob razpravi o nadaljnjem razvoju samouprave se mi zdi pomembno poudariti tudi odnose med gospodarskimi organizacijami in skupščino in obratno, o čemer menim, bo precej govora tudi na konferenci. Iz tega izhaja vrsta problemov, npr. v družbenih službah, ki jih bomo morali reševati — ne kot gospodarske organizacije in skupščina oz. občinska uprava, pač pa skupaj z združenimi močmi in sredstvi kot občina.

Starih zgradb ne bi smeli zanemarjati!

Letošnja stanovanjska gradnja v ribniški občini je bila razgibana, kar velja posebno za privatnike. Zraslo je več novih hiš, nekatere pa so še v gradnji. Največ so gradili v Ribnici. Ko gradimo nove stavbe, pa ne bi smeli pozabljati na stavebe starejših letnikov, ki so last splošnega ljudskega premoženja. Stanovaleci v starih stavbah so precej na slabšem od stanoval-

cev, ki prebivajo v novih stavbah. Precej starejših zgradb bi bilo treba obnoviti, vendar ni sredstev. Ker so stanovanja slaba, so tudi najemnine nizke. In tako smo v začaranem krogu: ni denarja! Ker daje banka posojilo za obnovo zgradbe samo v višini kreditne sposobnosti hiše, bi se morala najti sredstva iz drugih virov, to je iz stanovanjskega sklada, ki naj bo namenjen tudi za obnovo stanovanjskega fonda. Na tej osnovi je stanovanjska skupnost v Ribnici začela reševati najnujnejše primere. Na njeno pobudo so začeli obnavljati 3-nadstropno zgradbo, ki jo imenujejo anebotičnika in v kateri štiri družine že več let živijo brez vode in stranišč. Pri reševanju teh problemov naj ne bi sodelovali le prizadeži: to bi morala biti skrb širšega kroga ljudi, saj gre za ljudsko premoženje — stanovanja, ki nam jih tako primanjkuje!

Prvi koraki krajevnih skupnosti

Letne konference Socialistične zveze v ribniški občini so bile zelo uspešne. Temeljito so bila obravnavana razna vprašanja, skoraj povsod pa so spregovorili o komunalnih zadevah. Konference so pripravile tudi veliko gradiva za krajevske skupnosti. Socialistična zveza je bila osnovna gibalna pri ustanavljanju krajevnih skupnosti, katerih je v ribniški občini že več. Ponekod so se svetje te skupnosti že oblikovali, drugje pa jih bodo sestavili v kratkem. Zdaj je naloga SZDL, da kolikor more podpre prve korake v dejavnosti krajevnih skupnosti. Priprani smo, da bodo odbori Socialistične zveze delavnega ljudstva tako tudi storili.

—R—

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: DOLENJSKI LIST si naročite na svoj naslov!

Zimsko veselje v Ortneku

Predzadnjo nedeljo je dom puljske mladine zopet oživel. Prišlo je okrog 100 mladih ljudi, željnih bele opojnosti, ki jo v Puli pogrešajo. Zelimo jim, da bi se nasankali, nadržali in nasmučali in z lepimi vtisi in spomini odšli nazaj na morje, kot glasniki zimskega turizma v tem predelu Dolenjske.

ZAKAJ TAKO POČASI?

Evidentiranje kandidatov v ribniški občini žal še vedno zaostaja — V nekaterih volilnih enotah bo treba predlagati še več kandidatov, da bo izbira lahko boljša!

Ena glavnih ugotovitev članov volilne komisije pri občinskem odboru Socialistične zveze v Ribnici na zadnjem posvetu prejšnji ponedeljek je bila, da evidentiranje kandidatov za odbornike občinske skupščine poteka še vedno preveč počasi. Doslej so prve kandidate evidentirali in poslali predloge komisiji samo v volilnih enotah Gorenja vas, Hrovača, Ribnica II., Jurjevica, Dolenja vas, iz nekaterih drugih volilnih enot pa komisija še ni dobila obvestil. Zanimivo je, da je od vseh doslej evidentiranih predlogov menda samo ena ženska, nekaj kandidatov pa je starih že nad 50 oz. okrog 60 let. Komisija je sklenila, da je treba tudi doslej sicer »mlado« skupščino (povprečna starost odbornikov je okrog 35 let) še pomlajevati, potrebnih je več žena in več odbornikov z višjo izobrazbo (prav v tem pa dosedanja skupščina »šepa«).

Ko so člani komisije kritično ocenjevali doslej evidentirane kandidate, so ugotovili, da bodo morali volivci v nekaterih volilnih enotah predlagati še več kandidatov, da bo možna boljša izbira in če bomo hoteli zagotoviti čim boljši sestav skupščine.

Evidentiranje dokaj slabo poteka v delovnih organizacijah, kjer bo treba spodbuditi sindikalne podružnice in organe samoupravljanja. Na tem sestanku so se tudi dogovorili, da bodo poslali odprto pismo vsem odborom krajevnih organizacij Socialistične zveze, sindikalnim podružnicam ter drugim društvom in organizacijam, naj aktivneje posežejo v predvolilne priprave, predvsem pa naj na svojih sestankih evidentirajo čim več kandidatov za občinsko skupščino. V volilnih enotah, kjer evidentiranje posebno slabo poteka (Nemška vas-Otavice, Gorenja vas, Slatnik-Sušje-Zlebič-Gorenji Lazi, Zamostec in okolica ter Zimarice) pa bodo poskusili z anketo. Na seji komisije so se že dogovorili za tekst ankete, ki jo bodo v najkrajšem času razposlali številnim občanom v teh vaseh. Volivce v naštetih vaseh ob tej priložnosti prosimo, naj anketo vzamejo resno in preko nje predlagajo kandidate za občinsko skupščino, anketne lističe pa čim prej vrnejo.

V ponedeljek so člani volilne komisije obravnavali tudi doslej zbrane predloge za zvezne, predvsem pa republiške poslance. Za republiški zbor so doslej evidentirani naslednji: Lojze Kersnič, Lojze Petek, Janez Rigler in Francka Strmole, za republiški gospodarski zbor Lojze Lesar — direktor Bresta Cerknica, za kulturno-prosvetni zbor pa Anton Kebe, Vinko Knol in Viljem Merhar.

Ogledali so si Kočevje

Počitniška kolonija iz Pule, ki zima v Ortneku, si je ogledala Kočevje, ki slovi kot eno najpri- kupnejših mest v Sloveniji. Z zanimanjem so si ogledali telovadni dom, ki je kot najodobnejše opremljen objekt znan po vsej naši državi. Po krasnih prostorih, knjižnicah in družabnih prostorih nas je popeljal neumorna telesno- vzgojni delavec Andrej Arko in nam v lepih besedah orisal zgodovino doma in športa. Gostje so se podrobno zanimali za vse in to. Arko jim je z veseljem odgovoril in jim dal kup koristnih nasvetov. Predstavniki puljske mladine so se z navdušenjem vpisali v knjigo obiskovalcev. — Tov. Arko je doslej pulski mladini vsako leto rade volje razlagal podrobnosti tega objekta, za kar se mu mladina zahvaljuje in želi skorajšnjega svidenja.

Ogledali so si tudi mestni muzej, ki hrani bogate spomine na borbo Kočevske v zadnji vojni, obdobju pa so spomenik na Trgu svobode, ki poudarja pomen žene-borke.

Vrsta zanimivih filmov — po izbiri

Delavska univerza v Ribnici je za sezono 1965 sklenila s Sava in Vesna filmom v Ljubljani pogodbo za dobavo sedemnajstih filmov, ki jih bodo redno, vsake štiriindvajset dni, predvajali po raznih krajih v občini. Nedavno so poslali vsem krajevnim organizacijam Socialistične zveze vabila, naj zberejo filme, ki bi jih radi videli v njihovih krajih. Delavska univerza bo predvajala naslednje filme: Senec, Neznanci iz New Expressa, Tigrov zaliv, Ograda, Dama s psičkom, Noč v Rimu, Pastir Kostja, Apartma, Oboževana Julija, Na ulici ni dreves, Vojna se nadaljuje, Profesor Mamlock, Srečno, Kekec, Nenapovedan sestanek, Matj Ivana Angelska, Nedolžni čarovniki in Moj mlajši brat.

Veliko novega so videli tudi v podjetju Itas, ki postaja največji in najuspešnejši kočevski kolektiv. V. P.

SAP nima posluha za Ortnek

Obljubljenega voznega reda, ki je nujno potreben, še vedno ni, pa čeprav to vidijo tudi sprevodniki. Dosedanje postajališče naj se prestavi k vaški gostilni na stari vaški cesti. To je želja vseh prebivalcev. Mnogi pravijo, da bi se to res lahko uredilo, posebno še, ker so to storili tudi na Turjaku, kjer je manjši promet. Prav tako bi tudi gostilna in trgovina imeli več prometa!

Čemu služijo strašilne pištole?

V nedeljo, 17. januarja zvečer, so razposajeni mladenci, ki so prišli iz gostilne na Bregu pri Ribnici, streljali s strašilnimi pištolami.

Sofer momoidočega avtomobila je v bojazni, da so strel iz ostrega orožja, dogodek javil LM, ki je takoj ukrepala in kršitelje nočnega mira in varnosti na javnem prostoru kmalu izsledila. To vendar ne gre! Tudi strašilno orožje ima svoj poseben namen in sodi le v roke treznim in pametnim ljudem.

Taki podvig so vsega obsoja- nja vredni, kršitelji pa spadajo pred sodnika za prekrške!

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

Tudi ta dva sta jo s sankami ubrala tja v breg. Razgibala se bosta in naučila svežega zimskega zraka. Mladce je letos čakala na sneg malce dlje kot prejšnja leta, no kljub temu pa ga je zdaj v času zimskih počitnic dovolj za smučarje in sankarce (Foto: Polde Grahek)

Kolumbi dolenjskega podzemlja na občnem zboru

Po zaslugi kluba Vinka Padersiča Batreje, ki združuje okoli 30 novomeških jamarjev, je bil v bližnji preteklosti raziskanih dobrih del dolenjskega kraškega podzemlja, jamarstvo pa je postalo panoga, ki so jo začele nekatere občine gromotno podpirati. Spodbudno je prizadevanje krške občine, ki bi rada usposobila za turizem Kostanjevsko jamo. K ureditvi te kazišče jamo so do zdaj največji delež prispevali novomeški jamarji, ki so ja-

mo tudi prvi raziskovali. Srečanje s to jamo je bilo zanje tudi prvi poskus samostojnega odkrivanja podzemlja in prav tu se začne njihovo pot v smotno raziskovanje kraškega sveta širom po Dolenjski.

Kolumbi dolenjskega podzemlja, kakor lahko imenujemo novomeške jamarje, so do zdaj izvedli vrsto pohodov v brezna, v kateri si upajo res le najbolj pogumni. Pogumni je veliko med mladino, zato ni slučaj, da so

pristali jamarstva zlasti mladi ljudje. Zanimanje za jamarstvo je vedno večje, tako so že lani ustanovili v Kostanjevici sekcijo kluba, ki šteje 50 članov, na občnem zboru kluba 24. januarja pa so sklenili, da bodo podprli spodbude za ustanovitev jamarске sekcije v Črnomlju. V Beli krajini, ki je izrazito kraška, je zelo veliko večjih in manjših jam, v katere še ni stopila človeška noga.

Kot so povedali na občnem zboru, bodo letos začeli jamarje tudi znanstveno raziskovati, se pravi, da jih bodo morali ugotavljati njihov nastanek in sestavo kapiških in drugih tvorbo. To bo delala posebna skupina jamarjev, ki se bo ustrezno pripravila na tečajih in seminarjih. Nabavili nameravajo tudi nekaj pri pomočkov za spuščanje v večje globine, kot je bilo do zdaj možno. Jamarjski pohodi pa bodo namenjeni zlasti odkrivanju in raziskovanju notranjosti Gorjanove, roške ga hribov in drugih kraških predelov. Poleg tega bodo sodelovali pri raziskavah podzemnega toka Radešice in območja ponikalnice Temenice od Mirne peči do Luknje.

stične stranke. Profesor Flechtelheim, ki je bil glavni ameriški tožilec na mirnem procesu zoper vojske zločince, poudarja, da med sodniki, tožilci in visokimi policijskimi funkcionarji nenehno odkrivajo bišve naciste, ki so odgovorni za množične pokole. Toda oni še napačno jih upokojuje. Profesor Flechtelheim nadalje opozarja, da iz zahodnonemške ustave potaši izginja rsa demokratična vsebina.

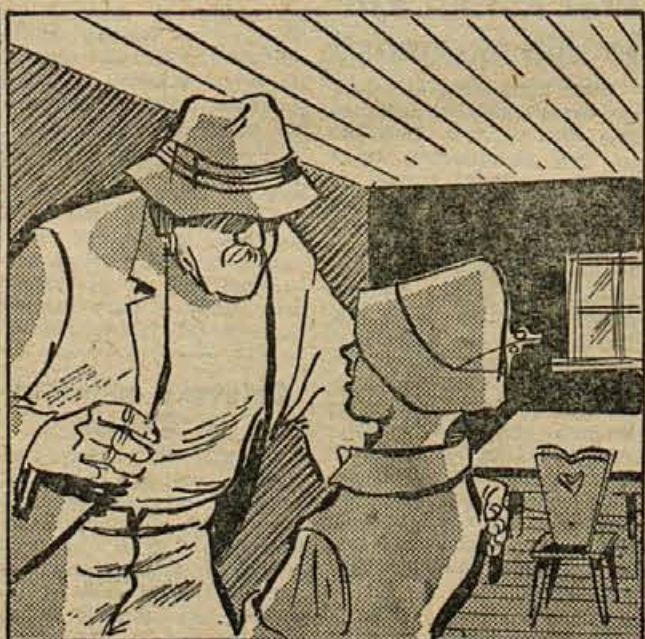
40 zahodnonemških federalnih sodnikov - nacistov

Doktor Ossip Flechtelheim, profesor političnih znanosti na zahodnonemškem svobodni univerzi trdi v članku, ki ga je objavil zahodnonemški časopis Spandauer Volksblatt, da je bilo 40 do 48 sodnikov zahodnonemškega federalnega pravosodnega sodišča članov nacistične stranke.

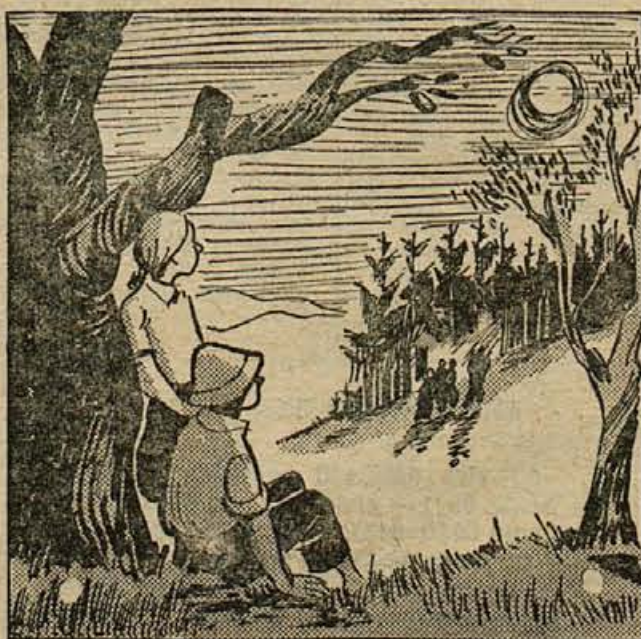
VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★

13. — »Hej, očka, kje imate Jaka?« je Noč vprašal Smonkarja, ki je bil stopil na prag. »Šel je v Gornji grad po bika.« — »Bika?« — »Ja, gornjegrajski župan ima še enega bika, pa smo pomislili, da bi nam bolj koristil kot njemu. Koga pa vodiš s seboj?« — »Rusije. Pobegnile so iz taborišča na Koroškem. Grejo z menoj na osvobodeno ozemlje na Dolenjskem,« je rekel Noč in ponudil Smonkarju cigaro.

14. — Noč je stopil v hišo in se že med vrati široko smejal: »Mati, gancev nam boste skuhali!« — »Ej, to bo pa težko šlo,« je dejala Smonkarica. »No, bo pa kislilo mleko tudi dobro!« Ko je Noč postregel svojo skledo kislega mleka, se je obrnil k Smonkarju: »Ko bi vedel, kako je okrog postojanje na Črnicu!« Smonkar je poklical Rudija. »Steci na Črnilce in poglej, kaj počnejo Nemci. Hitro!«

15. — Čez dobro uro je bil Rudi nazaj: »Pred postojanko so, menda pijani. Koljejo prašiča, ki so ga nekje ukradli. Danes že ne bodo šli v patrolo.« Ko se je zmrzilo, se je Noč s svojimi Rusinami napotil naprej. Rudi in Francka sta gledala za njimi, ko so se počasi vzpenjali v breg. »Si čula, kako je pripovedoval?« je dejal Rudi. »To ti je kurir, od Koroške do Bele krajine, pa čisto sam hodil.«

16. — Bil je že trd mrak, toda domačega sina Jake še vedno ni bilo iz Gornjega grada. Rudi se je ponudil, da ga skupini, ki je šla po bika nasproti in da bo brž sporel, če bi bilo kaj narobe. Smonkar je okleval, toda Rudi je vztrajal pri svojem. »Pot dobro poznam. Novec ni nikjer blizu, zares se mi ne more nič zgoditi zares ne,« je dejal, stekle po hribu in kmalu izgubljeni v trdi temi.

„Dolenjc“ si je sam najbolj pomagal!

Govorita vam: JOŽE TOPOLOVŠEK in JOŽE ŠKRLEC, dva redarja v akcijah za pridobivanje novih naročnikov Dolenjskega lista, do česa glasila SZDL — Oba menita, da bi na kočevskem in ribniškem kotičku, kar kaj pridobila 500 novih naročnikov in pristala moped...

Da dobre izkušnje ne morejo škodovati, je stara modrost in prav zato smo obiskali naša rekorderja: Jožeta Topolovška, pismonošo iz Brestanice, ki je v zadnji akciji Dolenjskega lista pridobil kar 403 nove naročnike, ter Jožeta Škrleca, prej pismonošo v Jesenicah na Dolenjskem, zdaj upravnika tamkajšnje pošte, ki je v akciji 1962/63 pridobil 308 novih naročnikov našega lista. V dnevi, ko se živahno tekmovanje med pismonošami posameznih pošt in med krajevnimi organizacijami SZDL, že kar lepo odvijata (saj gre za moped, za več transistorev in za televizor, kar vse smo objavili za nagrado!) smo naša rekorderja pobrali: — Povejte kar se da po domače, kako ste pridobili toliko novih naročnikov?

Pi, vso možnost imas, če drugega ne, transistor lahko dobiš. Na njeno vztrajno prigovarjanje sem se odločil. Neke sobote sem polkusi na Črniku, že potem, ko je pokojni Radmilč iz Vinice obljubil, da bo moped njegov... Na Črniku je 25 hiš, trije ali štirje naročniki vsakega lista so bili takrat tam. Začel sem kar pri prvi hiši, tam so že imeli »DELO«, pa nisem nič opravil. Pri drugi, tretji, četrti, peti in šesti hiši sem brez težav dobil pet naročnikov. Na Koritnem isti dan spet 5, na Ponikvi je tudi šlo brez težav, tako da sem jih že prvi dan dobil kar 26

Jože Topolovšek, pismonoša iz Brestanice

»Ljudje radi bero, ker veliko o njih pišete!«

Jože Topolovšek nam je povedal takole:

— Ljudje v našem koncu niso imeli veliko časnikov. Celjski tednik so takrat močno odpovedovali, po vseh hišah pa me dobro poznajo. Res, moram reči, da ni bilo težko! Šel sem od hiše do hiše, povprašal, rekel besedo ali dve, pa so ljudje vzeli. Tam, kjer niso hoteli slišati prvič, sem poskušal še v drugič, pa tudi tretjič, če ni šlo drugače.

Ljudje radi bero Dolenjce, ker veliko pišete o njih! Pred akcijo se je na našem koncu sukalo okrog 100 naročnikov, no, jaz pa sem dobil še 403!

»Moj najboljši priprošnjik je bil — „DOLENJC“ — sam!«

Zdaj pa prisluhnite odgovoru Jožeta Škrleca:

— Ja, Dolenjski list pa ima zdaj pri nas res skoraj vsake hiše! Tudi odpovedi ni bilo, tako da lahko rečem, da se »Dolenjca« ljudje krepko držijo. Kako je bilo z akcijo, vas zanima? Na koncu koncov nisem niti računal, da bom kaj dosegel. Fanika Jež, takratna upravnica naše pošte, pa me je le nagovarjala: »Pe-

zemi ga, France! Ce ga ne enkrat brati, ga kar odloži!« — »Kolikokrat se sosedo na mizi, jaz pa ne morem brati!« je pripovedoval marsikdo. Vsaka beseda nekaj zalegal!

Konita Jože Topolovšek in Jože Škrlec sedanjih akcij

La, si mislite, da naših rekorderjev nismo mogli šteti brez radovednosti, kaj sodita o akciji in če bi se takoj odločili. Mora da sta oba odgovorila popolnoma enako: »Če se še lotil akcije? Če bi imeli možnost, bi se je prav gotovo! Če pa me spustite, bi jih tam kar kol kakšnih 500 novih,

Jože Škrlec, prej pismonoša pošte Jesenice na Dol., zdaj upravnika tamkajšnje pošte

ker je slišati, da vaš list tam ni posebno razširjen. Tako sta menila oba. Upajmo, da jima bodo PTT uslužbenci iz občin Kočevje in Ribnica odgovorili v jeziku naše akcije: iz vsake občine vsaj s 500 naročnicami!

MILOŠ JAKOPEC

agrade tedna: na Senovo, v Vinice in v Groblje!

Med 217 novih naročnikov zadnjega tedna je torej opoldne spet posegla dobra Sreča in delila 2 knjižni ter eno denarno nagrado:

1. Maks Pečnik iz Reštanja 14. p. Senovo — dobil za podpisano naročnico št. 2487 prvo gradno tega tedna: 2500 dinarjev;

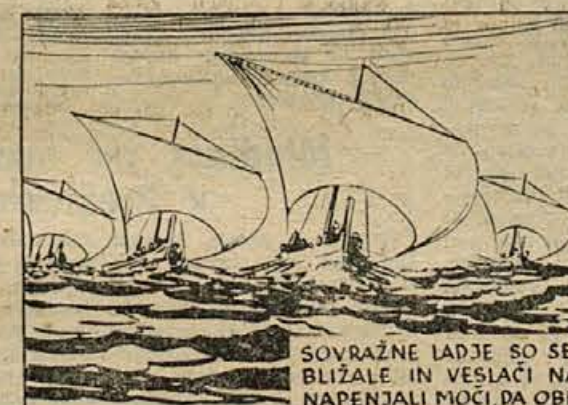
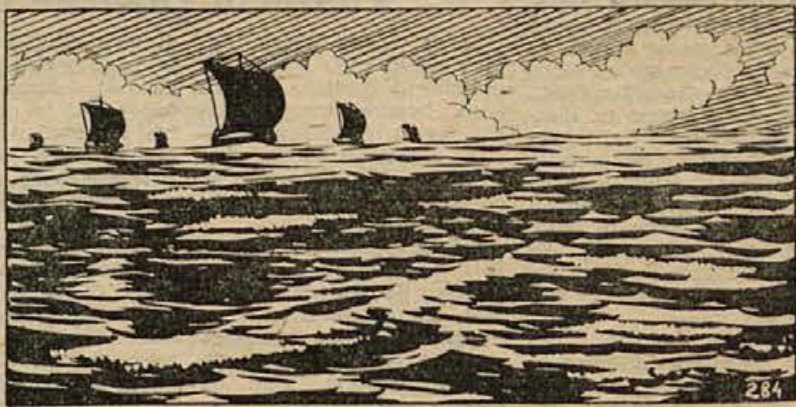
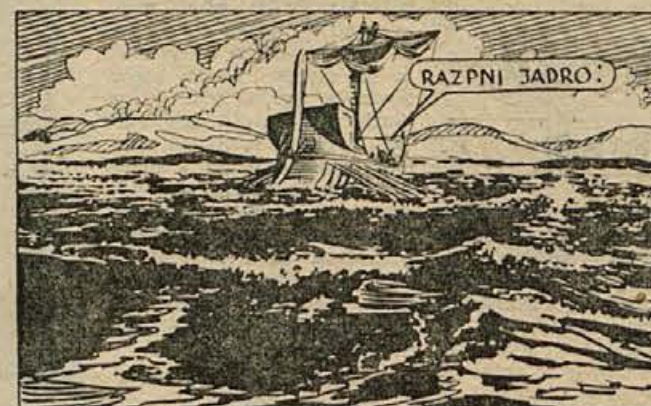
2. Janez Prijatelj, kmet iz Vinic 30. p. Sodražica — bo dobil dve lepi povesti Dolenjske zabave (na Dol. list ga je naročil res dober prijatelj);

3. Olga Kovačič iz Grobelj 8 pri Senterneju — bo prav tako dobila dve lepi knjigi naše domače Dolenjske založbe (njena naročnica: št. 32, pridobil pa jo je pismonoša Jože Radeček).

Naročnikom v prihodnjih tednih pripravljamo nekaj prijetnih presenečenj — vsi novi naročniki pa hkrati tekmujejo tudi za TELEVISIJSKI SPREJEMNIK, ki čaka na tisto KRAVNO ORGANIZACIJO SZDL, ki bo na svojem dročju do konca februarja pomagala zbrati največ novih naročnikov na naš domači krajinski tednik!

Saša Dobrila:

ARGONAVTI

SMEH STOLETIJ

Demosten je presenetil tatu pri delu. Tat se je začel opravičevati:

»Oprost, nisem vedel, da je to tvoja lastnina!«
Veliki govornik je odvrnil:
»To si pa gotovo vedel, da tu ni nič tvojega.«

Anekdote z Britanskih otokov

Henrik VIII., ki je dal dve izmed šestih soprog, kolikor jih je imel, obglaviti, se je po smrti Ane Boleyn potegoval za roko milanske vojvodinje Kristianije. Vojvodinje seveda tako sorodstvo ni posebno veselilo, zato je kraljevemu odposlancu odgovorila:

»Povejte njegovemu veličanstvu, da imam samo eno glavo, ki jo povrh tega nujno potrebujem.«

Dvorni norec kraljice Elizabete si je marsikdaj privoščil kako grobo šalo, zato ga je kraljica odpustila.

Ko jo je minila prva jeza, se ji je norec zasmilil in ga je spet poklicala na dvor. Ob tej priložnosti ga je na pol zares in na pol za šalo vprašala:

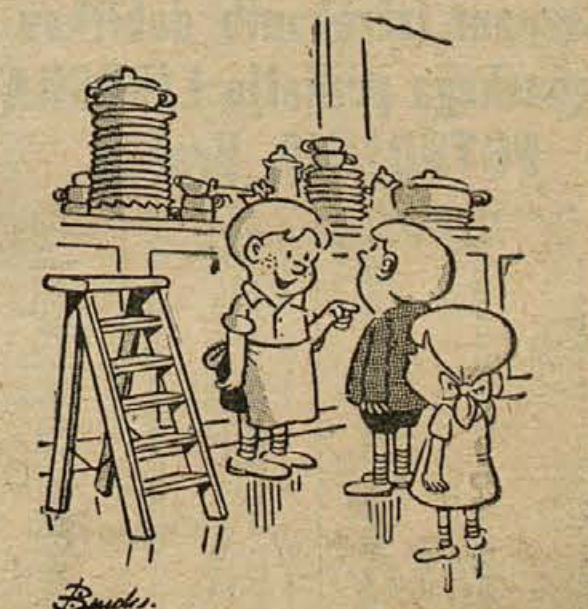
»No, ali misliš tudi v prihodnje raznašati po svetu moje napake in slabosti?«

»Nikoli več, vaše veličanstvo!« ji zatrjuje norec. »Čemu bi neki raznašal stvari, ki so znane že vsemu svetu?«

Spanskega viteza Villa Mediana, ki se je s svojimi sposobnostmi na angleškem dvoru posebno odlikoval, je kraljica Elizabeta izrecno pohvalila in ga naprosila, naj ji pove ime ženske, ki jo ljubi, da bi mu pri tem kako pomagala.

Vitez se je branil, češ da je to nevarno in jo prosil, naj mu dovolji, da pošlje samo njeno sliko. Kraljica je v to privolila.

Naslednjega dne ji je poslal vitez Mediano zapечат zavoj, v katerem je bilo zrcalo. V njem je kraljica uzrla predmet njegove ljubezni.

— Torej dobro: pomil bom posodo, ti jo boš porisal. Evica bo pa odnesla črepinje...

Hmeljarstvo - najdonosnejša kmetijska panoga

Sadna drevesnica na Blanci — največja v Sloveniji

Občinska skupščina v Sevnici bo na eni izmed prvih sej razpravljala o predlogu za združitve obeh kmetijskih zadrug v eno kmetijsko organizacijo. Zadruga bo imela po združitvi 5 ali 6 ekonomskih enot z obrati v celotnem okolju.

Zadruga »ZASAVJE« ima zdaj štiri proizvodne enote. K ekonomski enoti v Sevnici spadata sadni nasad in vrtarija, stohektarska sadna plantaža v izgradnji v Canju in sadna drevesnica na Blanci. Ta drevesnica je največja v Sloveniji. Na površini 5 hektarov vzgojijo zdaj okrog 100.000 sadik, v naslednjih letih pa bodo to število povečali na 300.000. Za vzgojo teh sadik je klima zelo ugodna in prav tako tudi zemlja.

K ekonomski enoti Boštanj prištevajo živinorejski obrat v Boštanju, hmeljski obrat na Kopolju ter hmeljski obrat v Loku. Hmeljarstvo je najbolj donosna panoga, zato bodo hmeljišča še razširili. Zdaj jih imajo 20 hektarov in za toliko bodo povečevali njihove površine leto za letom, dokler ne bodo obsegale 100 ha.

Tretja ekonomska enota sevniske KZ združuje komercialno dejavnost, dve trgovini z reprodukcijskim materia-

lom, odkupno dejavnost, tržno kooperacijo, mesnice s klavnico, transport in mehanično delavnico. K četrti ekonomski enoti spada uprava s hranilnico in posojilnico. Z združitvijo s Kmetijsko

zadrugo Šentjanž se bo število proizvodnih enot še povečalo. KZ Šentjanž se ukvarja z gojitvijo hmelja, z vinogradništvom, živinorejo in predelovanjem mesa v mesne izdelke.

Poklicna gasilska četa v Brežicah?

Na 83. rednem letnem občnem zboru PGD Brežice je predstavnik občinske gasilske zveze Brežice tovariš Jurkas izročil brežiškim gasilcem zvezno odlikovanje — Zlato zvezdo I. stopnje za dolgoletno požrtvovalno in humano delo.

Poveljnik gasilskega društva je v poročilu med ostalim povedal, da so brežiški gasilci lani intervenirali v petih požarih izven njihovega območja in v enem na njihovem področju. Tudi ob katastrofalni poplavi niso sedeli križem rok: mokri in premrazeni so sodelovali pri reševanju vse dni in noči, dokler so razdijane vode ogrožale poplavljen področja. Te humane akcije se je udeležilo 56 članov.

V razpravi so se dotaknili tudi ustanovitve poklicne gasilske čete v Brežicah. Taka četa je v našem mestu vse bolj potrebna, če pa je zara-

di finančnih težav ne bi bilo mogoče sestaviti, je nujna vsaj dežurna služba šoferjev, ker jih prav v kritičnih trenutkih navadno ni doma. Potrebna je tudi razširitev gasilskega doma.

Komandir Ljudske milice Brežice je v svojem govoru pohvalil brežiške gasilce za uspešno intervencijo v času poplavl. Dejal je tudi, da je razveseljeva prisotnost mladincev, ki smo jih na zadnjem občnem zboru pogrešali. Delu z mladino bo treba posvetiti še več pozornosti.

Brežiško društvo ima tudi častnega predsednika, tovariša Franja Zorka, ki je požrtvovalen gasilec že od leta 1923. Bil je predsednik društva od 1932 do 1941 in spet od 1957 do 1963, ko je bil proglašen za častnega predsednika. Bil je tudi prvi predsednik in organizator Občinske gasilske zveze. To-

Piroški potok še ni ukročen

Na Dolnji Pirošici še vedno poplavlja Piroški potok polja in ceste. V Krko zavije kar po poljski poti in se ne zmanja za strugo. Vedno znova povzroča škodo, zato bi ga ljudje radi ukrotili. Potrebno bi precej finančnih sredstev, ki jih sami ne bi zmogli. Morda bo lahko kaj prispevala za te namene krajevna skupnost oz. občinska skupščina. Prebivalci ne bi radi več dolgo čakali. Menijo, da je regulacija potoka zelo nujna, saj jim vsako deževje prinaša samo škodo.

V parku pri brežiškem gradu je priljubljeno sankališče za otroke. Vsak dan se že dopoldne zberejo tam in potem njihov živah ne potihne do večera

NOVO V BREŽICAH

■ Delavsko prosvetno društvo Svoboda BRATOV MILAVCEV iz Brežic bo letos slavilo 10. obletnico obstoja. Člani društva so se v torek zvečer zbrali v dvorani Opekarnice in pregledali uspehe dosedanjega dela. Sprejeli so program za jubilejno leto in se odločili, da bodo praznovanje desetletnice združili s proslavo občinskega praznika v jeseni 1965. Društvo je bilo vsa ta leta zelo delavno. Lahko bi napravilo še več, če bi imelo na razpolago primernije prostore za vaje in sestajanje. Samo dvorana in oder sta premalo.

■ Pošta v Brežicah je končno le dobila ustrezne prostore. V preurejene urade so se začeli vseljevati ta teden. Razporeditev sedanjih prostorov je mnogo bolj primerna od nekdanjih in tudi udobnejši so. Delo bo šele sedaj lahko normalno steklo. Tega se veselijo uslužbenci pa tudi stranke. Uradna otvoritev bo pozneje.

in je napovedujejo hkrati z otvoritvijo nove avtomatske telefonske centralne.

■ Minuli četrtek je trgovska podjetje LJUDSKA POTROŠNJA povabila v Brežice pevce popevk, ki so imeli dva nastopa v Prosvetnem domu. To so bili Irena Kobont, Katja Levstik, Barbara Jarc, Ivanka Kraševac, Stane Mandl in Rafko Irgolič. Spremljal jih je ansambel Doma JLA. Prireditelj je bila združena z razglasitvijo nagradnega žrebanja LJUDSKE POTROŠNJE. Privabila je polno dvorano gledalcev, veliko ljudi pa je spremljalo njen potek po radiu.

■ Trgovine z otroškimi igračkami si še niso opomogle od novoletnih nakupovalnih mrazov. Zlasti dobro sta bili založeni obe trgovini, zdaj pa so police malene prazne. Igrač je zmanjkalo tudi v večjih krajih. Tako na primer niti v Brežicah niti kje drugje ni mogoče dobiti poučnih igrač s tehničnega področja, kakršne izdeluje tovarna igrač MEHANOtehniKA v Izoli.

Naročite si Dolenjski list na domači naslov!

V Vitovcu so zgradili vodovod

V zaselku Vitovec nad Velikimi Malencami pri Brežicah so imeli že dalj časa težave s pitno vodo. Studenec se jim je skalil, ker ga je zalila gnojnica. Vodo so odtlej morali nositi v brentah in jo voziti iz zelo oddaljene grape pod Stankovim. Da bi se rešili odvečnih težav, so letos spomladi sklenili zgraditi vodovod. V grapi pod vasjo so našli nov izvir pitne vode, preiskave pa so pokazale, da je voda užitna.

Težave so se začele, ko so pričeli delati. Vitovec je žal le zaselek s petimi hišami, zato je primanjkovalo delovnih rok. Na prošnjo vodovodnega

odbora jim je priskočila na pomoč občinska skupščina Brežice, ki jim je z 250.000 dinarji posojila omogočila nakup cementa in vodovodnih cevi. Nadalnjih 80 tisočakov so si sposodili pri podružnici SZDL v Velikih Malencah. Nad zaselkom so zgradili 250 hektolitrski zbiralnik, ki se polni s pomočjo 36 metrov niže ležeče črpalke. To pogarja enofazni elektromotor, ki ima tri konjske moči. Seveda so morali še prej napeljati elektriko do črpalke. Iz zbiralnika so si razpeljali vodo v stanovanja in gospodarska poslopja. V soboto, 5. decembra, so prvič preizkusili

črpanje vode. Z zadovoljstvom so ugotovili, da je napeljava v redu in da tudi črpalna brezhibno dela.

Vrednost vodovoda cenijo na 1.700.000 dinarjev. Ker so večino del opravili sami in so le najnujnejša strokovna dela prepustili strokovnjakom, jih je veljal vodovod le okoli 700.000 dinarjev. Največ zaslug pri gradnji ima tovariš Ivan Galč iz Vitovca, ki je vodil vsa dela in tudi sam prispeval največ sredstev. Svečana otvoritev vodovoda je bila v soboto, 12. decembra popoldne. Nanjo so povabili tudi predstavnike občinske skupščine iz Brežic, ki so njihova prizadevanja z velikim razumevanjem podprli.

Vodovod v Vitovcu je lep primer, kako se lahko lotimo navidezno nerešljivih težav, če je med ljudmi dovolj volje, slege in pripravljenosti za sodelovanje! S. F.

Kapelčani, ne pozabite na zbor volivcev!

V petek, 29. januarja, bo v osnovni šoli v Kapelah zbor volivcev za naselja Kapelce, Vrhje, Jareševce, Rakovec, Slogonsko in Zupelevec. Na zboru bodo govorili o ustanovitvi in pomenu krajevne skupnosti, izvolili pa bodo tudi svet KS. Prav tako bodo volili predstavniške organe in evidentirali kandidate za volitve.

O pomenu krajevne skupnosti bo spregovoril uvodni referat. Občani, udeležite se zbora volivcev!

Mladinci na seminarju v Brežicah

Pionirji iz odreda Avgusta Kržišnika na osnovni šoli II v Brežicah smo pretekli teden v okviru jugoslovanskih pionirskih iger, ki so letos posvečene 20-letnici osvoboditve, povabili na obisk bivše partizanske borbe. Obiskala sta nas Franc Butara in predsednik občinske skupščine Milan Sepetavc. Tov. Butara nam je pripovedoval o bojih Gorjanskega bataljona, tov. Sepetavc pa o svojem ilegalnem delu v Zagrebu. Poslu-

šali smo ju z zadržanim dihom in ju prosili naj nas še obiščeta, saj sta nam tolikrat povedala le drobec iz bogastva svojih partizanskih doživljajev. Za 8. marec letos tma-mo v programu srečanje z ženami borkami iz NOB. Pri uredništvu programa jugoslovanskih pionirskih iger nam pomaga ves učiteljski kolektiv naše šole, glavno skrb pa ima tov. profesor Miloš Oršanič.

Pionirji osnovne šole II.

V Račji vasi in Borštu ne slišijo radia

V Račji vasi, Borštu in Dolnji Prirošici bi radi v novem letu pojačali električno napeljavo. Tok je slab, tako da niti radia ne slišijo. Pa tudi sicer so za marsikaj prikrajšani. O tem so že obvestili občinsko skupščino ter za-prosili za pomoč. Upajo, da bo odgovor pritrđen.

BREŽIŠKE VESTI

Seznam izžrebanih dobitkov trgovskega podjetja LJUDSKA POTROŠNJA, Brežice

Tek. št.	Serijska št.	Št. kupona
1	07	532
2	05	2020
3	08	2014
4	14	2849
5	12	3121
6	15	1131
7	02	37499
8	07	4592
9	12	2239
10	02	22579
11	02	36699
12	11	1793
13	05	4997
14	02	36743
15	15	4669
16	03	1489
17	05	3037
18	07	108
19	11	3897
20	02	3460
21	06	882
22	04	1077
23	02	35213
24	15	2619
25	12	1113
26	03	710
27	02	26639
28	14	367
29	02	32411
30	07	400
31	13	3548
32	04	46
33	02	2916
34	03	4347

35	10	3103
36	06	1375
37	09	773
38	02	35316
39	12	4779
40	03	897
41	04	1052
42	02	23220
43	08	2790
44	03	4472
45	06	3654
46	07	4319
47	12	892
48	09	2623
49	09	4708
50	09	336
51	04	283
52	05	1385
53	11	4120
54	03	2965
55	08	4102
56	08	2940
57	11	3951
58	11	3623
59	15	1122
60	14	2712
61	13	4097
62	12	1032
63	02	38570
64	03	4194
65	07	1839
66	03	4530
67	14	2848
68	14	4995
69	02	21051
70	02	33601
71	05	2255

72	02	31832
73	04	716
74	12	1118
75	05	880
76	07	148
77	05	2815
78	07	3752
79	02	36700
80	04	4440
81	15	4899
82	03	2962
83	02	33872
84	07	3466
85	07	51
86	07	2884
87	10	2186
88	06	2012
89	02	37203
90	03	3290
91	15	4643
92	07	4986
93	11	955
94	02	25185
95	04	1951
96	05	938
97	07	1277
98	02	21142
99	05	2536
100	14	875
101	02	23816
102	08	2463
103	04	4503
104	07	1467
105	10	4169
106	08	1690
107	11	1279
108	09	4753
109	02	27677
110	03	2215
111	04	868
112	08	3436
113	02	35770
114	07	473
115	02	27564
116	09	112
117	13	4530
118	03	1752
119	06	1421
120	14	1415
121	09	1791

122	11	712
123	09	389
124	05	4362
125	02	21428
126	02	23738
127	12	2572
128	05	3415
129	02	31967
130	04	3832
131	02	4564
132	09	1951
133	11	2320
134	09	1818
135	02	21227
136	14	4488
137	03	532
138	08	706
139	02	22644
140	12	2321
141	02	30191
142	02	38228
143	12	4139
144	08	1807
145	14	919
146	02	28116
147	02	31992
148	04	3300
149	02	28840
150	02	21459
151	05	4926
152	09	1773
153	05	1359
154	10	4945
155	02	35690
156	07	1612
157	03	2828
158	02	36589
159	09	1665
160	02	35091
161	02	20705
162	04	352
163	03	110
164	02	38708
165	07	1113
166	03	3473
167	12	3378
168	02	26105
169	06	1367
170	02	33632
171	06	1968

172	11	4732
173	03	1806
174	02	22339
175	07	102
176	09	4850
177	10	2681
178	06	3808
179	02	36958
180	06	3401
181	07	882
182	06	4414
183	07	4047
184	02	36954
185	09	2006
186	06	4251
187	15	1079
188	04	3814
189	05	4426
190	06	3589
191	12	250
192	08	4894
193	06	2401
194	02	33848
195	04	4577
196	02	32134
197	07	1538
198	05	2240
199	07	1835
200	11	2843
201	03	380
202	02	26428
203	05	1133
204	03	3158
205	07	2072
206	05	846
207	03	982
208	03	4548
209	04	3927
210	07	4229
211	02	21330
212	06	2941
213	02	22668
214	02	37364
215	08	3394
216	08	454
217	02	37750
218	02	37198
219	13	1929
220	02	20474
221	05	4446

222	14	949
223	02	21736
224	13	1991
225	12	3280
226	04	2851
227	03	3665
228	14	2927
229	06	3985
230	10	1229
231	05	2449
232	10	50
233	06	200
234	02	30961
235	06	2540
236	07	3312
237	02	20901
238	04	2325
239	07	3621
240	11	1800
241	03	4919
242	02	28348
243	05	4333
244	07	3914
245	02	35765
246	02	21272
247	07	4667
248	05	1196
249	08	3650
250	04	524
251	15	4050
252	12	344
253	11	895

Evidentiranje kandidatov v sevniški občini

Volivna komisija pri občinskem odboru Socialistične zveze v Sevnici ugotavlja, da so priprave na volitve zelo živahne in da se odvijajo v okviru sprejetih programov. Evidentiranje kandidatov se približuje koncu, čeprav s tem seveda ni rečeno, da občani ne bi mogli predlagati v evidentiranje še novih kandidatov.

Najbolj aktivne so bile pri evidentiranju organizacije Socialistične zveze na zborih volivcev, kjer je bilo danih največ predlogov. Skoro nič manj aktivni so bili mladinski aktivni in mladinski komiteji ZMS. Če pregledamo do

sedaj evidentirane kandidate, lahko rečemo, da smo pričakovali več aktivnosti od sindikalnih podružnic, zlasti pa še od samoupravnih organov in delovnih skupnosti podjetij in ustanov, saj je od tam zbranih premalo predlogov. Volivna komisija pričakuje, da bodo kandidate evidentirala še strokovna društva, uslužbenici občinske uprave, prostovoljni delavci, zdravstveni delavci in nekateri drugi kolektivi.

Doslej so bili v posamezne zbornice evidentirani naslednji tovarši in tovarišice:

V REPUBLIKI ZBOR REPUBLISKE SKUPSCINE: 1.

Jože Knez, 2. Vlado Senčar, 3. Vendel Ficko, 4. Maks Bile, 5. Niko Pečnik, 6. inž. Jože Špan, 7. Joško Drenek, 8. Ivan Močič, 9. Ivan Mirt, 10. Franjo Pipan, 11. Jože Bogovič, 12. Anton Majcen, 13. Franc Avsec, 14. Boris Kozamernik.

V SOCIALNO ZDRAVSTVENI ZBOR REPUBLISKE SKUPSCINE: 1. dr. Franc Humar, 2. Albin Zumer, 3. Franc Ogorevc, 4. Milan Levstik, 5. dr. Jurij Pesjak.

V ORGANIZACIJSKO POLITIČNI ZBOR REPUBLISKE SKUPSCINE: 1. Dušan Brelih, 2. Anica Vovk, 3. Marjan Gabrič, 4. Rudi Jonožovič, 5. Vojko Dvojmoč.

V OBČINSKI ZBOR OBČINSKE SKUPSCINE: 1. Franc Ogorevc, 2. Ivan Vovk, 3. Erika Kolman, 4. Alojz Flajs, 5. Jože Bavec, 6. Jernej Zupan, 7. Kristijan Jane, 8. Rudolf Kokove, 9. Franc Bizjak, 10. Jože Koper, 11. Ciril Brečko, 12. Alojz Petrič, 13. Alojz Zagoršek ml., 14. Bojan Novšak, 15. Alojz Lipar, 16. Alojz Zalašek, 17. Adam Mirtelj, 18. Martin Slapšak, 19. Franc Dolenšek, 20. Franc Mlakar, 21. Ivan Kožuh, 22. Martin Klemenčič, 23. Ivan Krajnc, 24. Rudolf Kantušar, 25. Jože Rak, 26. Ivan Vintar, 27. Leopold Krnc, 28. Franc Mrgole, 29. Leopold Veher, 30. Anton Kovič, 31. Alojz Mlinar, 32. Jože Močnik.

V ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI OBČINSKE SKUPSCINE: 1. Jože Gorenc, 2. Matija Blas, 3. Stanko Balce, 4. Julij Zgajner, 5. Jože Timer, 6. Ivan Zupancič, 7. Slavko Zakošek, 8. Drago Deželak, 9. dr. Franc Humar, 10. Albin Zumer, 11. Alojz Vidic, 12. Gvido Krevelj, 13. Alojz Zajdala, 14. Anton Stern, 15. Viktor Flis.

Sevniška lekarna slovi po tem, da je vedno dobro založena tudi z zdravili, ki jih primanjkuje. Pozna jo pacienti od Brezice do Hrastnika, Ljubljane in Jesenic na Gorenjskem. Skoraj ni dneva, da ne bi sprejeli kakšnega zunanega recepta.

Kmetje na Bučki bodo kupili traktor

Na zasebnih kmetijah, zlasti hribovskih, vedno bolj pogrešajo delovno silo. Marsikje ne morejo zemlje obdelati tako kot prej, ko jih je bilo pri hiši še posod dovolj. Male kmetijske mehanizacije žal še vedno primanjkuje.

Gospodarji z Bučke so o tem večkrat razpravljali na sestankih Socialistične zveze. Ko so ob takih priložnostih vsak po svoje modrovali, so prišli na misel, da bi si nabavili svoj traktor. Traktorista že imajo in preračunali so, da bi na ta način lahko hitreje in bolje opravili mnoga dela v svojem okolju, razen tega pa bi traktor posojali tudi drugim, da bi bil bolje izkoriščen. Na zadnji

konferenci SZDL so se odločili za nakup. Za kredit so naprosili kmetijsko zadrugo, ker sami nimajo dovolj denarja. Na pomlad bo torej njihov novi traktor že zoraal prve brazde. Zgled, ki so ga pokazali na Bučki, je vreden posnemanja. Vaški skupnosti bo traktor v veliko pomoč.

V Telčah zahtevajo telefon, saj imajo do pošte 7 km

Občani v Telčah nočejo biti več brez telefonske zveze. Zahtevo po napeljavi telefona utemeljujejo z veliko oddaljenostjo. V nujnih primerih si ne vedo prav pomagati, saj imajo do najbližjega telefona sedem kilometrov. Zvezo s Sevnico ali drugimi kraji jim lahko posreduje pošta v Trzinu, a pa je žal zelo oddaljena. Na zadnjem zboru volivcev so udeleženci povedali te svoje želje in izjavili, da so pripravljeni po svojih močeh prispevati za telefon. Zavedajo se, da bo za napeljavo treba precej denarja in da ga sami ne bodo mogli dovolj zbrati, zato prosijo za pomoč in razumevanje občinske skupščine. Odgovor bodo sprejeli verjetno že v januarju, ker bo občinska skupščina še ta mesec obravnavala želje in predloge, ki so jih občani izrekli na zborih.

V Telčah so potrebni tudi nove šole. O tem so razpravljali na zadnjem zboru, vendar letos na začetek gradnje

Seja oblastne volilne komisije v Sevnici

V torek, 19. 1. 1965, se je sestala na prvo sejo pod vodstvom predsednika Rajka Zupanca oblastna volilna komisija, katere naloga je predvsem ta, da bi bližnje volitve potekale kar najbolj zakonito. Prisotni so razpravljali o volilnih enotah, o voliščih in volilnih odborih. Sestavili so si tudi okvirni načrt dela.

Čebelarstvo zborovanje bo v nedeljo

Čebelarstvo družina Sevnica priredi v nedeljo, 31. januarja, ob 8. uri zjutraj v lovski sobi gostilne pri Lovcu čebelarstvo zborovanje z zanimivim predavanjem prof. Senegačnika iz Ljubljane o splošnih čebelarstvenih in bolezenskih preventivi pri čebelah. Obenem bo občni zbor družine oz. ustanovni občni zbor čebelarstva družina Sevnica. Do zdaj je družina spadala k matičnemu društvu Krško. V nedeljo pa bo, tako kot v Brezicah, ustanovljeno samostojno društvo, ki bo prilagojeno občinskim mejam. V tem okviru se bo pozneje verjetno ustanovilo še nekaj drušin.

Vabimo vse čebelarje iz Sevnice in okolice, da se udeležijo zborovanja!

Konferenca RK v Loki

Kljub slabemu vremenu se je konferenca, ki je bila predzadnja nedeljo, udeležilo precej ljudi. Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da je RK delal v težkih pogojih, ker ni imel tajnika. To mesto je šele novembra prevzela nova učiteljica tov. Klunova. Izvedli so več akcij: krvodajalsko, dan RK in protituberkulozni teden.

Le pobiranje članarine je v zastoju. Članstvo je izreklo priznanje Stanku Škočirju, ki je kot predsednik skozi vse leto nosil vso težo dela. Od odbornikov pa velja pohvaliti Janeza Strnišča, ki je v najvišjem naselju pridobil več novih članov. Tudi podmladek na osnovni šoli je dobro delal. V razpravi so predlagali, naj članarino poberajo do srede leta, naj omarice za prvo pomoč postavijo še na Bregu, Račici in zaradi raztresenosti še eno v Zirovnici, ostale tri pa naj se dopolnijo. RK in SZDL naj skupaj pripomoreta za lepšo ureditev naselja. Umesten je bil predlog, naj se za številne krvodajalce priredi dan krvodajalcev s strokovnim predavanjem in pogostitvijo in naj se izvede tečaj za nego bolnikov. Ob koncu so mnogi člani odkupili značke ob 20-letnici JRK. Po konferenci je delovni predsednik Ostrovršnik povabil navzoče na zakusko. Socialno potrebni so dobili tudi oblačila.

LE RAZGLEDANI UPRAVLJAVCI LAHKO ZARES DOBRO ODLOČAJO

Občinski sindikalni svet v Sevnici bo v sodelovanju z delavsko univerzo skrbel za sistematično izobraževanje upravljalcev. Za začetek so priredili seminar za predsednike delavskih svetov in upravnih odborov. Pozneje bodo povabili na seminarje tudi člane teh organov in sčasoma še ostale, ki trenutno niso izvoljeni vanje, a bodo prej ali slej prišli na vrsto. Za mladino načrtujejo organizirati posebne oblike izobraževanja, ker kažejo mladi člani kolektivov za takšno usposabljanje veliko zanimanja. To je razumljivo, saj brez potrebne znanja težko enakopravno nastopajo in odločajo.

Za usposabljanje upravljalcev bodo v Sevnici skušali uveljaviti stopenjsko izobraževanje. V enem seminarju ni mogoče obdelati vsega, kar potrebujejo za delo v samoupravnih organih. Zadnji seminar, ki so ga obiskovali predsedniki delavskih svetov, upravnih odborov in ekonomskih enot, je trajal dva dni. Udeleženci so bili zadovoljni, čeprav so imeli precej zahteven in natrpan program. V tem kratkem času so obdelali širšem delitve dohodka, probleme v zvezi s produktivnostjo, delovna razmerja, vloge in naloge samoupravnih organov in tehniko vodenja sestankov.

Nov cenik za dimnikarske usluge

Občinska skupščina v Sevnici je na svoji seji sprejela odlok o dimnikarskih storitvah. Za usluge, ki jih dimnikarji opravijo na zahtevo strank po rednem delovnem času, imajo zdaj pravico zahtevati za 50% povišano ceno. Sprememba tarif velja tudi za dimnikarske usluge, opravljene izven sedeža dimnikarskega rajona. V krajih, ki so oddaljeni 2 do 5 km, znaša pribitek k normalni ceni 20 odst., v krajih, ki so oddaljeni od 5 do 10 km, pa 30 odstotkov. Če znaša oddaljenost nad 10 km, potem se cena uslug poveča za 50 odst. Spremenjeni odlok bo prav gotovo pripomogel k boljši in hitrejši storitvi v dimnikarski stroki, česar dosedanje cene niso pospeševale.

JUTRANJKA je obdarila zunanje delavke

Sevniška konfekcija Jutranjka je ob novem letu priložnostno obdarila vseh 280 zunanjih delavk, ki šivajo po njenem naročilu. Delavke, ki prebivajo po Zasavju in celo v šavinski dolini, so bile darila zelo vesele.

S. SK.

Dopisujte v DOLENJSKI LIST!

SEVNIŠKI VESTNIK

272	02	31538
273	07	3048
274	02	37242
275	14	4026
276	03	4398
277	02	28244
278	02	37528
279	12	4052
280	03	1105
281	06	4781
282	07	4068
283	04	356
284	03	1294
285	03	4795
286	06	4947
287	10	3285
288	03	2394
289	06	2846
290	10	2321
291	12	2008
292	04	4166
293	12	303
294	02	22863
295	02	26455
296	14	1456
297	06	2281
298	03	3101
299	06	4835
300	02	35417

Dobitki po 5000 din:

301	04	14
302	05	2042
303	05	1296
304	11	3769
305	13	4322
306	02	28782
307	10	2502
308	09	4538
309	08	2809
310	07	2557
311	03	597
312	02	27232
313	03	3278
314	02	31643
315	15	597
317	14	4937
317	02	35123
318	03	2097

319	11	4063
320	06	2543
321	15	4934
322	02	31730
323	10	2145
324	10	3476
325	02	28039
326	02	28152
327	11	3912
328	06	3063
329	05	685
330	12	686
331	12	3798
332	05	3502
333	14	1043
334	12	227
335	06	4568
336	02	21242
337	08	2004
338	02	36860
339	02	32359
340	02	36450
341	05	2760
342	11	4747
343	03	543
344	02	20273
345	08	3896
346	07	4372
347	02	8724
348	02	27699
349	05	4949
350	03	2102
351	06	3009
352	06	544
353	14	2629
354	07	2803
355	02	8481
356	11	3603
357	06	2157
358	11	219
359	02	20805
360	05	1012
361	08	1029
362	14	3028
363	02	38350
364	04	4049
365	03	1595
366	08	1892
367	07	3100
368	08	4910

369	02	37366
370	11	2598
371	15	82
372	13	3349
373	02	27687
374	02	37388
375	07	216
376	08	87
377	10	843
378	08	1640
379	14	4332
380	08	2039
381	03	2825
382	02	3257
383	12	2147
384	03	3263
385	03	3795
386	09	140
387	02	26282
388	03	3517
389	05	4430
390	04	3358
391	14	467
392	07	2966
393	06	1610
394	12	4371
395	02	26010
396	07	685
397	02	36535
398	02	26360
399	11	3800
400	05	2682
401	02	20434
402	09	93
403	04	1615
404	11	30
405	02	25828
406	04	1303
407	05	3817
408	08	4784
409	03	2257
410	12	1924
411	11	2246
412	05	1036
413	14	4433
414	10	3637
415	08	4361
416	02	37905
417	10	1124
418	11	1674

419	15	4185
420	03	870
421	07	4008
422	06	2394
423	10	3849
424	07	2073
425	03	2874
426	14	388
427	09	1389
428	02	31222
429	02	30538
430	03	4210
431	05	2293
432	07	2339
433	02	37917
434	11	3982
435	03	3845
436	06	895
437	07	403
438	05	313
439	07	4681
440	03	1003
441	11	4580
442	12	836
443	13	1508
444	08	4231
445	05	2645
446	09	300
447	05	165
448	14	2620
449	02	29963
450	05	4193
451	02	36329
452	03	892
453	08	2919
454	11	2356
455	15	529
456	02	21400
457	05	4348
458	02	22233
459	04	3274
460	07	3654
461	02	27207
462	05	2352
473	02	30523
464	06	2631
465	04	2258
466	11	1448
467	03	1701
468	05	4480

469	02	32409
470	07	2907
471	03	1052
472	02	20376
473	10	3812
474	07	1584
475	07	270
476	12	3042
477	07	2800
478	02	23156
479	14	3396
480	02	21026
481	07	3951
482	05	3985
483	02	32623
484	13	1865
485	10	973
486	02	20240
487	02	28231
488	03	705
489	06	3035
490	02	37488
491	02	32831
492	13	1600
493	07	4308
494	02	38935
495	02	31332
496	05	2371
497	07	2417
498	04	1394
499	08	3760
500	08	3906

Dobitki po 10.000 din:

501	11	179
502	03	4415
503	07	2902
504	03	4557
505	02	36264
506	07	3904
507	07	4415
508	02	8351
509	07	585
510	14	2353
511	09	685
512	12	4088
513	06	1534
514	14	2590
515	02	36643

Dobitki po 20.000 din:

526	03	3730
527	07	103
528	14	284
529	02	35653
530	02	23173
531	06	2117
532	03	4751
533	14	2872
534	05	1215
535	07	2383

Število članov SZDL se je lani precej povečalo

Predlani je bilo v krški občini včlanjenih v SZDL 56,56 odst. volivcev, lani pa se je odstotek povečal na 61,57 odst. — Število volivcev, včlanjenih v SZDL, je še vedno pod okrajnim povprečjem — Sorazmerno precej občanov, ki so v delovnem razmerju, ni včlanjenih v SZDL

Pri izdelavi analize krajevnih konferenc Socialistične zveze v krški občini je že takoj v začetku razveselil podatek: število članov te najmožnejše organizacije se je v primerjavi z letom 1963 precej povečalo. Medtem ko je bilo leta 1963 v vsej občini le 56,56 odstot-

ka volivcev članov SZDL, jih je bilo v času letošnjih krajevnih konferenc včlanjenih v to najmožnejšo organizacijo že 61,57 odstotkov. Od skupaj 17.860 volivcev, kolikor jih je v občini, je 10.997 volivcev članov Socialistične zveze.

Takšen napredek v številu članov je predvsem zaslug posameznih krajevnih organizacij SZDL, ki so zato tolikanj bolj vredne pohvale. Mednje štejejo krajevna organizacija v Krškem, ki ima kar 82 odstotkov volivcev včlanjenih v SZDL, krajevna organizacija Videm, ki ima 82 odstotkov, krajevna organizacija Senovo, ki ima 81 odstotkov, krajevna organizacija Pijavsko, ki ima 84 odstotkov, krajevna organizacija Brege, ki ima 76 odstotkov, krajevna organizacija Kostanjevica, ki ima 75 odstotkov in krajevna organizacija Dobrava, ki ima 70 odstotkov volivcev včlanjenih v Socialistično zvezo. V ostalih organizacijah, kot so Raka, Presladi, Dolenja vas, Gorenji Leskovec, Vel. Podlog in druge, kjer se giblje odstotek članov od 25 do 40 odstotkov volivcev, so skrite še velike možnosti za vključitev preostalih volivcev v vrste članov SZDL.

Priprave na krajevni praznik v Senovem

Pod pokroviteljstvom krajevnih organizacij SZDL v Senovem so, kot smo že zadnjič poročali, stekle priprave za praznovanje krajevnega praznika. V spomin na slavnostni praznik XIV. divizije na Senovo praznujejo Senovčani 9. februar kot svoj krajevni praznik. 8. februarja ob 17. uri bo v kino dvorani slavnostni govor, nato pa bodo nastopili godba na pihala, inž. Franc Dragan bo imel slavnostni govor, nato pa bodo nastopili godba na pihala, pevski oktet, mladinski pevski zbor, zvrstilo pa se bo tudi več recitacij. V okviru praznovanja krajevnega praznika bo tudi več športnih prireditev; pomerili se bodo v šahu, v namiznem tenisu, v smučanju in v športnem streljanju.

PREKOPA: »Ne volimo!«

Na zboru občanov, ki je bil v petek, 22. januarja, je bilo precej vroče. Vprašanja, so deževala vsevprek, volivci iz Prekopa ter Dolenje in Gorenje Dobrave pa so si bili edini v zahtevi: naš volilni okoliš naj bo v bodoče priključen k volilni enoti v Kostanjevici ali pa ne bomo volili! Kaj jih je navedlo k temu?

Dosedanje volilno enoto sestavljajo prej omenjene tri nižinske vasi in naselja Orehovec, Grič, Podstrm, Velike in Male Vodenice ter Ržišče v hribovskem, gorjanskem področju. V Prekopi ter v Gorenji in Dolenji Dobravi je 240 volivcev, v drugih vaseh hribovskega področja pa jih je precej več. Na domala vseh dosedanjih volitvah so imeli v tej volilni enoti po dva kandidata, toda zaradi večine volivcev iz hribovskega področja je bil vedno izvoljen odbornik iz hribovskih naselij. Volivci iz doline so se čutili prizadete, vrhu vsega pa so zdaj hribovske vasi oproščene plačila davkov, pa se boje, da se za njih, ki žive v ravnini, ne bo nihče »poteptoval«. Tudi sedanji odbornik je iz gorjanskega predela, šteje celo med najboljše v sedanji občinski skupščini, vendar volivci iz doline menijo, da se za njih ni dovolj zanimal.

Na zboru občanov so se strinjali s tem, da jih v volilni enoti Kostanjevica zastopa odbornik inž. Franc Dragan, ki je bil predlani izvoljen za 4 leta. Občinska skupščina je njihovi zahtevi, ker je v skladu z volilnim zakonom, ugodila. Volivce s prekopskega konca velja pohvaliti, saj so s svojo zahtevo po odborniku, ki bi jih dejansko zastopal v skupščini in jim o svojem delu tudi poročal dokazali, da želijo sodelovati v samoupravljanju občanov.

Na Zdolah so se pogovorili o svoji pošti

V zadnji številki smo poročali o problemu pošte na Zdolah. V razgovorih s predstavniki poštne enote v Krškem so predstavniki občinskega vodstva SZDL prišli do sklepa, da sta mogoči dve rešitvi: ali naj bo izpostava na domu bivše poštarice v Pletelj, ki je že upokojena, ali pa da ostane še naprej v trgovini. Prebivalci iz Zdol bi najbrž bili bolj za izpostavo v Pletelju, kot so sodili na občinskem vodstvu SZDL, niso pa vedeli, kaj bodo k temu rekli prebivalci z Raven, Kostanjevica in Šapol, ker bi ime-

li do izpostave v tem primeru malo daljšo pot.

O zadevi je dokončno odločil zbor občanov, ki je bil sklican 24. januarja. Na zboru so izvolili novo vodstvo krajevnih organizacij SZDL, ker dosedanji po misljenju volivcev ni opravilo svoje naloge. Po precej vroči razpravi so se volivci odločili, naj bo pošta izpostava v bodoče v Pletelju na domu bivše poštarice. Pereč problem je s tem zadovoljivo rešen, pogovoriti se je treba le še s pošto enoto v Krškem, da bo predlog uresničila.

Evidentiranje kandidatov v krški občini

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Krškem je sprejela še naslednje predloge za evidentiranje kandidatov:

V gospodarski zbor republiške skupščine so v 11. volilni enoti evidentirani naslednji kandidati: Zoran Dular iz Krškega, Darko Kolšek iz Krškega, Anton Koželj s Senovega, Edo Komočar iz Leskovca, Marjan Markl iz Krškega, Anton Skafar iz Krškega in Lado Trampuš iz Krškega.

V občinski zbor občinske skupščine so v 1. volilni enoti evidentirani naslednji kandidati: Martin Bogolin iz Mrtvice, Viljem Grožina iz Drnovega, Franc Marolt iz Breg, Jože Pacek iz Drnovega, Rudi Pirč iz Viher, Lojze Račič iz Viher, Stanko Roštohar iz Breg, Tone Zupančič iz Mrtvice; v 5. volilni enoti: Martin Arh iz Velike vasi, Marija Glas iz Veniš in Vinko Mlakar iz Velike vasi; v 12. volilni enoti: Branko Bajc z Rake; v 21. volilni enoti: Martin Kozole iz Reštanja, Rado Lapuh iz Malega Kamna; v 23. volilni enoti: Drago Gabrič iz Kališevca, Franc Grilec iz Dolskega, Vitko Skobrne iz Brezij; v 25. volilni enoti: Janez Hrovat iz Krškega, Jože Zabkar s Trške gore; v 27. volilni enoti: Joško Bajc iz Krškega in Stane Nučič iz Krškega ter v 31. volilni enoti: Jože Mavsar z Gore.

V zbor delovnih skupnosti so evidentirani naslednji kandidati: v 1. volilni enoti: Veronika Lazar iz Nove Rese, Anton Lileg iz Krškega, Alojz Stare iz Krškega in Lado Trampuš iz Krškega; v 3. volilni enoti: Jože Božič iz Leskovca, Lado Gradišek in Milan Klinec iz Sp. Libna; v 4. volilni enoti: Martin Božič iz Krškega, Mirko Koritnik iz Krškega in Stane Pevec iz Leskovca; v 5. volilni enoti: Ivan Andrejaš iz Krškega, Magdalena Kodrič iz Krškega, Vinko Poljanec iz Krškega in Breda Ribič iz Krškega; v 7. volilni enoti: Boris Kostanjšek s Senovega in Franc Pušnik s Senovega; v 9. volilni enoti: Božo Gelb iz Krškega, Karel Potočnik iz Krškega in Ljudmila Volarič iz Krškega; v 13. volilni enoti: Franc Dornič iz Krškega, Vinko Pavlin z Vel. trna; v 15. volilni enoti: Albina Zelič iz Krškega, Danica Čargo iz Krškega in Andrej Lenardič iz Krškega; v 27. volilni enoti: Edo Komočar iz Leskovca in v 29. volilni enoti: Andrej Kovačič iz Brestanice.

KREMEN ZAOSTAJA

Obrat Kremen na Ravnem pri Raki tudi v tretjem trimesečju ni ugodno razvijal proizvodnje, saj je dosegel po planu le 43,1 odstotka; to je skoraj za dobrih 6 odstotkov več kakor lani v tem času. Indeks produktivnosti se je hkrati dvignil na 164,5 odstotka, narodni dohodek znaša 71,1 odstotka in je za 99,8 odstotka večji kot lani v tem času. Težave v podjetju so pretežno subjektivnega značaja. Skupščina je seznanila odbornike s tem, da je po svojih organih že ukrepala in bila tudi na sestankih kolektiva v obratu Ravno in v Novem mestu, kjer so člani kolektiva govorili o nezdruhljivosti pojavov samovolje vodilnih uslužbencev.

Kje kupiti pujske?

Pod tem naslovom sem bral v tretji letošnji številki Dolenjskega lista dopis, kakor se sprašujejo kmetovalci v okolici Semiča, medtem ko smo pri nas, v okolici Rake, v zagati, kam prodati pujske.

V okolici Rake se kmetovalci ukvarjajo največ z vzrejo mladih pujskov. Pretežno redijo črno-belo krško-poljsko pasmo, ki še najbolj ustreza. Nekateri imajo tudi oplemeniteno belo nemško pasmo. Do zdaj so pujske redno prodajali na novomeškem sejmišču. Kakor je znano, so sejni začasnoprozori zaradi slinavke in parkljevke. Tukajšnjim kmetovalcem se je v tem času nabralo precej pujskov, ki jih že dva meseca nimajo komu prodati. Za dom je marikdo slabo spital prašiče, ker so mu pujski vse najboljše pojedli. Marikje

so tudi pujske začeli slabo krmiti, da so zahranili. V februarju in marcu bodo plemenske svinje spet dobile naraščaj in bo ponudba še večja. Pred kratkim je kmetijska zadruga organizirala odkup pujskov na Raki in precej kmetovalcev je pripeljal živali na prodajo. Kako je bil odkup organiziran, ne vemo, vemo le, da ni bilo kupcev. Razočarani kmetje so pujske peljali domov.

Zdaj tudi ne verjamejo, da so sejni zaprti zavolje bolezni. Pri nas ni nobene bolezni in če je tudi tam ni, kjer bi pujske kupovali, bi zadruga lahko organizirala kupčije. Mislim, da ne bi bil kontroliran odkup in prevoz prav nič nevaren za razširjenje bolezni. Če pristojni ne bodo kaj pametnega ukrepali, se bo razpasla črna pro-

daja. Vsak pameten ukrep pristojnih bi imel obojestransko korist. Kar se ne izplača, bo kmet opustil, ker z razumevanjem sprejema opreznost in varnost pred boleznijo samo, če bi bil to začasen ukrep. Ko bo normalno stanje dovoljevalo odpravo začasnih ukrepov, naj bi se sejni obnovili, ker je to star, spodbuden in preizkušen način reje prašičev.

ALOJZ SRIBAR
kmet
Ardo pri Raki

Obvestilo štaba za zatiranje slinavke in parkljevke

Štab za zatiranje in preprečevanje slinovke in parkljevke pri občinski skupščini Novo mesto obvešča vse zainteresirane rejce živali, da se s 31. januarjem ukinje prepoved živalski hsejmov na območju občine Novo mesto. Prvi sejem bo 1. februarja 1965.

Štab za zatiranje in preprečevanje slinovke in parkljevke pri občinski skupščini Novo mesto

»SAVA« v Krškem: gradbeni material iz sinter pepela?

Pri SAVI v Krškem dobro vedo, da so sodobni gradbeni materiali edina pot do cenenih gradenj. V gramoznici na Drnovem že imajo poleg ostale mehanizacije 2 sodobni vibracijski stiskalnici za izdelavo cementnih zidakov. V sodobnem gradbeništvu se zelo uveljavljajo siporex betoni, vendar se pri SAVI veliko bolj ogrevajo za zidake iz sinter pepela, ki so lažji, pa tudi za polovico cenejši od siporexa. Ker se SAVA usmerja v gradnjo stanovanj, bi lahko sinter zidake dobro uporabljali. Surovin je v neposredni bližini na pretek: Termoelektrarna v Brestanici in Tovarna papirja v Krškem se zdaj ubada z vprašanjem, kje skladiščiti premogove ogorke, SAVA pa bi jih s pridom uporabila za izdelavo sinter

zidakov. Pri SAVI pripravljajo načrte in že razmišljajo o posebnem kanalu, po katerem bi z vodo splavljali premogove ogorke iz Brestanice v Krško, kjer bi bil novi obrat za proizvodnjo sinter zidakov.

■ Lanskega decembra so v Zagrebu ustanovili poslovno združenje jugoslovanskih hotelskih podjetij. Za zdaj je v njem 30 hotelov A kategorije, med katerimi je tudi 7 slovenskih.

■ Skupne površine v ptujski občini znašajo 84.519 ha, od tega je kmetijskih zemljišč 41.817 ha. Za družbeno kmetijsko pridelovanje je primernih 21.347 ha ali 49 odstotkov kmetijskih površin. Družbeni sektor je lani zajel komaj 11 odstotkov teh površin.

KOMISIJA ZA NABAVO IN PRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV

KMETIJSKE ZADRUGE BREŽICE

razpisuje prodajo osnovnih sredstev — nasadov:

1. novega nasada breskev v Malem vrhu, v izmeri 1 ha s hramom. Izklicna cena 1.200.000 din;
2. mlajšega nasada jablan, ograjenega, v izmeri 2 ha, v Bojsnem. Izklicna cena 1.400.000 din.

Oba nasada sta v zelo dobrem stanju in oskrbovana. Pismene ponudbe je dostaviti najpozneje do 18. februarja 1965 omenjeni komisiji.

Pogoj za plačilo je najmanj 2/3 vrednosti z zemljišči. Prednost imajo interesi, katerih zemljišča so na področju, predvidenem za arondacijo.

HITREJE UVELJAVLJATI SAMOUPRAVLJANJE!

Večja materialna osnova omogoča boljše medsebojne odnose, ti pa odsevajo v uveljavljanju samoupravljanja, v katerem je človek največja vrednota

Poudarjanje teh momentov je posledica družbeno ekonomskih premikov v zadnjem obdobju, ki so tudi v trebanjski občini precejšnji. Do polnega izraza pa je prišlo v predkongresnih razpravah in po VIII. kongresu ZKJ, ki je komunistom zaupal nalogo, da »očistimo pot vsega, kar nas ovira«. S takim duhom je bilo prepojeno vse delo komunistov trebanjske občine, kar so ugotovili tudi na občinski konferenci ZK, ki je bila 21. januarja v Mokronogu. Delegati so tu razpravljali o najrazličnejših vprašanjih in področjih vloge in dela komunistov in Zveze komunistov ter v sklepih nakazali, kako bodo v trebanjski občini uresničevali smernice VIII. kongresa. V razpravi je sodeloval nekaj deset delegatov, katerim se je pridružil član CK ZKJ Marjan Orožen.

Čeprav so komunisti na konferenci zelo kritično ocenili dosedanje delo med dvema konferencama, so lahko ugotovili, da so zlasti v predkongresnem času zelo povečali svojo aktivnost. To pa je čas, ko se je v občini marsikaj obrnilo na bolje. Gospodarstvo, kmetijstvo in družbene službe so znat-

no pospešili, velika intenzivnost pa je bila tudi okronana z uspehi. Uspehe so zaznali na vseh področjih, pri čemer so zlasti opazili napredovanje nekaterih tistih dejavnosti, ki jim v preteklosti ni bilo dano, da bi se močneje razvile.

Ob teh uspehih so opozorili na pomanjkljivosti v samoupravljanju. Samoupravljanje ponekod ne stopa v korak z napredkom. Pomanjkljivosti je več in so različne narave. V razpravi so dokazovali, kako se da preprosteje in ne dolge obveščene člana delavskega sveta in člana upravnega odbora hitro »prepričati«. Večkrat je za to potrebno spretno uporabiti le nekaj strokovnih in zapletenih fraz. Rekli so, da mora samoupravljanje plačevati svoj davek predvsem zaradi premajhnega zna-

nja samoupravnih organov. Davek pa bi bil manjši, če bi pri samoupravljanju bolj sodelovali in se uveljavljali komunisti hkrati z drugimi naprednimi silami. Tovarno šivalnih strojev na Mirni so omenili kot primer, kjer je stopnja samoupravljanja še zelo nizka, tako pa je zato, ker je delovni kolektiv še premalo pritegnjen k upravljanju podjetja. Dodali so, da je treba bolj upoštevati mnenje in voljo človeka in preprečevati posledice, ki večkrat sledijo njegovim kritičnim in pogumnim razpravam o odnosih ali nepravilnostih v delovnem kolektivu.

Komunisti so povedali, da se z vso odgovornostjo zave-dajo vseh dosedanjih pomanjkljivosti pri svojem delu, kakor tudi, da bodo morali v prihodnje premagovati te vrste težav zavoljo gospodarske nerazvitosti občine in sprčo nalog, ki jih bo

treba uresničiti za zadovoljevanje potreb občanov. Za to pa je potrebna še večja prizadevnost in aktivnost članov Zveze komunistov. Za krepitev teh bodo tudi v bodoče uporabljali razne oblike dela, ki so se obnesle v predkongresni aktivnosti komunistov. To so večkratna posvetovanja o določenih vprašanjih, ki zanimajo in pritegnejo čim širši krog članov.

Dosedanje sodelovanje z Zvezo mladine so zelo kritično ocenili in priznali pomanjkljivosti pri delu z mladino. Poudarili so, da kaže posvetiti posebno pozornost mladim proizvajalcem, ki predstavljajo skoraj polovico vseh zaposlenih v trebanjski občini. Potem tudi ne bo toliko težav pri kadrovanju mladih v Zvezo komunistov. V zadnjem času so namreč v ZK sprejeli manj mladincev, kot bi jih lahko.

Na konferenci so izvolili nov občinski komite ZKS Trebnje in delegate za V. kongres ZKS. Za sekretarja je bil znova izvoljen Roman Ogrin.

Hitrost po strmi zaletni stezi je velika. Na mizi mora biti skakalec popolnoma zbran, če hoče zanesljivo skočiti. Zato je važen vsak trenutek pred odsko- kom. — Na sliki: prizor iz uspehih nedeljskih smučarskih skokov na Mirni.

TREBNJE: jutri o krajevnih skupnostih

Na seji občinske skupščine, ki se bo pričela jutri, 29. januarja, v trebanjskem združenem domu, bodo predvsem razpravljali o oblikovanju krajevnih skupnosti v trebanjski občini. Odborniki bodo razpravljali tudi o dodatnem in osnovnem prispevku zdravstvenega zavarovanja.

Za zemljo da, za objekte - ne!

Socialistični kmetijski sektor v trebanjski občini je do zdaj zajel okoli 8 odstotkov obdelovalne zemlje s tem, da je bilo podružbljenih nad 530 ha njiv in travnikov. Tako gospodari kmetijska zadruga v Trebnjem že z 806 ha, kmetijsko gospodarstvo v Slovenski vasi pa s 190 ha obdelovalne zemlje.

Bodočnost družbenega kmetijskega pridelovanja v tej občini rase iz temeljev kmetijske zadruge, ki si iz leta v leto prizadeva iztisniti čim več iz zemlje, ki jo je včasih oral preprost kmečki plug, in v hlevih rediti čim več in čim boljše živino. Dosedanji uspehi niso majhni, četudi je bilo treba skozi plasti težav, ki se jih kmetijstvo ni do danes ootreslo. Novo pridobljena zemlja je bila in je pretežno dobro obdelana, pridelki so primer- ni in pravočasno pospravljeni. Primanjkuje skladišč za reprodukcijski material in pridelke, strojnih lop in drugih prostorov, za kar zadruga ne dobi investicij. To je zavoljo sistema bank, ki posojajo denar za podružbljanje zemlje, za druge kredite v kmetijstvu pa so več ali manj gluhe. Banke bi morale pod enakimi pogoji (kot pri dajanju kreditov za zemljo) pomagati s krediti zadrugi, da bi si uredila potrebne objekte, opravila hidromelioracijska dela, dela pri ureditvi zemljišč in druga dela, ki so potrebna za uvedbo napredne tehnologije v kmetijski proizvodnji. Prav neurejeno financiranje kmetijskih objektov je do zdaj zaviralo kmetijsko zadrugo, da ni v celoti izpolnila programa pridobivanja zemlje. V Martinji vasi pri Mokronogu gradi kmetijska zadruga pitališče za 1000 glav goveda. Čeprav objekt še ni zgrajen, je v njem že 296 glav. Predvidevajo, da ga bodo napolnili še v prvi polovici letošnjega leta. Ko bo pitališče v celoti urejeno in dano svojemu namenu, bo eno največjih na Dolenjskem. Gospodarstvenikom, kmetijcem in drugim, zlasti pa zadrugi oziroma vsakemu članu njenega kolektiva je veliko do tega, da živinorejski

obrat v Martinji vasi čim prej uredi. Na nujnost te izgradnje je opozorila tudi konferenca komunistov trebanjske občine, ki je med drugim sprejela sklep, da bodo komunisti podprli prizadevanje zadruge pri uresničevanju njenih nalog.

Mirna je v nedeljo živila s smučarji in za smučanje! Ze veliko pred pol tretjo uro se je ob vznožju skakalnice zbralo precej čez 2 tisoč gledalcev, ki so nestrno čakali na začetek skokov. Prireditev je bil domači Partizan, pokroviteljstvo nad skakalnimi tekami pa je prevzela domača DANA. Tokrat je na 40-metrski skakalnici poskusilo srečo 55 skakalcev iz Mirne, Logatec, Radovljice, Novega mesta, Gabra, Višnje gore, Cateža, Trebnja, Kisovca, Zagorja, Ljubljane, Brežic, Crnomlja, Pija- vici in Trzinca.

Ze takoj v prvi seriji skokov smo videli, da bo v vseh disciplinah hud boj za najboljšo. Ker je bil sneg zelo hiter, so se organizatorji odločili, da bodo tekmovalce spuščali z nižjega zaletišča. Kljub temu smo bili priče mnogim dolgim in stilsko dovršenim skokom, ki so obetali, da bo dosedanja rekord Vidovca (Enotnost) v veliki nevarnosti. No, to so bila le urva uganja. Tudi druga serija je prinesla dolge skoke. V najzanimivejši konkurenci, v skokih članov, smo dobili vtis, da je prvo mesto

že odločeno: Cirman (Enotnost) je bil malodane že zmagovalec. Dole- tlej sicer hladni gledalci so se ogreli v tretji seriji, ko so tekmovalci kar na tekočem traku daljšali svoje rekordne zoomke. Ker je sneg postal vse hitrejši, so gledalci nestrno pričakovali najboljši, in seveda rekord skakalnice. Rekorda sicer ni bilo, zato pa je presenetil Zagorjan Ro- zina, ki si je z izvrstnim zadnjim skokom dobesedno prisvojil prvo mesto.

Medtem ko so na sodniškem stolpu izraževali rezultate, so skakalci z najvišjega zaleta nastakovali še rekord skakalnice. Janec Rozina je najprej potegnil na 36,5 metra, takoj nato pa je med gledalci zavrsalo: Cirman je izredno dolgo vlekli in doskočil globoko, malodane v radijs. No, skok ni bil stojič, je pa izenačil dosedanja rekord. Kmalu za njim so je čez mostiček še enkrat po- ginal Rozina, tokrat uspešno. Ize- načen rekord skakalnice in val navdušenja med gledalci: to je bil izkupilec tega skoka.

Med gledalci smo opazili tudi

nekaj izredno popularnega lovca na daljave RUDJA FINŽGARJA, ki je teden dni vabil domače ska- kalce na mirninski 40-metrski ska- kalnici. Prav rad je povedal nekaj besed o dolenski smučarji in ne- deljskih skokih:

»To so zdravi in kleni fantje, manjka jim pa osnovne telesne vzgoje in smučanja v naravi. Za sistematičnejše treninge bi nujno potrebovali še eno manjšo ska- kalnico. Menim, da bodo fantje z dobrimi suhim pripravi mi še marsikaj pokazali. Prav navdušen sem, ko vidim, da skače mladina v kavbojkah in v nepopolni opre- mi, zato pa z veliko mero pogu- ma. O današnjih skokih se mor- nam zelo pohvalno izraziti. To je za Dolenjsko prireditev velika kova. Skoda je le, da je le en- krat ali dvakrat na leto tako ick- movanje, ker le s tekmovanji bi dvignili kvaliteto. Cudi me, da v Novem mestu ne morejo pripraviti kaj takega, čeprav so za to vsi pogoji. Tudi organizacija dana- njega tekmoovanja je brezhibna! Organizacija je bila res izvrstna. Skoda je le, da gledalci niso mo-

gli sproti slediti rezultatom, ker niso videli sodniških ocen. Vrtilm organizatorjem se je vrnila le ena hujša napaka: ko so hoteli z izračunavanjem rezultatov (objav- ljeni so bili takoj po tekmovanju, kar na skakalnici!) so se nekaj- krat hudo usekali in tako spre- menili vrstni red najboljših.

Za konec še rezultati: mlajši pionirji — 1. Marko Mlakar (Lo- gatec) 162,7 točk (skoka 27,5 in 29 metrov); 2. Edo Marolt (Logatec) 154,0 (24 in 26 m); 3. Blaž Finž- gar 95,5 (19 in 18 m).

Starejši pionirji — 1. Janec Loštrek (Logatec) 164,0 (29 in 30 m); 2. Janec Marc 157,2 (29 in 26,5 m); 3. Alojz Vojsčak (Gaber) 151,0 (27 in 26,5 m).

Mlajši mladinci — 1. Viktor Rozina (Kisovec) 192,0 (31 in 32 m); 2. Janec Zeleznik (Kisovec) 177,0 (31 in 30 m); 3. Božo Ma- rolt (Logatec) 176,2 (30,0 in 31 m).

Starejši mladinci — 1. Tone Milavc (Logatec) 187,0 (32 in 33 m); 2. Andrej Kavčič (Ljubljana) 181,5 (32 in 33 m); 3. Vojko Mla- kar 178,0 (31 in 32 m).

Člani — 1. Janec Rozina (Ki- sovec) 199,0 (35 in 35 m); 2. Jan- zec Cirman (Enotnost) 198,0 (36 in 34 m); 3. Drago Zonta (Enot- nost) 196,7 (35,5 in 34,5 m).

Delavska univerza Trebnje v novi izobraževalni sezoni

Na podlagi 153. člena občinskega statuta je občinska skupščina v Trebnjem na seji 19. decembra lani sprejela odločbo, po kateri se Ljudska univerza v Trebnjem s 1. januarjem leta 1965 preimenuje v De- lavsko univerzo. Sprememba naziva ni slučajnostna, temveč ustreza dejavnosti, ki jo je dolžan opravljati ta zavod. — V odločbi je rečeno, da je osnovno de- lovno področje zavoda družbeno, strokovno in sploš- no izobraževanje odraslih.

Predsednik upravnega od- bora Delavske univerze Jože Kastelic je v razgovoru te dni naloge preimenovane- ga zavoda takole razčlenil:

»Strokovno izobraževanje, ki se mi zdj od vseh treh vrst najvažnejše, zajema kaj- pada predvsem področja, ki so najbolj potrebna pomoči. Tako so za lesno in pre- hransko stroko predvideni tečajji za pridobitev polkvali- fikacije, večerna srednja eko- nomška šola pa že dela. V obsegu družbeno političnega izobraževanja bo Delavska univerza z občinskim komi- tetem ZMS organizirala mla- dinsko politično šolo, za sa- moupravne organe delovnih organizacij pa strokovne se- minarje in razna občasna predavanja. Splošno izobraže- vanje je nedvomno najboljše- nejše in pestro, saj predvi- deva program šolo za star- še, šolo za življenje ter več- černe osnovne šole v vseh večjih krajih. Sem bi lahko prištel še vrsto zdravstvenih

predavanj ter predavanja o znanosti, umetnosti, tehniki in obrambni vzgoji.

Upravni odbor je na seji 12. januarja obravnaval kad- rovske vprašanje in imeno- val za upravnika Delavske univerze Cirila Pungartnika, učitelja za tehnični pouk na trebanjski osemletki. Kot pro- fesionalec bo zasedel novo službeno mesto 1. februarja. Prisostvoval je razgovoru s tovarišem Kastelcem, zato mu ni bilo težko odgovorja- ti na vprašanja o načrtih zavoda in njegovih lastnih načrtih. Pungartnik je že zdaj vodil Ljudsko oziroma Delavsko univerzo, seveda po- leg tega, ko je poučeval na osnovni šoli.

»Kaj vse je izvedljivo od tega, kar je naštel predse- dnik upravnega odbora? Kdaj, kako, zakaj?»

»ESS že dela. Začela bo torej z drugim letnikom. Te- čajji za pridobitev polkvalifi- kacije, v lesni stroki se bo- do tudi lahko začeli že v

tej sezoni, če bo dovolj pri- jav. Z večerno osemletko pa bi poskusili v Mokronogu in Trebnjem.

O seminarju za polkvalifi- kacije bomo obvestili pod- jetja lesne stroke in jim predložili ustrezen program izobraževanja, vsa podjetja pa bodo dobila programe za izobraževanje, ki ga Delav- ska univerza zanje priprav- lja. Podjetja bi morala biti enako zainteresirana tako za strokovno in družbeno poli- tično kot za splošno izobra- ževanje. Veliko delavcev je, ki nimajo popolne osemlet- ke, zato ne morejo napre- dovati. Če se bodo podjetja odločila, da pošljejo svoje zaposlene na izobraževanje pri Delavski univerzi, naj bi to javila pravočasno z na- vedbo, kakšno izobraževanje hočejo imeti. To je potreb- no, da bi lahko zavod delal po svojem programu in pra- vočasno rešil težave zaradi pomanjkanja predavateljev. V Trebnjem se trenutno ne moremo pohvaliti, da je pre- davateljskega kadra do- volj, saj si moramo poma- gati z novomeškimi strokov- njaki, ti pa tudi nimajo ravn- no na pretek prostega časa.

V spomladanski sezoni bo- do v vseh večjih krajih vsaj po štiri poljudnoznanstvena,

in splošno izobraževalna pre- davanja. Zdravstvena preda- vanja bomo organizirali z Rdečim križem kakor do- zdaj.

»Kako je Delavska univer- za opremljena?»

»Nič še nima, niti pisalne- ga stroja in telefona. Pro- stor je dobila šele po izse- litvi zdravstvenega doma v novo stavbo. O pripomočkih in raznih tehničnih sred- stvih lahko za zdaj le sanja- rimo in vemo, da si jih bo- mo morali še precej časa izposojati v osnovni šoli in v Novem mestu. Sami bi radi nabavili svoj magne- ton in diaporojektor.

Zavedati se je treba, da bo dejavnost zavoda precej tež- ja, če se mu ne bo posreči- lo dobiti učilnice za semi- narje, tečaje in predavanja. Računamo na učilnico, ki jo bo po preselitvi v nove pro- store izpraznila osnovna šola.

»Kako bo zavodu lahko pomagal njegov upravni od- bor?»

»Upravni odbor bo moral spremljati potrebe na tere- nu in zahtevati od zavoda, da uvrsti v program ustre- zna poglavja izobraževanja. Do- brodošlo bo tudi, če bo pra- vočasno opozarjal na napa- ke oziroma pomanjkljivosti v dejavnosti.

»Kako je s plačevanjem dejavnosti?»

»Delavska univerza je za- vod s samofinanciranjem. Za začetek bo dobila sredstva iz sklada za šolstvo. Stro- kovno in družbeno politično izobraževanje bodo morali plačevati zainteresirani (s/oln- nami itd.), izobraževanje, ki ga bo zavod priredil na last- no spodbudo, pa bo moral plačevati sam.

»Najnujnejša opravila zavo- da, preden s čimerkoli začne?»

»Urejevanje svojih notra- njih zadev (izdelava pravilni- kov, poslovnika in statuta) ter oblikovanje predavateljskega kadra. Od strokovnjakov v občini nameravamo dobiti mnenje, kaj in kje je kdo pripravljen prispevati k uresničenju programa Delav- ske univerze.

IVAN ZORAN

V drugem delu naših razgovorov o družbenem udejstvovanju in vzgoji mladine na novomeški gimnaziji so povedali svoja mnenja in dali ocene tovariši profesorji. Njihove misli dopolnjujejo izjave dijakov v sestavku »KAJ MI NUDI MOJA ORGANIZACIJA?«, hkrati pa kažejo to področje tudi z druge strani. Ali so naši gimnazijci vedno dovolj zreli, odgovorni in prizadejni za dejansko uvajanje samoupravljanja v šoli? Ali so vedno res prepričani, da se »izplača študirati«, ko vidijo pogostokrat okrog sebe primere, da marsikje lepo uspevajo tudi tisti državljani, ki nimajo potrebne izobrazbe za svoje delovno mesto? Ali niso včasih tudi materialna sredstva, ki so na voljo za vzgojo, preračunana na prav tako pomanjkljivo izobrazbo, ki nikomur ne bo mogla izpodnesti stolca?

Sedem profesorjev je pripovedovalo tudi o spremembah na šoli v povojnem obdobju, o javnem ocenjevanju, o odličnjakih, o odnosu profesor-dijak in o pripravi na študij na univerzi. Obseg tega zapisa žal ne dovoljuje razpravljati še o zabavnem življenju novomeške mladine, češar se bomo ob priložnosti še posebej lotili. Za danes pa: odgovor profesorjev: KAJ SPLOH LAHKO NUDIMO DIJAKOM?

Prof. Palma Kasesnik, ravnateljica gimnazije, poučuje 19 let slovenski jezik s književnostjo

»Namen skupnosti učencev so istovetni z namenom skupnosti profesorjev; privzgojiti mlademu človeku sposobnost intelektualnega dela, občutek kritičnosti in tako samozavest, da bo znal svoje delo uveljaviti in uporabiti družbi v korist. Nauče naj se ocenjevati pošteno delo in občutijo naj, da delo ni samo dolžnost, ampak smisel

življenja tudi za izobraženca. Zrelejši se bolj zavedajo pravic in dolžnosti, ki jih po statusu šole imajo in jim jih dajejo določila o samoupravljanju, mlajši seveda manj. Čeprav so razredne skupnosti predelale statut z vsemi pravicami in dolžnostmi v samoupravljanju učencev, so jim bile morda nekatere stvari premalo razložene. Stalno delo in seveda čas bosta najbolj okreplila moč samoupravljanja.

Odnos med dijaki in profesorji mora biti human, nikakor pa ne familiaren, kot si nekateri to predstavljajo. Predvsem morajo ti odnosi temeljiti na medsebojnem spoštovanju.

Prizadevanja profesorjev in dijakov so v veliki meri odvisna od materialnih pogojev, ki na našem zavodu niso najbolj ugodni. O tem bi bilo treba razpravljati v posebnem sestavku...»

(Tovarišica ravnateljica je obljubila, da bo napisala poročilo o materialnih razmerah na novomeški gimnaziji za eno izmed prihodnjih števil Dolenjskega lista.)

Prof. Marijan Dobovšek poučuje 32 let zemljepis in zgodovino

»Samoupravljanje naj v dijaku vzbudi veselje do dela, privzgoji naj mu čut odgovornosti in naj ga pripravi na samostojno reševanje nalog. Ni prazen stavek: MI GRADIMO PROGO, PROGA GRADIMO NAS — delo je najboljše vzgoja in mlad človek rad dela, če mu le zaupaš in priznaš sposobnost za samostojno delo. Na žalost pri nas dostikrat preveč govorimo in premalo delamo.

Naloga razredne skupnosti bi morala biti predvsem dober učni uspeh. Organizirali naj bi pomoč slabim dijakom po dvojicah in trojkah. Pridobiti bi morali negativno usmerjene dijake in jim ne dovoliti, da slabo vplivajo na kolektiv.

Zdaj se na žalost vse samoupravljanje vrti okrog dveh stvari, ki eno in drugo stran najbolj žalita: dijake ocene, profesorje pa delovna discipl-

plina. Umestna je kritika dijakov na profesorje, ki ne povedo ocen. Če dijaki poslušajo izpraševanje, zelo objektivno ocenjujejo, vendar največkrat te ugodne priložnosti (tudi za utrjevanje znanja) ne znajo izkoristiti. Danes skušajo že mlajši imeti pravice, ki so jih včasih imeli osmošolci (na primer ples), vendar se širši radikalni ukrepi res nekam bojimo, težko pa tudi najdemo čas za resnejše obravnavanje teh stvari, ker smo preveč obremenjeni z delom. Zavedamo se, da je to naloga predavateljev in skušamo najti rešitev v okviru razredne skupnosti, kjer se samoupravljanje za enkrat tudi najbolje razvija. To je videti na razrednih urah v tovariškem odnosu med razrednikom in dijaki — tam dijaki veliko povedo, več kot bi si pred desetimi leti upali pomisliti!

Premalo cenimo prizadevanja dijakov, ki se ne skušajo poglobiti v snov samo zaradi ocen. Temeljito delo, čeprav na nekoliko ožjem področju, je koristnejše, saj je popolnoma nemogoče temeljito obvladati vso snov. Dijak naj bi študiral en tuj jezik in stroko, ki ga najbolj zanima, iz ostalih predmetov pa bi moral imeti pregledno znanje — ne pa drobnarije, ki ga samo mešajo in se jih mora dejansko učiti na pamet. Vse predmete lahko obvlada samo tak, ki je izredno nadarjen. Dijake preizkušam s primerjanjem znanja po skupinah in z rednim iz-

praševanjem. Vsak ima ob semesteru možnost, da si izboljša oceno.

Če je profesor premalo zbran, seveda ne more izpeljati programa tako, kot je predvideno in kot bi želel. Najhuje je to, da si morajo profesorji, ki imajo družine, še druge iskati zasluzka, če hočejo pošteno živeti. Zgodilo se, da nastane iz 20 obveznih tedenskih ur 40 ur predavanja ali pa ga še nisem dobil. Na vlogo so mi poslali odgovor: »Priznavamo utemeljenost prošnje, trenutno pa ni nobenega stanovanja.« Nekaterim pa ni treba čakati na stanovanje niti 18 tednov! Če družba ne more dati priznanja prosvetnemu delavcu vsaj s tem, da bi mu omogočila normalne življenjske pogoje, potem ni čudno, če težko najdemo čas in razpoloženje za poglobljeno vzgojo mladine...»

Prof. Jože Mlinarič poučuje peto leto latinščino, nemščino in zgodovino

»Dijaško samoupravljanje je nujen izraz splošne demokratizacije naše družbe. Vsa-

ka pravica pa nalaga tudi dolžnosti! Pravilno moramo presoditi, kakšna bremena lahko mlademu človeku naložimo. Prvo in najvažnejše je, da profesorji ne vzamejo samoupravljanje kot nujno zlo, dijaki pa kot ost za brez-

pogojno uveljavitev svojih želja, ampak kot orodje, ki naj koristi obojim.

Gimnazija, taka kot je, prvenstveno pripravlja dijaka na fakultetni študij. Spričo številnih strokovnih šol, ki so učencu po osemletnem šolanju na razpolago, ima šola, ki mu daje splošno izobrazbo, svoj razlog d'etre. Če pa je ta šola bila že večkrat reformirana, s tem še ni rečeno, da je popolna. Najbrž smo marsikaj koristnega prezrli in marsikatero navlako dodali — nezmotljiv sodnik vsega bo čas! Z nekaterimi predmeti poizkuša današnja gimnazija usposobiti dijaka tudi za delo v delovni organizaciji. Vendar, ali je danes, v času specializacije, tej zahtevi mogoče ustroiti?

Mirno lahko rečemo, da je učni načrt večkrat prenatrpan in za predelavo ali dobrot utrditev snovi mnogokrat ni časa. Največje težave so pri predmetih, kjer učni načrt predvideva, da bo prišel učenec z določeno podlago že z osemletke. Kaj pa potem, če te osnove ni? Dan ima še vedno samo štiriindvajset ur!

Prof. Vida Jelenič poučuje četrto leto francoščino

»Ko sem pričela učiti, sem bila nekoliko razočarana, saj sem pričakovala večjo zavzetost za učenje. Na to v veliki meri vpliva domača vzgoja: kakšen odnos do dela imajo starši. Če znajo oni ceniti delo, znajo to vzbuditi tudi pri svojih otrocih, seveda pa morajo s tem začeti še pred-

no otrok sploh prestopi šolski prag. Marsikdo se lahko priklopi do zavidljivega položaja v družbi samo z osemletko. Otroci to vidijo in ko ga sam ves zaskrbljen vpraša: 'Kaj pa če boš pa delal?' odgovori 'Oh kaj, bom šel pa tja in tja v službo, pa bom zaslužil trikrat več kot vi!'

KAJ LAHKO NUDIMO MLADIM?

Prevelika je torej zahteva družbe, da bi samo šola vplivala na značaj in prizadevnost otroka, čeprav je tudi še v gimnaziji mogoče vpliti mladini nekaj zaupanja v pošteno delo in strokovno znanje.

Pozdravljam javno ocenjevanje, saj če se dijaki resno zamislijo, kar dobro povedo. Kadar pa predlagajo višjo ali nižjo oceno, bi moral predavatelj obrazložiti svojo presojo. — Odnos med dijaki in profesorji je odvisen tudi od tega, kako znajo dijaki pristopiti k svojemu starejšemu tovarišu. Do mene niso predrzni in neobzirni, pa se kar dobro razumemo.

Nekateri odličnjaki so zelo vsestranski tudi izven šolske dejavnosti. Če jih zna razredna skupnost pritegniti, lahko veliko koristijo razre-

du. Gimnazija je tako splošno izobraževalna ustanova, da je še vedno najboljša podlaga za študij na univerzi. Vendar zdaj še ni nobene razlike med sistemom učenja v prvem in četrtem razredu — le sem in tja poizkusimo s kolokvijskim načinom izpraševanja.

Materialni pogoji za podajanje snovi so zelo skromni. O kabinetih s pripomočki za učenje jezikov lahko samo sanjamo. Najhuje pa je, da imajo intelektualci, ki so tudi sami šli skozi šole, tako malo razumevanja za prosvetne delavce. Osebnih dohodkov so nizki: živimo od prvega do drugega Stanovanj nam ne daje, avtomobilov nimamo, razen tam, kjer je drugi zakonec v boljši službi...»

Prof. Viktor Fabian poučuje 30 let biologijo in kemijo

»Če hočejo dijaki sodelovati v samoupravljanju, mo-

rajo najprej pokazati vsaj malo samodiscipline. Vse prepovedi kajenja na straneh, vsi ukori in ukrepi ne zaležejo, dokler dijaki ne bodo družbenih norm zavestno spoštovali. Povprečno se premalo zavedajo, kaj jim samoupravljanje nudi, saj v nižjih razredih niti niso dovolj seznanjeni s stvarjo. Nekateri so sicer zelo zreli in človek se lahko z njimi pogovarja, vendar je takih premalo, da bi lahko govorili o povprečju. Šola naj samo pokáže pot, dijak pa mora koncept le sam delati, saj šola ni lijak, da bi mu znala kar natočiti! Veliko vlogo pri tem ima domača vzgoja — tisti, ki jim je od doma vse na razpolago, najboljše zdelujejo.

Javno ocenjevanje nima nič skupnega s samoupravljanjem — ocenjuje naj profesor, ki je glede na snov in sposobnosti dijakov, pa tudi čisto strokovno, lahko najbolj objektivni sodnik. Če pove profesor oceno javno, naj jo dijakom tudi obrazloži, da bodo vedeli zakaj taka ocena.

Kakšnih bistvenih sprememb v povojnem obdobju na šoli ni. Saj so vsi kabineti še iz časa Franca Jožefa, ljudje se pa tudi težko spre-

mene. Sam sem pred vojno učil razvojno teorijo tako kot jo danes, s to razliko, da se mi danes ni traba bati, da me bodo zaradi tega poglani iz službe...»

Možnosti za delo so več kot potrebovali vsaj 15 mikroskopov, za kemijo pa tudi primernejše prostore. Videli sem, kako so to uredili na primer na gimnaziji v Mariboru. — S prirodošlovnim krožkom hodim že 25 let na ekskurzije in lani se je prvič zgodilo, da sem za čas, ko sem bil odsoten, dobil dnevnik. Naš krožek je začel delati že pred vojno in je bil verjetno eden prvih v Sloveniji. Takrat seveda nisem pričakoval podpore zanj, saj so ga krstili za komunističnega...»

Prof. Eva Simič poučuje šesto leto angleščino

»Gimnazija je vzgojna ustanova — mladim ljudem lahko damo točno toliko samostojnosti, kolikor so zreli zanj.

Zdi se mi, da so otroci bolj nesamostojni, kot smo bili mi včasih. Tudi ni več tega, da bi nekdo sam od sebe in z veseljem kaj naredil. Profesorji, ki smo med mladimi zadolženi, da pomagamo organizirati razne prireditve, to najbolj vemo, saj moramo česokrat dijake priganjati in milo prositi, naj sodelujejo. Opazam, da današnje osnovne šole ne vzgoje otrokom občutka do rednega dela. To še posebej opazimo pri tujih jezikih in matematiki, kjer smo vezani na kvalifikacijo, ki jo prinese otrok iz osemletke.

Odličnjakov s'a dve vrsti: nadarjeni in taki, ki z muko pridejo do ocen, pa se zaradi intenzivnega dela včasih odmaknejo od kolektiva. Ta je potem do njih krivičen, saj vendar po najboljših močeh izpolnjujejo svojo življenjsko nalogo. Tudi na univerzi je namreč treba intenzivno delati. Sama sem čutila skok od gimnazijskega 'biča' do svobode na fakulteti. Reformirana univerza se sicer približuje gimnaziji, nova matura je podobna načinu študija na univerzi, vendar se resnemu delu ni moč izogniti ne tu ne tam.

Zdi se mi, da so se na gimnaziji, v času odkar sem jo sama zapustila, precej spremenili odnosi med dijaki in profesorji. Takrat je bila distanca veliko večja kot danes — ko so dijaki sproščeni, včasih nekateri kar predrzni. Včasih so od nas tudi več zahtevali in so bili bolj strogi z nami...»

Delovni pogoji niso primerljivi. Preveliko število učencev v enem razredu, pomanjkanje učilnic (v šolski stavbi imamo še vedno stanovanja za profesorje), slabe učne knjige ali pa sploh nobenih — potem je pravzaprav čudno, da sploh kaj naredimo.

Prof. Jože Sever poučuje 10 let slovenski in ruski jezik

»Pri finančnem samoupravljanju dijaki težko sodelujejo, ker je to stvar organov upravljanja in zunanjih faktorjev, na učno vzgojnem področju, kjer brez tesnega sodelovanja

dijaka in profesorja ni uspeha, pa je več priložnosti za to. Mnenja razredne skupnosti so v glavnem upoštevana — rad upoštevam seveda mnenja takih, ki imajo moralno legitimacijo, to je voljo do dela. Njihovo mnenje je skoraj vedno slično našemu — če ni, ga je vseeno treba upoštevati!

Mnogo je takih, ki so jih doma prisilili k študiju, šola jim je odveč; s takimi imamo zares težave. Tu bi morala razredna skupnost odigrati svojo vlogo, da bi tudi pri njih vzgojila zavest odgovornosti do kolektiva, tu bi imeli sošolci več uspeha kot profesorji in razredniki.

Pri uvajanju samoupravljanja mogoče res malce zanamajamo vzgojni moment. Za to pa je na žalost premalo časa, saj tako odgovorno delo zahteva celega človeka in vse resnosti. Najprimernejši za ta vprašanja bi bili psihologi z izkušnjami in posluhom mladega človeka. Psihologe bodo morali prej ali slej namestiti na vseh šolah.

Prav je, da je odnos med profesorji in dijaki tovariški, vendar brez obojestranskega medsebojnega spoštovanja in obzirnosti tovariškega odnosa ni. Dijaki spoštujejo profesorje, v katere imajo zaupanje, torej se mora vsak profesor predvsem za sebe potruditi, da bo čim boljši. Dijaki so zelo občutljivi in hitro užaljeni — prav taki pa navadno niso obzirni do profesorjev! Sam imam dijake rad in to je 'renutno edina svetla točka našega poklica — delo z dijaki človeka razvedri, da pozabi na osebne težave. Seveda tudi tu kdaj pa kdaj naletimo na razočaranje.

V zadnjih desetih letih ne vidim posebnih sprememb, vendar so stvari, ki so bile prej neuredne, zdaj postavljene v statut, tako da se dijaki lahko sklicujejo na svojo pravico.

O vlogi, ki jo ima gimnazija v pripravi za študij na univerzi, mnenja še niso razčističena: eni predlagajo, naj bi bila gimnazija prehod za študij na univerzi — torej bližja univerzi, je pa bližja osemletki. Dijaki izražajo željo po kolokvijskem sistemu, kar zahteva veliko samodiscipline. Hkrati bi pri poslednem izvajanju kolokvijskega sistema odpadla koristna komponenta sprotnega izpraševanja, ki da kontrolo, kako je

bila snov razložena. Osebnost sem za kompromisno rešitev: da ostane drobno spraševanje (ki se ujema z metodiko učne ure), ob zaključku poglavij pa naj dijaki pokažejo pregledno znanje snovi.

Naša šola je v materialnem pogledu zaostala za drugimi, kjer že uvajajo kabinetski pouk in kabine z vso ustrezno opremo...»

KJE NAJ POTRKAMO ZDAJ?

Za vzgojo mladega človeka niso odgovorni samo profesorji s svojimi 20 ali 40 in še več učnimi urami na teden. Družba potrebuje vedno več (Nadaljevanje na 19. str.)

Se bo Cigan lahko naselil v Cegelnici?

Javna tribuna v Bršlinu se je pričela pol ure kasneje kot je bila napovedana. Pričela se je torej 19. januarja ob 19.30 z naslednjimi besedami predsedujočega Milana Drenika:

»Mislim, da vsi vemo, zakaj smo se zbrali. Zbrali smo se zato da bi pametno razpravljali o preselitvi Ciganov in odločili kako bo s tem pri nas. Kot veste je v Cegelnici predvidena lokacija, kjer si bo ena ciganska družina postavila bivališče. Poskusimo pametno govoriti in predlagati!«

»Naj nekdo kaj več pove, kako je zamišljeno! Kje so predstavniki občine?«

Dvorana v zadružnem domu je bila nabita. Občan poleg občana, Cegelnčan poleg Bršlinčana. Kot v panju. Ljudje so postajali nestrpni. »Dajmo že, ali pa gremo domov. Počemu ste nas klicali?«

Le kdo bi Ciganke lovili po gozdu?

Pred zadrego je sklicatelj tribune (krajevno organizacija SZDL Bršlin in občinski odbor SZDL Novo mesto) rešil Viki Bartol, direktor Centra za socialno delo, ki je kot gost prišel na razpravo. Takole je poskušal osvetliti vprašanje:

»Kot veste, se je občina lotila težke naloge. Veste tudi, da stanje ni najbolj rožnato. Zato sama občina ne bo zmogla naloge. Treba ji je pomagati. Pomagati ji moramo občani, tudi mi, ki smo tu zbrani. Ukrepi naj bodo učinkoviti. Dokler bo Cigan v gozdu, bo Cigan v pravem pomenu besede in ne občan, enakovreden nam.«

Kako narediti iz Cigana takega občana? Poti v to je več. Na primer: s prosvetljanjem. Prosvetljevanje je nemogoče v gozdu. Je kdo pripravljen loviti ciganske otroke po gozdu? Jaz nisem. Če hočemo torej te otroke poslati v šole, jim moramo najprej priskrbeti domove. No, tak dom naj bi bil tudi v Cegelnici...«

Sedanja lokacija — razgledna točka

Na njegove besede se je hitro obesil razgledni Cegelnčan:

»Kakšen smisel ima premeštat Cigana v Cegelnico! Saj pride spet v gozd, vi pa pravite, da je treba Cigana iz gozda spraviti! Cegelnica je blizu gozda. Lokacija, kjer naj bi stanovala ciganska družina, je skoraj v gozdu. Na takem mestu, da se od tam vidi vsaka hiša v vasi. Prava razgledna točka. Zdaj si pa zamislite: dopoldne smo vsi v službah, doma pustimo otroke in starce, kdo bo pa pazil, da Cigan ne bo mogel krasti?«

»Kaj predlagate?« je zanimalo delovno predsedstvo tribune.

Nadaljevanje z 18. strani

sposobnih ljudi, vedno več od njih zahteva, v isti sapi pa dostikrat pozablja, da je v prvi vrsti sama dolžna graditi dobrega občana — z vzgledom, z vso moralno in ne nazadnje tudi z materialno pomočjo. Ta družba so starši, družbene organizacije in upravni organi. Če vsak od njih prevzame nase odgovornost za vsaj eno izmed omejenih spodbud, se lahko zgodi, da bo vprašanje mladine rešeno kar čez noč in profesorji se bodo res lahko posvetili samo vzgoji in strokovnemu pouku. Tudi samoupravljanje bo potem bolj razumljivo in pristno.

MARJAN MOSKON

Vsak predlog prav pride — pa komu?

Cegelnčan je iztresel kot iz rokava:

»Takole bi bilo najbolje: Cigane razkužiti in očistiti, jim dati stanovanje v blokih, njihove otroke pa v vrtec; vse sposobne zaposliti in jih poslati v večerne šole, kjer naj se naučijo kulture. Prepričan sem, da v šestih letih ne bi bilo nobenega Cigana, kakršne poznamo danes.«

To je spodbudilo še nekoga, da je razmišljal:

»Imamo nad 70 ciganskih družin. Dajmo jih na posestev, kjer bo imel vsakdo enake pogoje kot drugi kmetijci!«

»Tako je, tako je!« je soglašala najbolj glasna tretjina navzočih.

Skoraj vsakdo je imel predlog. Besede so letele vsevpred, zato so prispeli do delovnega predsedstva le tisti predlogi, ki so ji občani skoraj kriče povedali. Eden izmed teh je takole predvidel rešitev:

»Cigankam kontracepcijo, njihovim otrokom v šole, pa bo konec komedije in vprašanje rešeno!«

V JLA kot Cigani, iz JLA kot drugačni ljudje!

Takih in podobnih predlogov je bilo več in čim bolj smešni so bili, tem bolj jim je ploskala najbolj glasna tretjina navzočih. Ko se je že zdelo, da se ni več mogoče pogovarjati o Ciganih kot o občanah, ki pričakujejo družbeno pomoč, je prošil za besedo oficir JLA. Rekel je:

»V JLA sprejmemo vsako

kaj od skupnosti zahteva samo tisti, kdor ji tudi kaj daje. Kaj pa dajejo Cigani?«

»Omogočimo jim, da bodo znali dati, ne le zahtevati! Zato jim pomagajmo pri civilizaciji in prosvetljevanju. Dajmo jim možnost in prostor, da se naselijo!« je odgovoril razsodnejši.

»Dobro; jaz prosim že nekaj let za gradbeno dovoljenje, pa ga ne dobim. Cigan ga lahko takoj dobi. Smo tudi mi občani ali nismo?«

»Če pride Cigan, se bom izselil...«

Taki odgovori in taka vprašanja so se nakopila za dobro mapo. Kdor bi tako mapo odprl, bi spoznal samo eno: da se Cegelnčani ne bodo kar tako sprijaznili z naselitvijo ciganske družine v svoji neposredni okolici.

»Če se poleg mene naseli Cigan, se bom izselil jaz, ki sem si postavil dom s prihranki večih let. To vam tu zagotavljam. Po mojem bi se nocoj pač morali pomeniti o tem, da bi se in kako bi se odredila druga lokacija.«

Tako je rekel neposredno prizadeti Cegelnčan.

»Predlagam, da nepristranska komisija ugotovi, ali spada lesena baraka med hiše, ki so jih delavci zgradili s pritrjevanjem od svojih ust!«

Tako je rekel drug neposredno prizadeti Cegelnčan.

Komisija naj prouči! In poroča!

Predlog za komisijo je postal nekakšen rbb, ob katerem se je ustavljala vsa nadaljnja

prihodnji javni tribuni, ki bo 9. februarja.

Na kaj ne bi smeli pozabiti?

Ne glede na to, kaj bo dosegla komisija, velja na rob tej javni tribuni, ki je po izjavah samih udeležencev pritegnila do zdaj največ občanov in članov SZDL, pripisati nekaj že večkrat omenjenih ugotovitev. Če izberemo najbolj značilne, bi rekli:

■ da je pogoj za rešitev ciganskega vprašanja human pristop k stvari;

■ da nj humano, če nekomu niti možnosti ne damo, da bi se stalno naselil, se civiliziral in prosvetlil ter tako postal občan med občani in ne ostal izobčenec;

■ da je Cigan čisti proletarec in da mu zato ne gre nagajati zahtev, ki jih ne bo zmogel v času, ko se ni postavil na listne ekonomske noge;

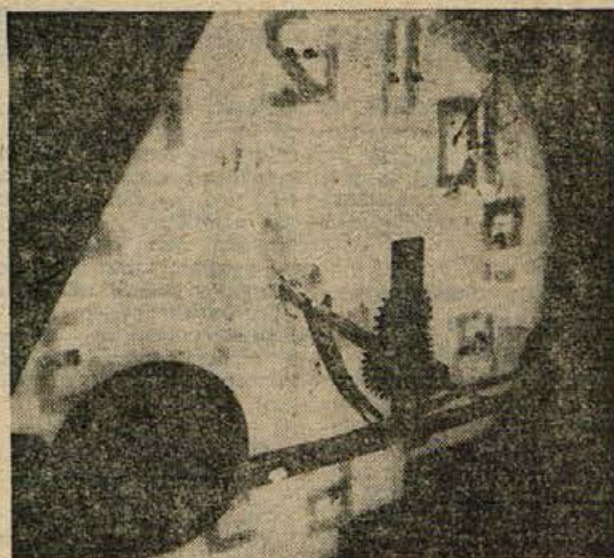
■ da smo vsi občani dolžni omogočiti Ciganu, da se čim prej vključi v normalni tok civiliziranega življenja z vsemi pravicami in dolžnostmi;

■ kajti:

■ vsi smo proti rasnemu razločevanju v Afriki, Ameriki in drugod, vedno smo razizem in podobne pojave obsodili — zakaj jih ne bi tudi doma, kjer je cigansko vprašanje zavoljo trdovratnosti časa, ljudi in razmer še vedno nerešeno?!

Bomo kdaj lahko rekli, da »ne Cigan (kot ga zdi, poznamo), le sosed bo mejač?«

IVAN ZORAN

TIK-TAK NAM MERI URA ČAS NA STOLPU NOVOMEŠKEGA ROTOVZA. VSAK DAN GLEDAMO V NJENE TRI OBRAZE Z ZUNANJE STRANI — DANES, ENKRAT ZA SPREMENBO, POGLED OD ZNOTRAJ. STEVILNICA IMA V PREMIERU DOBER METER!

Pred občinsko konferenco ZKS v Novem mestu

Slavko Zirkelbach, sekretar občinskega komiteja ZKS Novo mesto, je v dnevi pred konferenco odgovoril na tri naša vprašanja:

— Kaj pričakujete od nove meške konference Zveze komunistov?

— Na kratko povedano to, da bo v duhu VIII. kongresa

ZKJ načela vse težave v gospodarskem in družbeno političnem življenju na našem področju ter hkrati opredelila vlogo ZK pri odстранjanju teh zaprek.

— Ali lahko opredelite osrednji problem, ki ga bo konferenca načela?

— Konferenca se bo, kot menim, dotaknila gospodarskih problemov, ki so skupni celotni Sloveniji, predvsem pa se bo morala lotiti razvoja družbenih služb v naši občini. Pri obravnavi obojega pa bo v razpravah in stališčih komunistov središče vsega človek kot neposredni proizvajalec v sistemu, ki ga razvijamo.

— Kaj naj bi po vašem mišljenju bilo na konferenci povedano o samoupravljanju?

— Samoupravljanje je v svojem razvoju zlasti zadnje čase doseglo kvaliteten skok iz »samoupravljanja po sebi« v »samoupravljanje zase«. Na konferenci bo torej treba ugotoviti, da gre zdaj za to, da sistem kot tak in vsa področja družbene dejavnosti resnično prepustimo v samoupravljanje proizvajalcu!

Več mladincev v evidenco!

V novomeški občini so do prejšnjega tedna evidentirali za odborniške kandidate le 5 mladincev, kar je premalo. Zato je občinski komitej ZKS priporočil vsem mladinskim aktivom, da bolj razpravljajo o evidentiranju in predlagajo več mladincev.

Konferenca ZK srednjih šol

Pred kratkim so imeli dijaki komunisti z novomeških srednjih šol svojo prvo letno konferenco. Taka oblika osnovne organizacije se je pred nekaj meseci razvila iz prejšnje organizacije na učiteljsku. Zato smo na tej konferenci obravnavali predvsem organizacijske probleme, uveljavljanje Zveze komunistov in njeno vlogo na naših šolah. ZK mora nastopati kot idejni usmerjevalec dejavnosti Zveze mladine v kadrovskih vprašanjih in pri udeleževanju mladine na sploh. Mladi so razčistili tudi pojme o liku komunista in obsodili negativne pojave v ZK, ki blatijo njen ugled. Izvolili so delegata, ki jih bo zastopal na občinski konferenci.

B. LIPAR

Potujoči kino — morda spet skoraj?

Na članek v Dolenjskem listu, številne telefonske razgovore, vprašanja odbornikov občinske skupščine in članov SZDL, ki v zadnjem času vprašujejo, kaj je s potujočim kinom, je Zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu pripravil naslednji odgovor:

Zavod za kulturno dejavnost kot lastnik potujočega kina je moral nadaljnja gostovanja ustaviti. Vzroki so tehničnega in finančnega porekla. Kljub temu, da smo jih že v jeseni iskali, ogrevalnih naprav (vibastih) za kombi in gum sneženik še nismo dobili. Ob zadnji predstavi v Smihelu pri Zuzemberku je zmrznilo olje v projektorjih, slika pa je bila več kot 20 minut motna zaradi spremembe temperature, zaradi česar je bila v nevarnosti tudi zrcala. Vse, kar nujno potrebujemo, bi lahko dobili za devize, katerih pa naš zavod nima. Zavod tudi nima sredstev za kritje izgube pri potujočem kinu. Občinska skupščina za to dejavnost še ni dala nobenega denarja.

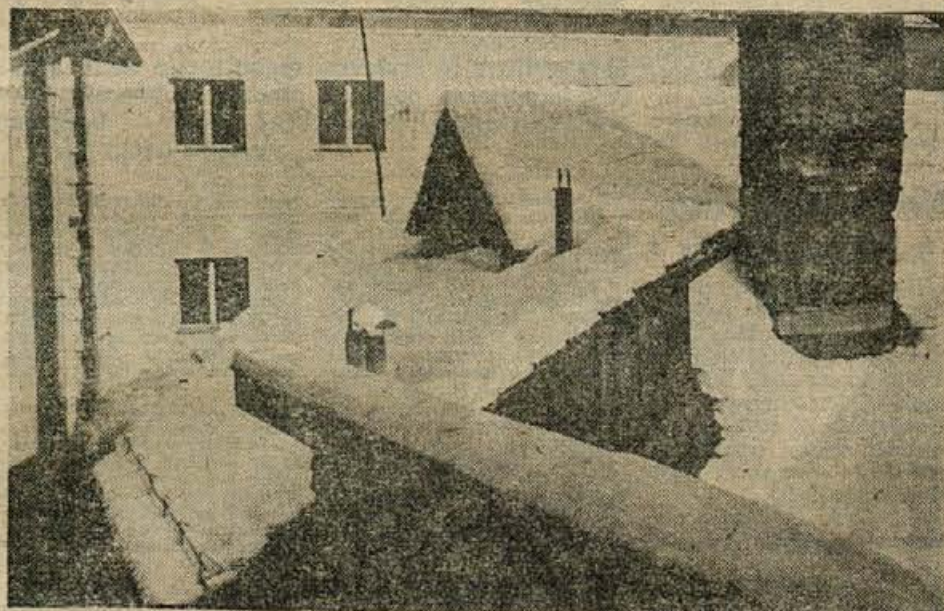
Tudi želja zavodove delovne skupnosti je, da bi kar najbolj delali s potujočim kinom. Če bo tovarna IMV dobavila ogrevalno napravo in bo možen nakup gum, če bo tudi občinska skupščina priskrbeli nekaj sredstev, potem

Potujoči kino — morda spet skoraj?

lahko zagotavljamo skorajšnji obisk potujočega kina na Otočcu, v Skočjanu, Mirni peči, Smihelu pri Zuzemberku, Smarjetških Toplicah, Gaberjahu, Brusnicah, na Dvoru, v Hinjah, Stopičah, Podgradu in drugje.

In še odgovor na vprašanje tovarniša Gregorčiča! Zal, tudi predstava v kinu Krka ob 15. uri ni odvisna od kina, temveč od obiskovalcev. Lani so bile take predstave, zavoljo slabega obiska pa jih letos še nismo organizirali. Stroški so veliki, obisk pa malenkosten, saj je bilo na teh predstavah komaj po 40 do 50 obiskovalcev. Kasneje je bilo obiskovalcev še manj. Predstave so bile organizirane za tiste, ki se v službo vozijo in imajo po predstavi ugodne zveze, zanimanja pa ni bilo. S predstavami ob 15. uri bomo spet pričeli februarja, tako da bo za vsak film po ena predstava. Vstopnina bo enotna 80 dinarjev.

FRANC SEGEDIN

Strehe v snegu (Foto: Branko Lukić)

leto na spotine Ciganov. Ko odslužijo rok, se vrnejo domov kot popolnoma drugačni ljudje. To navažam, ker sem prepričan, da bi lahko tudi iz Ciganov napravili dobre občane. Če jih bomo pehali od sebe, tega ne bo možno nikoli doseči. Na to bi rad opozoril nocoj, ko razpravljamo o Ciganih, ker se mi zdi, da marsikateri predlogi na tej tribuni nasprotujejo humanemu reševanju ciganskega vprašanja.«

»Cigani lahko, zakaj pa mi ne?«

Pa se je oglašil občan, ki se ni mogel sprijazniti s takim stilom razprave:

»Ustava pravi, da lahko ne-

Nova organizacija v Dolenji Straži

Več kot 30 mladincev v Dolenji Straži je pred dnevi ustanovilo aktiv ZMS. V njem so kmetički in delavski mladinci.

Letne konference SZDL gredo počasi h koncu

Kot vse kaže, bodo do konca januarja končane letne konference krajevnih organizacij SZDL, saj je preostalo le še nekaj konferenc, ki bodo v prihodnjih dneh opravljene.

OTOČEC: »Predlagamo, naj ostane pošta v našem kraju!«

Na letni konferenci v Otočcu so razpravljali o vrsti preteklih krajevnih problemov in sprejeli tudi nekaj predlogov za rešitev. Nadalje so se pomudili v razpravi o pošti. Občani se niso strinjali s tem, da bi se pošta preselila k avtomobilski cesti. Odločno so zahtevali, da ostane tam kjer je, kolikor pa je selitev res potrebna, so želeli slišati vzroke zanjo.

Kooperacija v gozdarstvu je sprožila razpravo. Opaziti je bilo, da se občani strinjajo z novim načinom gospodarjenja v gozdovih in z novim načinom obdavitve lesa. Tudi o tem, kaj bo delala krajevna skupnost in društveno politične organizacije, se se pomenuje. Seveda pa so na konferenci hkrati omenili vse, kar bodo zajeli v programu krajevnih skupnosti Otočec. Na konferenci je bil prisoten predstavnik ObO SZDL inž. Niko Rihar. Izvolili so 11-članski odbor in 3-članski nadzorni odbor.

MALI PODLJUBEN:

Živahna razprava, o cestah, ki niso najboljše

Na konferenci na Malem Podljubnu so govorili največ

Zazidalni načrt Novega mesta pripravljen

EMONA PROJEKT (bivše Projektivno podjetje Novo mesto) je prispevalo zazidalni načrt centra Novega mesta. Preden bo za 14 dni javno izobešen, bo o njem razpravljali še svet za urbanizem.

Po predpisih izdaja lokacijske odločbe v Novem mestu trenutno upravni organ občinske skupščine. Če je odločba izdelana drugače kot sklene svet, je to zaradi tega, ker zazidalni načrti še niso gotovi in sprejeti na občinski skupščini. Ko bo to opravljeno, upravni organ ne bo več izdal lokacijskih odločb.

Novomeška kronika

Ljubljanci bi morali v petek, 22. januarja, v Novem mestu gostovati z Dostojanstvenega igra Poljan in razaljšati. No, čeprav so namesto nje zaigrali Kreftove Kreature, so bili gledalci prav zadovoljni. Prav bi bilo, da bi morebitne spremembe označili tudi na plakatih, pa čeprav bi to storili zadnje dopoldne pred igro.

Na račun lanskih obiljav naših športnikov, da bodo v letošnji zimski sezoni poskrbeli za led na enem športnih igriščih na Lokci, je dedek Miraz mnogim otrokom prinesel drsalke. S čevlji vred stanejo okoli 10.000 din, zdaj pa jim leže doma, ker o ledu spet ni ne duha ne sluha. Ali res ne morejo športne organizacije od besedičenja preiti k dejanjem?

Koliko časa se bo morala kultura beračiti? Tako se sprašujemo ob vsakem gostovanju umetnikov na novomeškem odru, ko zvemo, da je stroške gostovanja poravnava ta ali ona delovna organizacija. Ali bi ne bil že čas, da bi občina ustanovila sklad za kulturno dejavnost vsaj letos, ko so pričakovana uprta v 600-letnico tega mesta ob Krki?

Kljub zimskim počitnicam življenje v osnovni šoli Katja Rupena ni zamrlo. Sredi dela so samoupravni organi, ki zbirajo podatke o neizpolnitih potrebah za

cestah, ki so na tem koncu še vedno nerešeni komunalni problem. O ostalih, morda še pomembnejših stvareh, niso govorili, pač pa so jih uvrstili v perspektivni program dela. Kolikor bo ta program uresničen, bo vodstvo v bodoče lažje opravilo svoje poslanstvo. V Podljubnu sloni vse delo na 9-članskem odboru, ki bo moral opraviti zaupanje občanov.

KARTELJEVO: tudi tu komunalni problemi

Člani Socialistične zveze v Karteljevem so na letni kon-

Evidentiranje kandidatov v novomeški občini

Pretekli teden so se v Dolenjskih Toplicah sestale volilne komisije osmih občin dolenjskega območja. Na sestanku so največ razpravljali o evidentiranju kandidatov za republiške in zvezne poslance. Razpravo o občinskih odborih so člani volilnih komisij imeli pred kratkim že v Novem mestu. V zadnjem času je volilna komisija pri Občinskem odboru SZDL prejela precej predlogov, ki jih danes objavljamo:

Zvezna skupščina (do sedaj 6 predlogov):

1. Ludvik Golob, republiški poslanec, Novo mesto; 2. Tilka Blaha, predsednica Zveze dilaških univerz Slovenije; 3. Bogdan Osolnik, glavni in odgovorni urednik Komunist, Beograd; 4. Mara Rupena-Osolnik, generalni sekretar Jugoslovanskega Rdečega križa, Beograd; 5. inž. Marko Bulc, predsednik okrajne skupščine Ljubljana; 6. Roman Albrecht, pomočnik zveznega sekretarja za delo, Beograd.

Republiška skupščina (do sedaj 24 predlogov):

1. Peter Bračko, delavec, IMV Novo mesto; 2. dr. Tone Savelj, Bolnica Novo mesto; 3. Jože Cvitkovič, tehnik, Opekarna Zalog; 4. inž. Jože Stork, Novoles, Novo mesto; 5. Jurij Levičnik, direktor IMV, Novo mesto; 6. Franc Šali, obratovodja Novoles, Strazha; 7. inž. Niko Rihar, direktor Srednje kmetijske šole GRM; 8. Brigita Maver, socialna delavka, Bolnica Novo mesto; 9. Miro Thorževski, upravnik Delavske univerze Novo mesto; 10. Ivan Kočvar, tehnik, SGP Pionir Novo mesto; 11. Kristina Cvelbar, uslužbenka, Šmarjeta.

Občinska skupščina (sploš-

ferenci odkrito spregovorili o svojem delu. Ugotovili so, da organizacija ni bila najbolj delavna, vendar je to deloma opravičljivo, ker je predsednik krajevnih organizacij lani umrl. Načeli so precej perečih vprašanj, iz razprave pa sledi sklep, da bo težave treba odpravljati. Žal pa niso povedali veliko o tem, kdo naj jih odpravlja... Pričakovanje, da jih bo reševal kdorkoli od drugih, je seveda napačno.

Menimo, da morajo krajevna vodstva družbenopolitičnih organizacij biti tista, ki naj ugotovljajo kaj je narobe in kje so težave, hkrati s tem

pa morajo izražati tudi pripravljenost za sodelovanje pri odpravljanju težav. Ni namreč dovolj na problem samo pokazati, potem pa čakati, da bo prišel nekdo in ga rešil. Strinjamo pa se z ugotovitvijo, da so problemi na karteljevskem koncu močno pereči. Vse kaže, da jih bo treba reševati postopoma in s skupnimi močmi.

Novemu 7-članskemu odboru krajevnih organizacij predseduje Jože Gerden, tajnica pa je Stefka Smerkolj. V razpravi je sodeloval član IO ObO SZDL Miro Thorževski.

-ol

Še mnogo srečnih let, tovariš Nande!

20. januarja je praznoval svoj 50. rojstni dan tovariš Ferdinand Kapš, doma iz Kopa pri Semicu, sedaj revirni nadzornik pri gozdnom obratu Črmošnjice. Rodil se je v Selih pri Vrčicah v kmetijski družini in se zgodaj obdobil socialne težave malega človeka. Zaradi naprednega mišljenja je pri delu in iskanju službe večkrat naletel na nerazumevanje pri delodajalcih. Po kapitulaciji predaprilske Jugoslavije se je takoj vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Od leta 1941 do julija 1943

vršino zasebnega sektorja. Med ljudmi je tovariš Nande zelo priljubljen in kot komunist zelo delaven na vsem svojem področju. Izvoljen je tudi v organe samoupravljanja in razne komisije pri gospodarski organizaciji.

Cestitamo ti, dragi Nande, za življenjski praznik z željo, da bi še mnogo let delal skupaj v gozdarstvu in dosegal nam in skupnosti koristne delovne uspehe!

Kolektiv gozdnega obrata Črmošnjice

Usposobiti še enega šoferja

Velika udeležba na običnem zboru gasilskega društva 22. januarja v Dolenjskih Toplicah kaže, da je društvo lani dobro delalo. Udeležili so se meddržstvenega tekmovanja in priredili štiri vaje. Dohodkov je bilo v preteklem letu 193.093, izdatkov pa 130.493 din. Na običnem zboru so razpravljali o osnutku novega gasilskega statuta in sklenili, da bodo v bodoče redno izvajali vaje na prostem, za teoretične tečaje, še posebej za mladino, pa bodo uredili društveno sobo pri gasilnem domu. Ustanovili bodo odsek pionirjev in mladincev, skrbeli za kulturnoprosvedno vzgojo članov in prirejali izlete z mladino. Od časa do časa je treba tudi preizkusiti pripravljenost društvenega avtomobila, siren pa preizkušajo vsako soboto. Za upravljanje avtomobila je treba usposobiti še enega šoferja, če bi bil sedanji zadržan.

je delal kot terenec in pri raznih sabotažnih akcijah, potem pa je odšel v partizane, kjer je bil najprej komandir grupe VOS, nato pa komandant oostrorejskih skupin in lovcev na tanke, komisar čete, ob koncu vojne pa tehnični oficir v brigadi KNOJ.

Po končani vojni si je ustvaril dom in družino ter pričel v gozdarski proizvodnji delati kot logar. V letih velikega gozdarskega plana je postal zaradi marljivosti in vestnosti kmalu vzgled vsem ostalim gozdarskim sodelavcem. Služboval je tudi kot revirni nadzornik pri Okrajni gozdni upravi ter kot referat za gozdarstvo pri občinski skupščini Črmošnjice. Ko se je formalno gozdno gospodarstvo, je januarja 1964 prevzel revir Semic, ki obsega 3600 ha po-

Kdaj bodo želje volivcev upoštevane?

Ustanovljena je krajevna organizacija SZDL II Novo mesto — Za uspešno delo je potreben poslovni prostor — Organizacija predvolilnih sestankov je predvsem naloga Socialistične zveze — Družbenim organizacijam je treba posvetiti večjo skrb

V ponedeljek zvečer so se sestali v Sindikalnem domu člani SZDL II. terena na letno konferenco in ustanovili krajevno organizacijo Novo mesto II, ki obsega področje bivšega II. terena v centru mesta. Poročilo odbora za pretekli dve leti se je dotaknilo tudi pomankljivosti v delu organizacije, največ zaradi prešibkega stika s člani. Nova organizacijska oblika daje krajevni organizaciji več samostojnosti in bolj neposreden vpliv na družbeno življenje na njenem področju.

Prisotni so bili mnenja, da je za delo krajevnih organizacij v centru najino potrebna pisarna. Tja bi bilo mogoče napotiti človeka, ki želi vstopiti v organizacijo, tam naj bi se urejevalo pobiranje članarine in tudi odbori bi imeli primeren prostor za sestanke, ne pa da se shajajo po stanovanjih in gostilnah.

Predstavniki občinske skupščine, načelnik oddelka za družbene službe Jože Suhadolnik, je pojasnil način financiranja kulturne dejavnosti na področju občine. Občina dodeli sredstva org. in ustanovam, ki so dolžne skrbeti za kulturno življenje. Zavod za kulturno dejavnost se ni prav zaživel, pa tudi s sredstvi (2 milijona dinarjev) ni mogel kaj pridati narediti, če upoštevamo, da je samo za gostovanje ugledne gledališke družine treba odšteti tudi do 300.000 dinarjev, polna dvorana pa da samo 75 tisočakov. Glasbena šola (8 milijonov sredstev) naj bi skrbela za glasbeno življenje na Dolenjskem, vendar teh pričakovanih izpolnila. Dolenjski muzej dobi za

svojo osnovno dejavnost 9 milijonov na leto, Zveza prosvetnih društev 1,6 milijona, študijska knjižnica 12 milijonov — občinska skupščina torej žrtvuje precej sredstev za kulturno življenje — od petdesetih občin v Sloveniji smo po izdatkih za kulturo med prvimi desetim. Kako pa vse te ustanove izpolnjujejo svoje poslanstvo, naj se ugotavlja pri vsaki posamiči.

Ko so razpravljali o vlogi krajevnih organizacij, niso mogli mimo številnih predlogov in zahtev, ki so jih člani že večkrat javno povedali na zborih volivcev, pa še do danes niso našli ustreznega odmeva pri prizadetih organih. Analiza zborov volivcev, ki jo je občina objavila še pred novim letom in zagotovila odgovore na vsa

vprašanja volivcev, še vedno ni narejena. Ni se potem čuditi, da bi udeležbi na nekaterih sestankih, če so skoraj vsa prizadevanja volivcev bob ob steno. Tudi takrat kadar ne gre za velika denarna sredstva...

Krajevno organizacijo čaka odgovorna naloga pri zbiranju predlogov za nove odborne občinske skupščine. SZDL naj bo glavni pobudnik in predvolilnih razpravah, pritegne naj čim več volivcev k evidentiranju kandidatov in organizira naj dobro pripravljene predvolilne sestanke.

Konferenca je izvolila devetčlanski odbor krajevnih organizacij, ta pa je na sestanku po konferenci izbral za predsednika Jožeta Kruljaca, dipl. ing. gozdarstva. M. MOŠKON

ANICI POČKARJEVI V SLOVO

20. januarja smo spremlili do poslednjega doma na ljubljanskem pokopališču Anice Počkarje, dolgoletno učiteljico na stopiški šoli. Ob njenem preranem grobu so se zbrali številni učenci, vsi njeni kolegi in obšli njen grob s cvetjem. S tem so hoteli dokazati, da je niso in je ne bodo nikoli pozabili.

Življenjska pot Anice Počkarje ni bila lahka. Ob razpadu prve svetovne vojne so se njeni starši umaknili Italijanom iz Trsta v Maribor. Oče je umrl in v drugi svetovni vojni je bila mati izseljena v Sarajevo. Tovarišica Anica je leta 1936 končala učiteljsko, na službo pa je morala tri leta čakati. Med okupacijo je bila učiteljica na Suhorupju pri Metliki in v Črešnjevcu pri Semicu, ker pa je bila mati v Novem mestu bolna, je prišla k njej in tako je živela vsa družina v velikem pomanjkanju, dokler ni Anica nastopila začasno učiteljsko službo v Smeihlu pri Novem mestu. Številnim težavam, ki so jo trle, se je pridružil še skrb za mlajšo sestro, ki ji je Anica pomagala do kruha. Z njo je bila nerazdružno povezana in celo vsrtni sta obe skoro istočasno omahnil v prerani grob.

Na stopiško šolo je prišla tovarišica Počkarjeva leta 1945 in ji je ostala zvesta polnih dvajset let, vse do svoje smrti. Vestna, natančna in poštena, je merila zahtevno številnim generacijam učencev, ki jih je spremljala čez prag domače šole v svet. Vedno znova so se vračali k njej po nasvete in

le. Bila je vodja šole v najhujšem času, ko so bili razredi razkropljeni po bližnjih vaseh. Vse to je zrahljalo njeno zdravje. Težka bolezen je pogoltna korenine, ki so po nekaj letih ustavile utrip njene trutnega srca. Vendar je v času službovanja v Stopičah dala šoli več, kot je zmogla in se tako uvrstila v seznam tistih vzgojiteljev, katerih imena ne ugasnejo z njihovo smrtjo. FANCI NOVAK

Nova trgovina v Mirni peči

Pred kratkim smo dobili novo trgovino, ki jo vodi tovariš Plut. S trgovino, ki je poslovalnica DOLENJKE iz Novega mesta, smo zelo zadovoljni. Eno trgovina resni zadoščala za toliko ljudi. Potreba v novi trgovini je solidna in potrošniki radi zahajajo vanjo.

Če bo koga pot zanesla v Mirno peč, se mu ni treba bati, da se bo izgubil, saj gori cestna razsvetljava kar do osmih jutraj. Kdor je za to zadolžen, naj bolj vestno opravi svojo dolžnost; če pa se luč vklaplja in izklaplja avtomatično, naj bi posredovali električarji. Dve luči sta tudi pokvarjeni, pa ni nikogar, da bi ju popravil.

Sprašujemo se, zakaj v Mirno peč ne pride več potujoči kino. To je bilo edino kulturno razvedrilo za prebivalce Mirne peči in okolice. Redko se zgodi, da gostuje kakšen ansambel. A

Občni zbor ZB v Dol. Toplicah

V nedeljo, 17. januarja, je bil v vrtni dvorani zbranišč v Dolenjskih Toplicah redni letni občni zbor ZB, ki se ga je udeležilo 180 članov. Iz obširnega poročila o lanskotnem delu, ki ga je podal predsednik Anton Strniša, je razvidno, da je bilo delo razgibanostno. Odkrili so spomenik padlim borcem v Soteski; žrtve, ki so bi-

le pokopane v Loški vasi, so prenesli v skupno grobnico v Soteski. V Soteski in Podturnu so imeli množične sestanke članov ZB. Na njih je tov. Šostarič poročal o novem zakonu za aktivne borce. V Dolenjskih Toplicah sestanka zaradi slabe udeležbe ni bilo.

Po poročilih se je razvila diskusija, ki pa so jo nekateri motili Poudarili so, da je treba še naprej skrbeti za partizanske grobove in spomenike. Tov. Šostarič je tolažil novi zakon o borcih in upokojujivih borcih. Zastopnik občinske ZB Miloš Jandić je pojasnil vsa za borce pereča vprašanja: izboljšanje gnojnegga stanja, preživljanje borcev in drugo. — Na koncu je volilna komisija predlagala 13 članov za novi odbor in 3 za nadzorni, ki jih je občni zbor sprejel.

BRAGO GREGORČ

Sindikalna podružnica občine Novo mesto sprejme KUHARICO za pomoč v svojem obratu družbene prehrane.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 29. januarja — Francišek
Sobota, 30. januarja — Martina
Nedelja, 31. januarja — Vanja
Ponedeljek, 1. februarja — Ignac
Torek, 2. februarja — Marija
Sreda, 3. februarja — Blaž
Četrtek, 4. februarja — Bojana

ČESTITKE

Dragi mami in tatu ANI in JANEZU PRESERNOVIMA s Potovrnja pri Novem mestu za 20-letnico skupnega življenja želimo vse lepe sinovi Drago, Tone in Ivan s čeno in sinom Janezom ter hčerka Anica in Rori.

Ljubljenski tatu in mami FRANCU in TEREZIJU SISTER-SIC iz Jurje vasi 19. letnico skupnega življenja želimo vse lepe sinovi Drago, Tone in Ivan s čeno in sinom Janezom ter hčerka Anica in Rori.

ZOFKI VERTAGIČ, bivši kuharici iz Novega mesta, sedaj v Smolenji vasi pri družini Pink, želimo za njen 90. rojstni dan, ki ga bo praznovala 2. februarja, še mnogo zdrave leta, da bi bila še naprej tako krepka in dobre volje, kakor je bila do sedaj!

Nečakinja Angelca in vsa njena družina

ZAHVALE

VSI UPOKOJENCI tovarne NOVOTEKSA Novo mesto se upravi in samoupravnim organom tovarne lepo zahvaljujemo za pozornost in pogostitev ob novem letu.

Upokojenci NOVOTEKSA

Ob smrti dragega moža in očeta JOZETA PADOVCA

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno za zahvaljujemo kočevski godbi, upravniku OE PTT Kočevje in predstavništvu upokojencev in ZKJ za ganljive poslovnice besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča družina Joža Padovca in in ostalo sorodstvo

Ob prerani izgubi našega dobrega očeta

JOZETA KOVACICA iz Dol. Prokepe

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi po-

slednji poti in prekrili njegov grob z vencem. Iskrena hvala vsem za izražena sožalja. Posebno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Prekopa ter kolektivni ZD Novo mesto za dano pomoč in iskazano pozornost.

Zena Marija z otroki

Ob izgubi moje dobre hčerke ANICE POČKAR, učiteljice v Stopičah,

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so jo spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti, ji darovali šopke in vence. Zelo ganljivo je bil govor tov. upravitelja Franca Novaka, pa tudi njene učence 8. razreda Minke Stranjar. Lepa hvala! Zahvaljujem pa se tudi vsem sedanjim in bivšim učiteljem in osebju ljubljanskega geodetskega zavoda. Hvala lepa!

Zalujoča mama in brat z družino

MAKROGLAS

PRODAJ dvostanovanjsko vilo z vrtom. Gostišča, Novo mesto

Defrancetičeva 2.

PRODAJ HIŠO z vsemi poslopji, lepim vrtom in nekaj zemlje pri postaji Otavce. 64/65.

PRODAJ GUMBE, bobne in osi za manjši gumni voz. Naslov v upravljalni listi. 63/65.

PRODAJ dobro ohranjen radio »Vesna« in črna ženska zimska plašč za močno postavbo. Nikolič, Novo mesto, Prešernov trg 12.

UGODNO PRODAJ tri nove pletilne stroje. Ogled vsako nedeljo v Škocijani št. 5.

PRODAJ dobro ohranjen kompletno spalnico. Blazič, Zablja vas 61, Novo mesto.

PRODAJ HLADILNIK in električni kuharlik na 3 plošče in razne gospodinjske potrebščine. Saj, Hudo 2, Novo mesto.

PRODAJ MOPED — tri brzine, in diesel motor 9 KS. Naslov v upravljalni listi. 70/65.

ENOSOBNO KOMFORTNO novo stanovanje v Ljubljani zamenjam za enako ali dvosobno v Novem mestu. Naslov v upravljalni listi. 65/65.

ODDAJ Sobo za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravljalni listi. 59/65.

OPREMLJENO SOBO oddam s 1. februarjem. Naslov v upravljalni listi. 58/65.

ZAKONCA BREZ OTROK iščeta prazno sobo. Najemnine plačata vnaprej. Naslov v upravljalni listi. 77/65.

NEOPREMLJENO SOBO v Novem mestu ali bližnji okolici potrebujem za 3-4 mesece. Dam nagrado. Naslov v upravljalni listi. 76/65.

KUPIM MLATILNICO na širje, z dvema čistilnicama, s premerom bobna 56 do 70 cm ter sejalnik

8. do 14-vrstni. Ponudbe z navodbo cene poslati na naslov: Franjo Bahat, Ludbreške Sesvete b.b., Ljubljana, LRH.

KUPIM KORENJE za krmo. Cena po dogovoru. Resnik, Straža 2. 62/65.

SPREJMEM DIMNIKARSKEGA vojnika. Zadoštuje 6 razr. šole, hrana in stanovanje preskrbljeno. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, veščo kuhanja, sprejme trčlanska družina. Erjavce, Ljubljana, Turnirjeva 21.

OBRATNIK, star 35 let, ločen, ne po svoji krivdi, želi spoznati dobro, pošteno gospodinjstvo, staro 20-27 let. Ponudbe na upravo lista (61/65).

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — Materialni in časovni pogoji Vam morda ne dopuščajo zdravljenja v zdravilišču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezni jeter, ščita, in črevesja, diro, zaprtja in hemoroidne s rogaškim »Donat« vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Hmeljniki« — tel. 21-129 in »Standard« — telefon 21-158.

DEKLE ALI MLASLO upokojenko, samostojno, sprejme za pomoč v gospodinjstvu dvočlanska družina. Kranjc, Brestanica 58.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Katarina Jakofčič, upokojenka iz Zorenca, je padla s lestve in si poškodovala glavo in levo roko v rami; Jože Živičič, delavec iz Kočevskega grada, se je s sekuro vsakal v levo roko; Irena Simončič, hči bolničarke iz Mokronoga, je v šoli padla in si poškodovala levo roko; Jože Stipič, rezalnik iz Gotne vasi, je padel iz avtomobila in si poškodoval hrbtenico; Anton Konda, posestnik iz Gradnika, je padel in si poškodoval levo koleno.

Umrla so: Ana Počkar, učiteljica iz Dol. Težke vode, 50 let; Janez Štukca, učitelj iz Hriba, 85 let in Anton Mervar, otrok iz Hrušice, 5 let.